1 Opening

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter
Dames en heren, het is 13 november 14:00 uur. We gaan beginnen. Vandaag zal ik als plaatsvervangend voorzitter van uw raad het eerste deel van deze vergadering voorzitten. De burgemeester en twee wethouders sluiten later aan vanwege een uitvaartdienst. De gemeentelijke organisatie heeft recent enkele zeer gewaardeerde collega's verloren. Ook is het een jaar geleden dat we afscheid hebben moeten nemen van Angelique Moberts-Lenzen, raadslid voor BurgerBelangen. Ik vraag u daarom een moment stil te staan bij het verlies van dierbaren om ons heen. Wij wensen vanaf deze plek sterkte aan eenieder. Dank u wel. De overweging. Aan het begin van deze vergadering, waarin wij samenkomen om de belangen van de gemeente Kerkrade en haar inwoners te dienen, spreken wij de hoop uit dat onze inspanning vrucht zal dragen. Mogen wij kracht en inspiratie putten uit elkanders geloof en levensovertuiging, met een juiste waardering voor elkaars mening. Ik open de vergadering. Afgemeld is de heer Rozema wegens ziekte. Van hieruit wens ik hem beterschap. Ook beterschap en een goed herstel voor wethouder Jo Schlangen. Later sluit de heer Oerlemans aan. Burgemeester Dassen en wethouders Roland en Weijers zullen ook later aansluiten. Mevrouw Schneider komt later, heb ik begrepen. Dank u wel. We trekken een lootje voor de spreekvolgorde. Dat is straks voor de eerste termijn. Mevrouw Paul, BurgerBelangen, u mag straks beginnen.

2 Vaststellen agenda

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter
Vandaag staat de begroting op de agenda. Kunt u allemaal instemmen met de agenda? Dan wordt de agenda ongewijzigd vastgesteld. Zoals gezegd, is het college voor vandaag uitgenodigd. Later zullen de heren Roland en Weijers aansluiten, evenals de burgemeester. Ik denk dat zij het tijdens de eerste pauze

3 Ingekomen stukken

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter
van mij gaat overnemen. De ingekomen stukken, agendapunt drie. Dan stel ik nu de lijst met ingekomen stukken aan de orde. Wil iemand reageren op de wijze van afdoening? Zo niet, dan is de lijst vastgesteld.

4 Ontwerpbesluit inzake vaststelling van de gemeentebegroting 2024 (inclusief meerjarenraming 2025-2027) en 1e formele bijstelling 2023

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter
Dank u wel. Agendapunt vier, het ontwerpbesluit inzake de vaststelling van de gemeentebegroting 2024 inclusief de meerjarenraming 2025-2027, en de eerste formele bijstelling 2023. Vandaag is de begroting 2024 aan de orde. We starten zoals gebruikelijk met de algemene beschouwingen. We hebben een volgorde afgesproken en die zal ik aanhouden. Tussendoor hebben we een korte pauze. Voor de kijkers thuis: we beginnen met Hart voor Vrijheid, vervolgens VVD, CDA, de Ouderenpartij en de SP. Vervolgens hebben we een kleine pauze. Dan zijn de sprekers Lokaal Alternatief, Partij van de Arbeid, Ons Kerkrade en BurgerBelangen. Ik zal de heer Otten vragen om te starten.

4.1 algemene beschouwingen fractie Hart voor Vrijheid

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

Dank u wel, voorzitter. Beste kijkers, luisteraars, eigenlijk zou ik deze bespreking in het dialect willen houden, maar dat mag niet. Tegenwoordig is dat niet meer beschaafd. Ik zal het in het Nederlands houden. Ik denk dat we het binnen een paar jaar misschien in het Engels houden. Als ik de ontwikkelingen zie op de universiteit en de hogescholen, moet ook alles in het Engels. Als iemand in Brussel een beschikking afgeeft dat we allemaal in het Engels moeten, zie ik ons binnen een paar jaar in het Engels verdergaan. Veel vragen zijn al ingediend. Wij hebben geen vragen ingediend. Ik zag wel dat er iets nieuws aan de hand was. Ik dacht dat CDA meer vragen had ingediend als de SP. Naderhand, toen ik goed keek, zag ik dat er nog andere verwijzingen waren. SP blijft toch koploper qua vragen. Dan wil ik terugkomen op een artikel dat in de krant stond. Daar stond in, in verband met Pfeizer, dat ze zoveel miljard verlies hadden. Wat ik daarbij gemist heb, is waarom dat verlies is. Sinds twee jaar worden vaccinaties gedaan. Er zijn veel bijwerkingen, en daar wordt weinig aandacht aan besteed. Nu zijn er wetenschappers die daarnaar zijn gaan zoeken. Zij hebben onderzoek gedaan en diverse vaccins onderzocht van diverse badges. Daar is naar voren gekomen dat er een vervuiling zit in de vaccins. Die zijn verontreinigd met allerhande soorten DNA, waaronder ook het Simian virus 40. Het is aangetoond dat het kankerverwekkend is. Dat is al eerder tevoorschijn gekomen in de zestiger jaren met de inenting van polio. Daar zat toen ook de SV 40 in. Daar is toen heel snel op gereageerd en eruit gehaald. Nu is er gelukkig één land in de wereld dat er op dit moment officieel op heeft gereageerd. Dat is het ministerie van Volksgezondheid in Canada. Het is het eerste land dat toegegeven heeft dat de vaccins verontreinigd zijn, en heeft daar Pfizer op aangesproken. Pfizer wordt nu verweten dat ze geen melding hebben gemaakt van die verontreiniging. Met name dat SV 40 hadden ze moeten melden. Iedere grote firma onderzoekt regelmatig hun producten. Het zou heel onwaarschijnlijk zijn dat ze niet geweten hebben dat de vaccins verontreinigd waren. Voor jullie informatie: de farmacie heeft van tevoren bedongen dat zij niet verantwoordelijk gehouden kunnen worden voor nadelige schades van de vaccins. Gelukkig zijn er ook juristen die de contracten hebben nagekeken. Die vervallen nu omdat verontreiniging van de vaccins niet onder de bedinging valt. Vanaf nu, zouden er claims komen, wordt dat niet op de overheid verhaald maar op de firma zelf. Ik hoop dat vanaf nu een behoorlijke berichtgeving hierover gaat plaatsvinden. Zowel vanuit de krant - de krant zit hier, ik hoop dat ze erop reageren - en de overheid, dat ze daar een onafhankelijke en eerlijke mening over geven. We weten allemaal dat veel mensen de laatste tijd allerhande klachten hebben van de vaccins. Daarbij wil ik het even laten. Het vervolg daarop. Vorig jaar had Hart voor Vrijheid een motie ingediend over de vrouwennamen in de straat. De wethouder heeft dat ontraden, want ik wist toen nog niets van fractiediscipline. Ik meende dat er een meerderheid voor was. De wethouder heeft dat ontraden omdat de voorgestelde persoon nog in leven was, de straatnaam al bestond, en dat er eventueel lijken in de kast zouden zitten die naderhand uitkomen. Het argument dat ze nog in leven was, dat is eenmaal zo. Dat de straatnaam al bestond was een slecht argument. Een paar maanden later - gelukkig heeft het college het overgenomen - is er een benoeming geweest. Het was iemand uit het eigen huis, een oud-raadslid en oud-wethouder die benoemd werd. Het was Maria Sträter. De Straterweg bestond ook al, en toen was het geen belemmering om een nieuwe Maria Straterstraat te benoemen. In de toekomst hoop ik dat de raad zo vooruitstrevend is dat iedereen in Nederland benoemd kan worden. Er is een uitzondering, en daar zijn heel veel straten naar benoemd. Daar zitten niet alleen lijken in de kast, maar tegenwoordig zitten ze in het archief. Sommige lijken lopen rond en dan is het geen belemmering. Ik hoop dat als de raad in de toekomst betere, althans gedurfdere beslissingen neemt, dan zou er over 40 jaar - jammer genoeg is de voorzitter er niet - een benoeming worden gedaan. Als de raad behouden blijft, wordt het pas over 60 jaar pas. Ik neem aan dat de eerste vrouwelijke burgemeester in Kerkrade ook een straatnaam krijgt in de toekomst. Daar zou ik het voor wat betreft de straatnamen bij willen laten. Dan ben ik even de draad kwijt, maar dat komt als je geen spiekbriefje bij je hebt. Ik wilde even terugkomen op de burgerparticipatie. Burgerparticipatie is voor onze partij heel belangrijk. Daar hadden we dit jaar al iets positiefs aan willen doen. We hadden een initiatiefvoorstel willen indienen voor een referendum in Kerkrade. Dat is voor ons namelijk één van de belangrijkste dingen: de bevolking een stem geven. Gezien de situatie op de griffie is dat er dit jaar niet van gekomen. Volgend jaar komt er via Hart voor Vrijheid een initiatiefvoorstel om een referendum in discussie te brengen. Daarbij vind ik dat wij als raad en als gemeente een onafhankelijk krantje moeten maken om onze burgers in te lichten. Als het aan ons ligt loopt het gelijk met de raadsvergadering, zodat een week voor de raadsvergadering dat krantje uitkomt en dat de burgers de kans hebben om te reageren. Nu staat het wel in de krant. Het wordt in

de VIA gezet, die liggen op bepaalde punten. Heel weinig mensen gaan die daar halen, denk ik. Het zou mooi zijn als de gemeente de burgers kan meenemen in de processen die er gebeuren in de gemeenteraad en in de gemeente. Daarbij kunnen wij ook een podium geven aan de verenigingen in Kerkrade. De verenigingen in Kerkrade zijn allemaal terug aan het gaan. De aanwas wordt veel minder. Als ze een podium krijgen in het krantje, dan kunnen zij weer aanwas krijgen. Nu de Martin Buber begint in 2024, kun je dat gelijk trekken met de school. De verenigingen, dat is per wijk en per gemeente toch een bindingsfactor voor de ouders en de kinderen. Doe je veel voor de kinderen, dan pak je ook de ouders mee. Om de ouders en de kinderen samen te krijgen, zou je voor de kinderen via de verenigingen veel kunnen doen. Bijvoorbeeld, als kinderen op de middelbare school komen, kun je Martin Buber vragen welke kinderen in welke verenigingen zitten. Daar kun je aandacht aan besteden. Ik zag via de moties dat er al diverse andere moties worden ingediend om de gezondheid van het kind te garanderen. Daar komen de andere fracties straks op terug. Voor mijzelf heb ik gezien dat binnen de begroting 450.000 euro voor het openbaar groen wordt aangegeven. Het zou mooi zijn als daar een gedeelte van werd gebruikt voor eventuele fruitbomen. Dan vind ik dat in de speeltuinen fruitbomen geplant kunnen worden, en dat de lagere schoolkinderen meegenomen kunnen worden met plantdag en met het oogsten. Dat is voor de kinderen een heel belangrijk iets, dat ze weten dat het niet uit de supermarkt komt

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

maar dat het van de bomen komt, en dat ze daarbij betrokken worden.

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter

Meneer Otten, ik wil u erop wijzen dat u nog één minuut heeft.

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

Ik ben er zover doorheen. Dan is het voor de kinderen heel belangrijk en ze worden betrokken bij het gezond opvoeden, bij de beweging. Voor iedereen is dat een pluspunt. Daar wil ik de wethouder vragen om een avond te beleggen dat wij als raad inzicht krijgen in de subsidieregeling voor alle verenigingen die in Kerkrade zijn, en dat daar de algemene opinie van iedereen wordt gevraagd wat wij als raad kunnen doen om de verenigingen te betrekken bij allerhande activiteiten. Bijvoorbeeld dat krantje wat de gemeente uitgeeft, dat het eventueel door de verenigingen bezorgd kan worden. Vandaar dat ik het in de algemene beschouwingen houd.

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter

De details komen straks bij de volgende partijen, denk ik. Dank u. Dank u wel, meneer Otten. Dan geef ik het woord aan de heer Creusen van de VVD.

R.F.A.C. Creusen VVD

Voorzitter, overige leden van het college, raadsleden, publiek achterin deze ruimte en de kijkers thuis voor het beeldscherm. Ons gezamenlijk doel, samen verder bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade, krijgt steeds meer gestalte.

4.2 algemene beschouwingen fractie VVD

R.F.A.C. Creusen VVD

Om onze ambities uit het coalitieakkoord te realiseren, is er de afgelopen periode fors geïnvesteerd. Geïnvesteerd in een veiliger en vitaler Kerkrade. Een Kerkrade waar het goed leven en ondernemen is. Het jaar 2024 wordt het jaar van Martin Buber. Het Martin Buber is nu realiteit. Schooljaar 2024-2025 verwelkomen wij de eerste leerlingen van het Martin Buber. We hebben allemaal kennis kunnen nemen van het onderwijsconcept en de uitvoeringslocatie Martin Buber. De algemene indruk is zeer positief en verwachtingsvol. Ook landelijk is er veel interesse voor het vernieuwende concept. Persoonlijk ben ik trots dat de VVD in 2019 mede het zaadje heeft gepland om dit te realiseren. Ook wijs ik naar de lijntjes die wij als partij hebben met de provincie en Den Haag. Het waren immers onze VVD Tweede Kamerleden Mariëlle Paul, nu minister van Primair en Voortgezet onderwijs, en Silvio Erkens die ons geholpen hebben bij het ondersteunen van de aanvraag voor het Martin Buber. Economie en infra. Ook op economisch vlak gebeurt er veel. Het voormalig Santa Maria wordt toegevoegd aan de FlexiForum. Een succesverhaal. Wie had dit ooit gedacht na het debakel campus? Hiermee komen wij tegemoet aan de behoeften van ondernemers naar meer ruimte voor hun onderneming. Deze uitbreiding van de FlexiForum staat voor 2024 in de steigers. Het mobiliteitsplan is in 2023 vastgesteld. Nog dit kalenderjaar wordt het uitvoeringsplan voorgelegd. Een plan

gericht op het verbeteren van de verkeersveiligheid door herinrichting van de openbare ruimte. Een plan gericht op de aanleg van fietspaden en, nu komt het, de verbinding met het intercitystation in Herzogenrath. Het niet doorgaan van het station West is een enorme teleurstelling, maar met dit mobiliteitsplan komt er een alternatief. Er komt een onderzoek naar een mobiliteitshub in Kerkrade-West. Een mobiliteitshub gericht op het verbeteren van de bereikbaarheid van Kerkrade-West. In dit plan wordt ook de bereikbaarheid van het bedrijventerrein Avantis onderzocht, met andere vervoersmiddelen dan de auto. Veiligheid. Voorzitter, voorwaardelijk voor een Kerkrade waar het goed leven en ondernemen is, is een veilig leefklimaat. Veiligheid, of beter gezegd het gebrek eraan, is nu juist een aspect dat de VVD nog steeds zorgen baart. Van hufterig gedrag op straat tot ondermijnende criminaliteit. Dit jaar hebben wij een integraal veiligheidsplan vastgesteld. In het kader van dit plan is in 2023 gestart met een onderzoek naar de effectiviteit van acties en interventies in relatie tot onze ambities. De uitkomsten van dit onderzoek, die gebruikt worden voor een integrale heroverweging voor de werkwijze in 2024, zien we met belangstelling tegemoet. Ten aanzien van personen die overlast veroorzaken en de openbare veiligheid aantasten, zijn we ingenomen met de komst van de gemeenschappelijke regeling Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad. Binnen dit zorg- en veiligheidshuis werken gemeente, justitie en zorg samen om problemen aan te pakken die gerelateerd zijn aan individuele personen. Deze aanpak reikt verder dan de uitdrukkelijke VVD-wens en de inmiddels toegezegde uitbreiding van het aantal boa's en camera's voor toezicht. We vinden het een prima idee dat de inzet van straatcoaches gecontinueerd en zelfs uitgebreid wordt. Door vroegsignalering en intensieve samenwerking met de politie en de scholen steken we in op een persoonsgerichte aanpak. Stedenbouwkundige ontwikkelingen en herinvulling. Wat ons stedelijke volume betreft, hebben we de afgelopen jaren een flinke sprong vooruit gemaakt. Sportpark Kaalheide ondergaat een metamorfose. Diverse partners gaan samen aan de slag om Sportpark Kaalheide een nieuwe stedenbouwkundige invulling te geven. Voorzieningen worden geïntegreerd in de gebouwen van Stichting Bruis en nieuwbouw van Roda JC, in combinatie met zorgwoningen. Hierbij doen wij als VVD de oproep dat Bruis, Vie, scholen en andere belanghebbenden nog meer integraal gaan samenwerken om de gezondheid en vitaliteit van onze inwoners te verbeteren. Nu het fysieke deel gerealiseerd wordt en deels is, moet alle aandacht gericht zijn op de inhoudelijke programma's. Hier moeten nog grote stappen gezet worden. Verder is er aandacht voor het centrum. Complex D'r Pool wordt nu gesloopt en naar verwachting wordt begint 2025 gestart met de nieuwbouw van 50 woningen. Op de valreep gaat de gemeente ook investeren in de Einderstraat. Hierbij zullen we ons moeten buigen over welke functies, aanlooproutes, waaronder de Einderstraat en de Marktstraat in de toekomst zullen krijgen. Tenslotte is nu eindelijk de financiering geregeld voor de afhandeling van mijnschade in onze regio. Hierbij gaat het om een substantiële verhoging van het budget voor de afhandeling van mijnschade, en de oprichting van het centrum Mens, Milieu en Mijnbouw in Limburg. Met dit centrum kunnen gemeenten hun expertise bundelen en worden inwoners bij één loket geholpen. Dit allemaal dankzij een amendement van ons Tweede Kamerlid Silvio Erkens. Kortom, mooie plannen die om investeringen vragen. Investeringen voor de toekomst voor een Kerkrade waar het goed leven en ondernemen is. Plannen die getuigen van lef, innovatie en ontwikkeling. Zo zien we dat graag als VVD. Maar elke euro kun je maar één keer uitgeven. Het effect van alle investeringen zien we terug in deze begroting. Door onverwachte tegenvallers, onder andere stijgende kosten en inflatie, teren wij in op onze reserves. Als VVD roepen wij op tot een herbezinning van onze gemeentelijke uitgaven, te meer met de ongewisse financiële situatie na 2026 in het vooruitzicht. De vooruitzichten zijn somber in financieel opzicht. In 2026 zien de decentrale overheden, dus gemeenten en provincies, hun bekostiging vanuit het Rijk flink kelderen. Men spreekt zelfs van een ravijnjaar. Volgens het ministerie van Binnenlandse Zaken doen gemeenten er goed aan een spaarpotje aan te leggen. De opbouw van zo'n tijdelijke financiële buffer kan ons door het magere jaar 2026 heen helpen. Het college wenst op een situatie van minder Rijksinkomsten te anticiperen. Wij ondersteunen de opdracht van het college om de ambtelijke organisatie een inventarisatie te laten opstellen. Een inventarisatie van beleidsmatige keuzes om op het scenario ravijnjaar 2026 te anticiperen. Het college spreekt van een studiejaar, en een ambtelijke inventarisatie. Waarom kiest het college voor een uitsluitend ambtelijke inventarisatie? Dit is voor ons aanleiding om vandaag een motie in te dienen. In deze motie wordt door ons voorgesteld om de Financiële Commissie bij deze inventarisatie te betrekken. Dit biedt de raad de mogelijkheid om ook vanuit politiek perspectief beleidsopties voor onderzoek in te brengen. Als VVD doen we tevens de oproep om vooral opties in kaart te brengen die voorkomen dat de lasten van inwoners en ondernemers stijgen. Lastenverzwaringen zijn voor ons geen optie. Ombuigingen daarentegen wel. Tot slot, voorzitter. Onze uitdagingen zijn ongekend en vereisen veel lef, creativiteit, flexibiliteit en vooral samenwerking. Met elkaar - raad, college, ambtenaren, inwoners en ondernemers, maken we onze stad mooier, krachtiger en beter dan die nu is. Wij danken het college en de betrokken ambtenaren voor hun grote inzet bij de totstandkoming van deze begroting. We zien uit naar de beantwoording van vragen en de gedachtenwisseling in de raad. Met de huidige en toekomstige

uitdagingen voor ogen citeer ik Winston Churchill, Brits staatsman en Nobelwinnaar van de Literatuur: "Een pessimist ziet de moeilijkheid bij elke gelegenheid. Een optimist ziet kansen in elke moeilijkheid."

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter

Namens de VVD-fractie Kerkrade, Roger Creusen. Dank u wel, meneer Creusen. Netjes binnen de tijd. Dan vraag ik de heer Meijer van het CDA om naar voren te komen.

M. Meijer CDA

Goedemiddag, voorzitter. Kerkradenaren, we zitten bijna op de helft van deze bestuursperiode en de tweede algemene beschouwingen. Afgelopen jaar heb ik aangegeven dat Kerkrade, Nederland en de wereld behoefte heeft aan minder ik en meer wij. Dat is op de dag van vandaag nog steeds het geval.

4.3 algemene beschouwingen fractie CDA

M. Meijer CDA

Dat is een opgave voor ons allemaal. Kerkrade staat voor veel grote uitdagingen. Of dit nu op het gebied is van woningaanbod, overlast, het Martin Buber, WMC, Roda JC, Kaalheide Bruist of de duurzaamheidsopgave is, waar we als stad met zijn allen voor staan. Als CDA Kerkrade vragen we ons af of Kerkrade zich niet voorbijstreeft. Het ene grote project is nog niet afgerond of het andere staat alweer voor de deur. We vinden het mooi als een stad ambitieus is, maar de belasting op het ambtelijk apparaat en eigenlijk op de gehele gemeentelijke organisatie is hoog. Als de boog te lang gespannen is, kan men focus verliezen. Als voorbeeld: moties die het afgelopen jaar bij de begroting zijn ingediend worden nauwelijks goed opgevolgd. Deze zouden eigenlijk opnieuw ingediend kunnen worden. Dat kan een keuze zijn van de wethouders door tijdgebrek of een andere reden. Dat vernemen we uiteraard graag. Het moge duidelijk zijn dat wij ons als raad hierdoor minder serieus genomen voelen. Het lijkt alsof de wethouders weglopen voor deze verantwoordelijkheid. Ook vragen wij ons af of dit college zich bewust is van de consequenties van de keuzes die gemaakt worden. Neem het plan Kaalheide Bruist en het plots verschijnen van een tweede stedenbouwkundig plan door Roda JC. We zijn bijna een half jaar verder na het moment dat opeens alle zeilen werden bijgezet, een extra informatiesessie last minute werd gepland en besloten bijeenkomsten werden georganiseerd. Ons bekruipt steeds meer het gevoel dat dit nodig was om de voetballicentie van Roda JC te redden. Nu die druk van de ketel is, is het weer verdacht stil. In de wandelgangen horen wij zelfs geruchten dat de extra geplande zorgwoningen als garantie voor de ontwikkelaar niet meer passen binnen dit plan. We zijn benieuwd of dit bekend is bij de wethouder en hoe dit verder eruit ziet. Immers, er ligt een afspraak en een overeenkomst. We zijn benieuwd hoe dit opgelost gaat worden. Wij vinden het plan Bruist, zorg voor elkaar, meer samen, heel belangrijk. We hopen ook dat dit krachtige contact snel landt op Kaalheide. Voorzitter, hoe kunnen wij het realiseren van geschikte woningen versnellen? Bepaalde doelgroepen, denk aan starters en jonge gezinnen, vinden geen geschikte koopwoning of huurwoning. Ook gepensioneerden die liever een ruim appartement en voldoende buitenruimte zouden willen missen dit in Kerkrade. We zien dit niet terug bij de huidige wooneenheden die gebouwd worden of bij de nieuwe plannen. Ook zien wij een mismatch in oppervlakte, prijs en doelgroep. Meer sturingsmogelijkheden op het gebied van het verdelen van woonruimte zou een bijdrage leveren. Wij dienen daarom later vandaag een motie in om inwoners met een maatschappelijke of economisch binding met Kerkrade voorrang te geven op een toewijzing van een woning. Het percentage sociale woningbouw in Kerkrade is volgens de landelijke norm veel te hoog, namelijk 40 procent ten opzichte van de aangegeven norm van 30. Er zijn omliggende gemeenten die op 20 procent zitten. Hier ligt een opgave voor de wethouder om een langere termijnvisie neer te leggen. Wij zijn benieuwd of de wethouder hiervan op de hoogte is en wanneer hij hiermee aan de slag gaat. Deelt de wethouder onze mening dat dit percentage naar beneden moet en de woningmarkt in evenwicht hersteld moet worden? Begrijp ons niet verkeerd, voorzitter. Wij vinden sociale woningbouw heel belangrijk. We zien nog een groot tekort in andere segmenten. Kerkrade kan als gemeente niet alle lasten dragen. Ook de middenstand heeft hier behoefte aan. Immers, het bestedingsniveau in de stad gaat erop vooruit. Zeker door de verruiming van de openingstijden en dagen van de winkels is dit wenselijk. Om hierop terug te komen, het CDA Kerkrade was hier absoluut geen voorstander van. Het lijkt erop dat de wethouder in het eerste jaar bezweken is onder de druk van enkele grote retailers. We zijn benieuwd naar de reactie van de wethouder op de column in De Limburger waarin nogmaals argumenten als druk bij kleine ondernemers, personeelschaarste, reductie energiebehoefte, en beperking om samen met het gezin en het verenigingsleven tijd in te steken, de revue passeren. Voorzitter, CDA Kerkrade heeft serieus erover nagedacht om de tekst van vorig jaar voor te lezen. Niet om tijd te besparen, maar om een statement te maken. Als wij op de weegschaal

leggen wat we het afgelopen jaar echt voor de burger van Kerkrade hebben gedaan, hebben we dan wel stappen gezet op het gebied van leegstand, de negatieve lijstjes, gezondheid, beweging en het aanpakken van laaggeletterdheid? Wij worden wekelijks op straat aangesproken over deze onderwerpen. Er gaan misschien wel duizenden tot miljoenen euro's naar bepaalde projecten, maar het zichtbare resultaat blijft uit. Wat ziet de burger wel? Kwijtschelding lening WMC, kwijtschelding schulden Roda JC, honderdduizenden euro's naar evenementen en minder transparantie. Als CDA krijgen wij het vaak niet meer uitgelegd. We zijn benieuwd hoe de wethouders met deze geluiden omgaan. We kunnen ons niet voorstellen dat dit bij het college niet bekend is. Wij vinden in ieder geval dat de burger meer verdient. Een echte visie voor onze stad, een stip op de horizon die duidelijkheid geeft en zekerheid biedt, waar bedrijven op durven te investeren en de burgers houvast door krijgen. Op het gebied van duurzaamheid zijn ook nog stappen te zetten. Het wordt steeds minder aantrekkelijk om zonnepanelen te plaatsen en warmtepompen zijn niet overal geschikt. Het elektriciteitsnet in Nederland is op veel plekken overbelast. Wij hebben vernomen dat dit ook het geval is bij IKC Droomhof, waar blijkbaar niet tijdig is geanticipeerd op de verruiming van de energiecapaciteit waardoor er een grote uitdaging ligt op basis van het huidige plan. Wij horen graag van de wethouder of het klopt, hoe dit heeft kunnen gebeuren, wat de status is, of het plan aangepast dient te worden, en of er sprake is van meerkosten en vertraging. Onze motie voor het plaatsen van zonnedekken boven de parkeerplaatsen was in 2022 niet nodig. De wethouder had dit zelf op het netvlies. Een half jaar later was een motie van zijn eigen partij blijkbaar nodig om hem eraan te herinneren en weer een half jaar later hebben we helaas nog geen resultaat gezien. Commercieel vastgoed dient vanaf 1 januari 2023 energielabel C te hebben. Indien dit niet het geval is, dient de gemeente te handhaven. We horen graag of al het vastgoed dat de gemeente in verhuur heeft minimaal dit energielabel heeft, of beter. Ook doen we een appel om de verduurzaamheidsslag bij het gemeentelijk vastgoed te versnellen. Tijdens het congres Limburg verduurzaamt in het Parkstad Limburg stadion constateerden wij dat de publieksruimte helaas nog steeds door hallogeen in plaats van led wordt verlicht. Het plan om de Roda Boulevard om te turnen naar een Green Boulevard juichen wij toe, waarbij zonnedekken en meer groen duidelijk zichbaar dienen te worden. Laten wij nu de handschoen oppakken en niet de duurzaamheidsopgave doorschuiven naar een volgende generatie. We refereren hier graag ook aan de motie op het gebied van vergroenen van gevels en daken die we later indienen. Wij als CDA hopen dat meer geïnvesteerd wordt in ons rijke verenigingsleven, van muziekschool tot sportvereniging. Een rijk verenigings- en vrijwilligersleven is het tovermiddel tegen individualisering en zorgt voor meer verbondenheid. Ook de gemeenschapshuizen zijn hier van belang. We zien dat investeringen pas in 2025 plaatsvinden, terwijl de toekomst van deze huizen op de tocht staat. Ons cultureel erfgoed is ook belangrijk, van rijk mijnverleden tot prachtige monumenten die onze stad rijk is. Wij lezen over het masterplan Rolduc waar een investering van 1 miljoen euro mee gemoeid is, en we zijn benieuwd naar de status hiervan. Aandacht voor de wijken en de leegstand wordt ook niet als speerpunt van dit college omarmd. Althans, wij zien en horen hier weinig over. Er dient een betere en andere aanpak op het gebied van leegstand te komen. Hopelijk helpt de aanstelling van de nieuwe centrummanager hierbij. Wij verwachten ook een daadkrachtig college dat durft door te pakken en out-of-the-box wil denken. Dan Vie. Afgelopen jaar hebben wij benoemd dat wij verbaasd zijn dat gestopt werd met de investering in de Vie-programmering. Onbegrijpelijk dat de evenementenschatkist overloopt en op Vie in de wijken gekort wordt. Vandaar dat wij later een amendement indienen om meer te investeren in de Vie-programmering en een motie om herinvoering schoolzwemmen te onderzoeken. Begrijp ons niet verkeerd. De aanpak van Beleef Kerkrade vinden wij goed en we zijn voorstander van mooie evenementen in onze stad. Maar een accentverschuiving is noodzakelijk.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Aandacht voor de sociale samenhang in onze stad en aandacht voor elke burger.

Raad Spreekstoel

Meneer Meijer, ik wil u erop wijzen dat u nog één minuut heeft.

M. Meijer CDA

Top! Op het gebied van veiligheid en bereikbaarheid zijn nog stappen te zetten. We blijven een goede openbaar vervoer en langzaam verkeer verbinding tussen Kerkrade en Aken van groot belang vinden. Wij hopen daarnaast dat Kerkrade een stevige lobby blijft uitvoeren voor een stabiele en sterke politiecapaciteit voor deze regio. Immers, de grensregio brengt extra uitdagingen met zich mee. Voorzitter, ik ga afsluiten. De begroting van 2024 die voor ons ligt is wat CDA Kerkrade betreft niet bevredigend. Er zou meer geïnvesteerd moeten worden in de burger, in een langere termijnplan en een duidelijkere visie waar we als stad voor willen staan. Dit zien we te weinig terug en de burgers voelen er te weinig van. Vandaar ook ons amendement om de eerste stap te zetten en enkele moties die kunnen leiden tot een accentverschuiving. We zullen het komende

jaar ons geluid laten horen. Wij houden van Kerkrade, vertoeven er graag, maar de burger van Kerkrade verdient meer.

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter
Stap voor stap naar een krachtiger Kerkrade. Dank u wel. Dank u wel, meneer Meijer.

A.M.J.N. Fischer-Otten Ouderenpartij Kerkrade
Ook netjes binnen de tijd.

4.4 algemene beschouwingen fractie Ouderenpartij Kerkrade

A.M.J.N. Fischer-Otten Ouderenpartij Kerkrade
Dan geef ik het woord aan mevrouw Fischer van de Ouderenpartij. Zij doet dat vanaf haar plek. Dank u wel, voorzitter. Ik las vanmorgen: "Oud is het moeilijkste wat er is." Het betekent een constant aanpassen van je mogelijkheden. Er is geen les voor en je kunt er niet op voorbereid worden. Wat fijn dat Kerkrade de Ouderenpartij Kerkrade heeft. Voorzitter, de titel van dit collegeprogramma 'samen verder bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade' dekt wat de Ouderenpartij Kerkrade betreft zeker de lading. Zelfs de accountant gaf tijdens een inspirerende uitleg over de cijfers aan dat Kerkrade op allerlei gebied veel ambities toont. Bijna op de helft is het een goed moment voor een tussenbalans. De begroting laat zien dat ze nog enkele jaren in evenwicht is, maar ook wij stevenen af op het ravijnjaar 2026. Van het Rijk zal veel minder geld ter beschikking staan. Veel van de taken die het Rijk op ons bordje gelegd heeft, zullen dan moeilijk of bijna niet meer uit te voeren zijn. Hierbij denken wij aan de zo broodnodige jeugdzorg. Gelukkig heeft de Tweede Kamer pas nog twee moties aangenomen die ervoor moeten zorgen dat het niet zo extreem zal worden. Wat de Ouderenpartij Kerkrade betreft kunnen we trots zijn op de stappen die wij als gemeente gezet hebben en op de plannen die steeds concreter worden. Trots op Martin Buber. Heel veel mensen hebben keihard gewerkt aan volwaardig middelbaar onderwijs in Kerkrade, en met succes. Een kleine kanttekening: we moeten ervoor waken dat het Beroepscollege Holz niet onderbelicht blijft. We hebben iedereen hard nodig, denkers en doeners. Dan is er het Integrale Kind Centrum Droomhof, waar we kinderen in Kerkrade een kansrijke start bieden. IKC, basisschool, Beroepscollege Holz, Martin Buber: we kunnen in Kerkrade een prima fundament leggen dat later voor meer werkgelegenheid zal zorgen. Voorzitter, het aantal inwoners van Kerkrade is het afgelopen jaar met 244 personen gedaald. Volgens de Ouderenpartij Kerkrade is goed en volwaardig onderwijs één van de belangrijkste investeringen om dit af te remmen. Er is meer nodig. Een aantrekkelijk centrum en een goed woningaanbod zijn heel belangrijk, zo trek je namelijk nieuwe inwoners aan. De gebiedsontwikkeling Rolduckerveld is hiervan een voorbeeld. Op het gebied van burgerparticipatie is het ook een goed voorbeeld. Deze burgerparticipatiegroep zouden we een keer moeten uitnodigen bij een commissievergadering. In dit kader kunnen we zorg niet vergeten. Mantelzorgcollega's is echt niet zo vanzelfsprekend. We leven helaas in een tijd waar het 'ik' gekoesterd wordt. Grote gezinnen zijn er niet meer. Kinderen vliegen uit, meestal niet echt in de buurt van de ouders. De zorg komt veelal op één stel schouders neer, als dat al het geval is. Wij vormen hier in de raad ook een soort samenleving. Kijk eens eerlijk naar uw eigen situatie nu. Kerkrade heeft een inclusieagenda. Inclusie is overigens niet alleen voor mensen met een functiebeperking. Inclusie betekent meer. We kunnen lezen wat er gedaan is en wat men nog wil bereiken. Ik neem als voorbeeld de mobiliteit. De roltoelwandeling wordt aangekondigd en er is een beweegroute. Wat men nog meer wil bereiken, dat zijn nog vier bullets. Bijvoorbeeld, het trottoir mag geen hindernis zijn. Ik nodig graag iemand uit om te ervaren dat het geen hindernis is. Het ligt iets anders in onze gemeente. Er staan in de agenda veel werkwoorden, maar wie, wat, waar en hoe en wanneer, dat lezen we niet. Dat is heel belangrijk. De lokale inclusieagenda is veel te vrijblijvend. Overigens heeft niet elke gemeente de lokale inclusieagenda, terwijl ze het verplicht zijn. Maar Kerkrade heeft die wel, dat wil ik even gezegd hebben. Daar ben ik toch een beetje trots op. Voorzitter, één van de grootste investeringen van de laatste jaren is Vie. Er is door ons veel gesproken over de harde en zachte kant. Klopt het dat de gezondheidsprogramma's in de wijken achterblijven bij de gestelde doelen en ambities? Dat zou ik de wethouder willen vragen. Van deze ambities zouden wij graag regelmatig op de hoogte gehouden worden. In West gaat Kaalheide Bruist ontstaan, een superproject dat duidelijk laat zien dat samenwerken door verschillende partijen heel betekenisvol kan zijn. Verder is de Ouderenpartij blij dat in de hele gemeente steun werd gegeven aan de actie voor behoud van een volwaardig ziekenhuis in Heerlen. Het zou toch te gek zijn als in een gemeenschap van 257.000 inwoners geen eigen ziekenhuis meer is. De actie was op 23 september jongstleden. Ik heb

gehoord dat de definitieve reactie uitgesteld wordt. Laten we hopen dat uitstel wat hier betreft afstel betekent. Laten we samen met andere gemeenten en belanghebbenden blijven doen wat kan om ervoor te zorgen dat onze kinderen straks ook goede zorg dichtbij hebben. Binnenkort gaan gedeputeerden van Limburg met minister Kuipers praten. Misschien moet dan alles uit de kast gehaald worden. Laat het weten, dan krijgt de gedeputeerde onze vragen mee. Dan vragen we natuurlijk ook wat over de woningbouw en de woonvisie. Er is hier een ontwikkeling gaande waar de Ouderenpartij Kerkrade zich in het verleden altijd sterk voor gemaakt heeft, en die gelijke tred houdt met de in het coalitieconvenant gemaakte afspraken. Sociale woningbouw moet er in voldoende mate zijn, maar het is ook zaak voldoende aanbod te hebben in het midden- en hogere segment. Als veel mensen geen betaalbare woning kunnen vinden of als ze te hoge lasten hebben, raakt dat aan hun bestaanszekerheid. Voor een goede balans kunnen wij niet alleen inzetten op sociale woningbouw. De Ouderenpartij Kerkrade is verheugd met het feit dat de verschillende projecten er in onze gemeente zijn, dat er verschillende typen woningbouw wordt gerealiseerd die met elkaar gemixt worden. Zo zijn we in Kerkrade in staat onze inwoners passende woningbouw aan te bieden. Dit is een ontwikkeling die op instemming van de Ouderenpartij kan rekenen. Voorzitter, dan komen we er niet omheen om stil te staan bij de verschrikkelijke oorlogen in Oekraïne en Gaza. Het is nu niet aan ons hier een beschouwing over te geven, maar we leven wel mee met alle slachtoffers van oorlog en geweld. We kunnen en moeten een steentje bijdragen. De gemeente Kerkrade neemt hier zijn verantwoordelijkheid. Aan de Hammolenweg wordt een goede opvangplek gecreëerd voor 200 Oekraïners. In de krant stond vanmorgen, en dat vond ik fijn om te lezen... Die moet ik even zoeken want er staat nog meer in dan dat alleen. In ieder geval komt het erop neer dat Kerkrade meer kan doen dan alleen een feestje bouwen. Dat vond ik heel erg fijn om te lezen. Mijn tien minuten zijn nog niet helemaal om, maar ik dank alle ambtenaren die weer een jaar hard gewerkt hebben voor de inwoners van onze stad.

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter

Tot zover, voorzitter. Dank u wel. Dank u wel, mevrouw Fischer. Inmiddels is mevrouw Snijders van BurgerBelangen binnengekomen. Ik geef nu het woord aan mevrouw Laumann van de SP.

4.5 algemene beschouwingen fractie SP

M.A.K.J. Laumann SP

Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, geachte collega-raadsleden en leden van het college, beste bezoekers hier in de zaal en kijkers thuis. Het motto van ons betoog van de algemene beschouwingen dit jaar is: beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. We beginnen met wat ons allemaal in Parkstad aangaat. Men wil het voor de regio onmisbare Zuyderland ziekenhuis op onderdelen sluiten. Dat vindt de SP onaanvaardbaar. Op 23 september stonden we samen met meer dan 3.000 mensen in Heerlen te demonstreren voor het behoud van het Zuyderland ziekenhuis. Het was mooi om samen met mensen uit de hele oostelijke en westelijke mijnstreek op te komen voor onze gezamenlijke belangen. In de Tweede Kamer werd zelfs een motie van de SP aangenomen voor het behoud van een volwaardig ziekenhuis voor onze streek. Daar zijn we hartstikke trots op, maar we moeten ons niet in slaap laten sussen. De strijd is nog lang niet gestreden. We vragen het college om actief aan de gang te blijven, waaronder in de eigen mediakanalen veel meer aandacht hieraan te besteden. Kan het college dat toezeggen? Een ander belangrijk gezamenlijk belang betreft de mijnschade. We zijn blij dat er in oktober eindelijk een overeenkomst is getekend met het Rijk. Jarenlang heeft de SP zich hiervoor sterk gemaakt. Stijgend mijnwater drukt op sommige plaatsen de bodem omhoog, waardoor er schade ontstaat aan woningen. Vanaf komend voorjaar kunnen mensen alle mijnschade melden, in tegenstelling tot in het verleden. Dat is belangrijk voor de toekomst van het woningbestand. Zo blijft het aantrekkelijk om in Limburg te gaan wonen. We vragen het college om hier uitgebreid en actief aandacht aan te besteden via de lokale media en via eigen nieuwskanalen. We vragen mensen die mijnschade hebben op te roepen om dit vooral te melden. Overigens is het in 2024 50 jaar geleden dat de laatste mijn gesloten werd. De SP wil dit niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Het zou mooi zijn om dit in samenwerkingsverband op te pakken met de andere gemeenten met een mijnverleden. Daarom dienen we over beide kwesties een motie in. Voorzitter, vandaag staat de begroting van onze stad centraal. In de krant heeft iedereen kunnen lezen dat het college een aantal zaken stevig wil aanpakken, zoals armoede, jeugdoverlast, criminaliteit en laaggeletterdheid. Wethouder Roland zegt: "Een uitkering voor zulke mensen is pleisters plakken. Om zo'n gezin perspectief te geven moet er werk zijn." Dat is er, weet wethouder Geers, die inschat dat er zeker 1.000 banen bijkomen de komende jaren. Het doel is dat deze vacatures ingevuld worden door Kerkradenaren, bijvoorbeeld inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zij krijgen daardoor een perspectief en komen uit de armoede, wordt in het artikel vermeld. Voorzitter, we willen allereerst wethouder Roland complimenteren

met de keus van de SP-verkiezingsleus: pleisters plakken helpt niet. De verkiezingsleus van de sociaalste partij van Nederland gebruiken, dat verdient echt een compliment. De SP bedoelt daarmee vooral dat de lonen omhoog moeten, aangezien er ook veel werkende armen zijn. Nu blijft het helaas toch pleisters plakken. Het uurloon is laag en juist deze kwetsbare groep mensen raakt ook hun toeslagen kwijt, waardoor ze in de armoede blijven. Daarbij gaan de huren ook omhoog en wonen deze mensen niet in de huizen die de afgelopen jaren in Kerkrade gebouwd zijn, of komend jaar worden gebouwd. Die zijn allemaal voor het midden- en hoger segment. De sociale huurwoningen zijn in grote getale verdwenen, kijk maar naar Rolduckerveld. Kan het college zeggen hoeveel sociale huurwoningen er de komende jaren bij komen en wat we gaan doen om te voorkomen dat de groep werkende armen nog groter wordt? Voorzitter, we houden allemaal van Roda en ook van het WMC, maar dat wil niet zeggen dat we duur belastinggeld van burgers zomaar kunnen wegschenken zonder dat we ons de vraag stellen waardoor de financiële problemen zijn ontstaan en wat er in de toekomst anders moet om ditzelfde te voorkomen. We hebben unaniem ingestemd met het kwijtschelden van de lening aan het WMC. Ook de SP heeft ingestemd, al is dit dossier vanwege alle financiële perikelen nog lang niet gesloten. De SP heeft zelfs een motie ingediend om het WMC geen huur meer te laten betalen voor gebruik van het stadion. Het WMC krijgt 120.000 euro subsidie per jaar van de gemeente maar moet vrijwel het hele bedrag aan huur betalen voor gebruik van het stadion tijdens het Concours. Aangezien het stadion van de gemeente is, zou je zeggen dat het nodeloos rondpompen van geld is. Maar de huur voor het stadion gaat naar de BVO Roda die het stadion mag exploiteren. Zo wordt Roda via het WMC extra gesubsidieerd met geld uit de subsidiepot van de gemeente, dus geld van de burgers. De gemeente betaalt het onderhoud van het stadion. Daarmee betaalt Kerkrade niet alleen de lasten van het stadion, maar ook de extra inkomsten voor Roda. De afspraak is nu dat de inkomsten van het stadion weer naar de gemeente gaan, waar ze thuishoren omdat de gemeente eigenaar is van het stadion. Ook dan vindt de SP dat de gemeente geen vergoeding hoeft van het WMC voor het gebruik van het stadion. Het is bizar dat wanneer je subsidie krijgt, je die weer moet terugbetalen aan de subsidieverstrekker omdat je gebruik maakt van het stadion. Dan hoef je toch geen subsidie te krijgen? Daarom brengen we onze motie, die al gesteund werd door het CDA, vandaag nogmaals in. We hopen dat alle fracties nu hiermee instemmen. De SP vindt ook dat het krijgen van vrijkaarten aan wethouders en raadsleden moet stoppen. We brengen deze ingediende motie nogmaals in. We blijven erop hameren dat het krijgen van vrijkaarten voor raadsleden en wethouders in strijd is met de door onszelf aangenomen gedragscode. Dit geldt voor alle vrijkaarten voor evenementen, ook de vrijkaarten voor Guido Dieteren. Voorzitter, raadsleden ontvangen meer dan 1.000 euro netto per maand. Het salaris van wethouders bij een fulltime aanstelling is ongeveer 8.000 euro bruto per maand. Daarnaast krijgen ze een riante onkostenvergoeding en reiskostenvergoeding. Ze kunnen ook representatiekosten declareren. Ons dunkt dat de burgers, waarvan velen zich nauwelijks een kaartje kunnen permitteren, niet hoeven bij te dragen aan het kaartje van de gemeentebesturen. Ons belangrijkste argument is en blijft: vrijkaarten voor wethouders en raadsleden zijn in strijd met de door onszelf aangenomen gedragscode. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Voorzitter, democratie en dualisme vormen de basis voor een goed beleid. Het jaar 2023 was een heftig jaar voor Kerkrade, gezien de problemen van het WMC en wederom van Roda. Mede daardoor werd duidelijk dat de democratische besluitvorming en het dualisme onder grote druk staan in Kerkrade. Voorzitter, de kern van het dualisme is dat de raad en het college van B&W verschillende taken en verantwoordelijkheden hebben. Twintig jaar geleden is het dualisme ingevoerd om het democratisch proces te bevorderen. De taak van de raad is onder andere het controleren en aansturen van het college. De raad stelt de kaders en het college voert het beleid binnen die kaders uit. Het controleren doe je als raad door onderzoek, waaronder vragen stellen. Natuurlijk hoort daar ook een beleidsevaluatie bij. Pas dan kun je als raadslid een weloverwogen democratisch besluit nemen. Voorzitter, dat brengt ons bij de kern van de democratie. Er wordt steevast gezegd bij het nemen van besluiten: "De meerderheid heeft besloten, dus dat is democratisch." Maar is dat ook zo? Een weloverwogen besluit nemen is iets heel anders dan een besluit nemen met het doel de gelederen te sluiten binnen de coalitie. Te pas en te onpas afwijken van de vergaderorde, met het doel de oppositie het spreken te beletten. Dat heeft niets met democratie te maken. Dat heeft meer met de heerschappij van de meerderheid te maken. Als voorbeeld nemen we de recentelijke besluiten. Per meerderheid beslissen dat een fractie een eigen ingebrachte motie niet mag toelichten, of dat een fractie niets mag zeggen over een motie die tegen hun wordt ingediend. Iets dat op zich al een vreemde gang van zaken is. Of per meerderheid beslissen dat een fractie niet zoveel vragen mag stellen, wat de kern van het dualisme is, en zelfs de morele en politieke plicht van elk raadslid is. Of per meerderheid beslissen om tweede termijnen te blokkeren, zodat fracties geen inbreng meer kunnen hebben in onderwerpen. Per meerderheid beslissen om moties van een oppositiepartij af te wijzen, maar ze op een later tijdstip zelf indienen alsof het je eigen ideeën zijn. We vragen aan de voorzitter om dit in de toekomst niet meer toe te staan. Overigens zijn we van mening dat het geld voor de chronisch zieken terug moet naar die kwetsbare groep mensen. Dat is onze laatste motie.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Tot zover de inbreng van de SP.

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter
Ik dank u voor uw aandacht. Dank, mevrouw Laumann. Ook netjes binnen de tijd gebleven. We gaan nu over tot een pauze. Na de pauze gaan we met Lokaal Alternatief verder. Ik schors de vergadering tot 15:05 uur.

4.6 Pauze

L.A. Jongen plaatsvervangend voorzitter
[onderbreking 01:00:12 -

PAUZE
01:11:57] Welkom terug. We gaan door met de algemene beschouwing. Ik dank Leo Jongen voor het voorzitterschap. Ik moet kijken dat het hem niet teveel gaat bevallen. Jullie hebben het hem makkelijk gemaakt, heb ik gehoord. Fijn dat het zo kon. Dank u wel in ieder geval. We zijn weer voltallig en het woord is aan Lokaal Alternatief. Geachte voorzitter, college, collega-raadsleden en overige toehoorders. Daar zitten we weer. Het jaar sinds de vorige begrotingsvergadering is wederom voorbij gevlogen. Een jaar waarin we mooie stappen hebben gezet rondom het project Bruist in de wijk Kaalheide en met de inmiddels gestarte sloop van D'r Pool, het project Rolduckerveld en Centro Metra worden belangrijke stappen gezet op het gebied van een uitgebreider en vooral beter gedifferentieerd woningaanbod. Het was ook een jaar waarin veel te doen was rondom ons WMC, en wij als raad en commissies helaas aan den lijve hebben ervaren hoe feiten door partijen volledig anders kunnen worden geïnterpreteerd. Iets waardoor een klimaat van wantrouwen binnen onze geledingen heeft kunnen ontstaan. Dat in een jaar waarin we als raad het traject hebben opgestart om dichter bij onze burgers te komen. Wij spreken als fractie van Lokaal Alternatief nu al de hoop uit dat de ontstane tweespalt snel achter ons komt te liggen en wij gezamenlijk de belangen van onze burgers gaan behartigen, in plaats van elkaar in deze raadzaal de maat te nemen. De oorlog in Oekraïne, de situatie in het Midden-Oosten en de enorme inflaties zullen voor onze burgers, verenigingen en ondernemers grote aandachtspunten blijven die hun, maar ook ons als gemeente, een gevoel van onzekerheid geven. De voorliggende begroting is wederom een document geworden waar rekenkundig geen speld tussen te krijgen is. Wat we daarbij dit jaar hebben gemist, was het vorig jaar door onze wethouder van financiën gestarte overleg met alle partijen over de samenstelling van deze begroting. Of was het onze kritiek van vorig jaar dat weinig tot niks met onze ideeën in de begroting was gedaan de reden om dit in de basis mooie initiatief na een jaar weer in de koelkast te zetten? Natuurlijk, een begroting is geen jaarrekening. We hebben te maken met onzekerheden, toezeggingen van vrijwel alle partijen in deze verkiezingstijd dat meer geld naar de gemeentes moet. Ondanks die zaken bevat deze begroting iets opmerkelijks.

4.7 algemene beschouwingen fractie Lokaal Alternatief

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief
Bij diverse posten zien we een bijstelling van de begroting 2023 omdat de kosten dit jaar begrijpelijk hoger uitvallen. Dat lijkt ons logisch. Maar als de kosten voor dit jaar hoger zijn uitgevallen, dan is het vreemd om voor 2024 het oude bedrag vanuit de begroting 2023 als uitgangspunt te nemen. Weinig zaken worden anno 2023 goedkoper, dus minimaal een indexering op deze bedragen zou volgens ons logischer zijn geweest. Een voorbeeld. De lasten bestuur waren begroot op 3,5 miljoen euro, en deze zijn bijgesteld naar 3,9 miljoen euro in 2023. In 2024 staan ze echter weer voor 3,5 miljoen euro op de begroting. De jaren vanaf 2025 zijn deze kosten zelfs steeds lager, zonder dat daar een uitleg voor of onderbouwing aan wordt gegeven. Daarnaast is het geluid vanuit de VNG dat gemeentes hun begroting beter zouden moeten inrichten op wat daadwerkelijk zou moeten gebeuren in gemeentes. Minder kijken naar wat met het beschikbare geld mogelijk is, maar meer kijken wat in de gemeente noodzakelijk is. Zo ontstaan begrotingen met wellicht tekorten, maar die geven de noodzaak van meer geld richting gemeentes juist aan. Steeds maar weer sluitende begrotingen geven in Den Haag het beeld dat we het wel redden bij de gemeentes, terwijl het tegendeel waar is. Deze begroting is voor 2024 sluitend en laat voor de jaren naar de toekomst tekorten zien. Wat wij in dit kader opmerkelijk vinden,

is dat bij de reserveringen zoveel geld wordt gereserveerd dat de meeste tekorten in de toekomst uit die reserveringen gedekt zouden kunnen worden. Wij zien posten waar in 2024 geen geld voor beschikbaar is, omdat die gelden richting reserves gaan. We zouden toch beleid moeten maken met het geld? Denk hierbij aan zaken als de gemeentelijke subsidies richting de grote culturele instellingen in onze gemeente. HuB met de bibliotheek, het theater en de muziekschool. De subsidies richting deze instellingen worden niet geïndexeerd, terwijl bij deze instellingen de algemene en personeelskosten te maken hebben met substantiële verhogingen. Wij voorzien financiële knelpunten. Knelpunten die wij als gemeente voor zouden moeten zijn door nu andere keuzes te bepalen. Minder reserveren om niet straks met een kaalslag bij de instellingen te worden geconfronteerd. Niet voor niks wordt in de omschrijving van het programma sport, cultuur en recreatie aangegeven dat deze voorzieningenstructuur toegankelijk dient te zijn voor alle burgers. Laten wij ervoor zorgen dat die voorzieningen op niveau blijven. Niet alleen de drie grote culturele instellingen hebben het zwaar. Ook ons verenigingsleven staat onder druk. De subsidies aan verenigingen zijn, ondanks de ook voor hun geldende inflatie, de afgelopen jaren niet geïndexeerd. Verenigingen die hun locatie van de gemeente huren, zijn in het afgelopen jaar geconfronteerd met een huurverhoging van bijna vijftien procent. Indien de betreffende vereniging om rond te komen afhankelijk is van de subsidie tegemoetkoming huisvestingskosten, is het helemaal erg. Deze wordt in de komende jaren helemaal afgebouwd. Daarbij dient te worden opgemerkt dat de beoogde afbouw van de subsidies tegemoetkoming huisvestingskosten nu op een erg vreemde plaats in de begrotingstekst onder het kopje 'evenementen' is terechtgekomen. Kijkend naar hoe binnen deze begroting indexering en inflatie voor de interne organisatie wordt meegenomen, dan zien we de kosten voor bedrijfsvoering groeien van 51 miljoen euro in 2024 naar bijna 54 miljoen euro in 2027. In de meerjarenplanning van de begroting die ons vorig jaar werd gepresenteerd, waren de kosten voor bedrijfsvoering in 2024 naar verwachting 45,7 miljoen euro, en zouden deze zelfs afnemen naar 44 miljoen euro. Dat betekent dat onze gemeente ook geraakt wordt door de inflatie en cao-aanpassingen, hetgeen zich vertaalt in de tabel mutaties exploitatie met 1,1 tot wel 1.350 miljoen euro. Vervolgens wordt dat niet richting gesubsidieerde instanties, organisaties en verenigingen vertaald, door middel van bijvoorbeeld indexatie of bijstelling van de subsidies. Dat allemaal afgezet tegen de vertraging die nu lijkt te ontstaan in de realisatie van de nieuwe subsidieverordening en de nieuwe cultuurnota, geeft dit een beeld waarin onze culturele instellingen en verenigingen dadelijk met de rug tegen de muur staan. Kan het college ons toezeggen om uiterlijk in Q2 van 2024 met die voorstellen te komen? Of moeten wij als raad bij een verdere vertraging denken aan het zelf opstellen van een initiatiefnota cultuur en een initiatiefverordening subsidies, instellingen en verenigingen? Kijkend naar de in de begroting opgenomen paragraaf 'stimuleren van sporten voor kinderen' rijst de vraag wat de rol van de sportstichting in deze is. Er is sprake van combinatiefunctionarissen sport, VAP, SMK, maar pas in de tweede helft van 2024. The Move Factory verzet goed werk als combinatiefunctionaris met naschoolse sportactiviteiten en sportactiviteiten in de vakanties. Doen we daarmee voldoende aan het stimuleren van sport? Zo ook met Vie. Hoe dik en onoverzichtelijk de rapporten met programma's die onder Vie worden geschaard ook zijn, voor veel van onze burgers is Vie op dit moment niet het project dat onze bevolking gezonder zou moeten maken, maar is Vie het nieuwe zwembad en de sporthal. Dan ook nog een zwembad met een zeer hoge toegangsdrempel door de entreeprijs. Het nieuwe zwembad en de sporthal zijn alleen de stenen. Het project Vie heeft vele miljoenen subsidies kunnen vergaren door de beoogde aanpak, het unieke concept, en niet door het realiseren van gebouwen. Naar aanleiding van onze vragen en de antwoorden rondom Vie in de wijk worden we weer geconfronteerd met een opsomming van programma's waarbij slechts bij één programma de daadwerkelijke burgerbetrokkenheid naar voren komt. Kortom, veel tekst en weinig cijfers van wat wordt bereikt. Vie in de wijk is voor ons een typisch voorbeeld van een zeer goede reden om minder te reserveren en meer te doen. Er staat niet dat de eerder beoogde jaarlijkse 500.000 euro ervoor worden ingezet. Er bestaat in de begroting beslisruimte om een lager bedrag voor dit belangrijke doel in te zetten. We wilden toch van de eerste plaats bij die negatieve lijstjes af? Daar zullen we meer voor moeten doen. We blijven even bij de negatieve lijstjes en kijken naar laaggeletterdheid. Op 10 november 2021 nam deze raad unaniem een motie van Lokaal Alternatief aan met de titel: "Lezen, hoe leuk is dat?" Anders verwoord: een leesconsulent zou boeken op de basisscholen promoten met als belangrijkste doel het vergroten van het plezier in lezen, om daarmee in de basis laaggeletterdheid aan te pakken. Er zijn nu drie scholen waar de leesconsulent wordt ingezet. Gezien het bedrag dat scholen hiervoor moeten neertellen, zullen niet veel anderen volgen. Dat was duidelijk niet de bedoeling van deze motie. Op deze manier wordt aan het oorspronkelijke doel behoorlijk voorbijgeschoten. Ook bij HuB is sprake van de inzet van een combinatiefunctionaris. Een verbindingsofficier die samenwerking tussen HuB aan de ene kant en verenigingen, scholen en het sociale domein initieert en stimuleert. Prachtige teksten, maar het succesvolste project van de muziekschool was in het afgelopen jaar meer harmonie in de samenleving. Dit project is uit een samenwerking tussen muziekschool, Movare,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

CantaYoung en verenigingen ontstaan. Gaan we daar nu een functionaris op zetten? Meneer Charlier, de tijd.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

Ik heb niet meer zoveel. Nog een kleine minuut. Wat wordt ons zeer aanspreekt is het streven om te zorgen voor levendigheid in de stad door voorzieningen gericht op het vertier van jeugd en jongeren. Een eerste stap lijkt gezet met de aanzet van een jeugdhonk in de Einderstraat. Verder vinden we hier in de kosten en baten niets over terug. Als we naar de jeugd en jongeren kijken, komen we terecht bij het onderwijs in onze gemeente. Terecht apetrots zijn we op de start van het Martin Buber. De aanpak, komst van jeugd en jongeren in het centrum, de positieve uitstraling: allemaal prachtige zaken. We zetten toch twee kanttekeningen bij de opstart. De eerste kanttekening bij het verwachte en gehoopte aantal leerlingen van 180 per jaar. Bij de daadwerkelijke realisatie van die aantallen bestaat in 2026 al de noodzaak aan een gebouw dat 540 leerlingen met bijbehorend lerarenapparaat en staf kan herbergen. De financiering kan dan wel vanuit het ministerie van OC&W komen, de realisatie van een dergelijk gebouw kan niet pas in 2026 starten. In de uitingen die ons tot nu toe hebben bereikt, zullen we met de locatie Marktstraat drie tot vier jaar moeten gaan. Wij kunnen niet lang wachten met een definitief grotere locatie. Aan de andere kant bestaat, ondanks het enorme enthousiasme, ook de kans dat we de 180 leerlingen niet gaan halen. Welk scenario hebben we dan? Dat staat nergens beschreven. Wat binnen het deel van het onderwijs - ik ben bijna klaar - dat binnen onze invloedsfeer valt eveneens een belangrijk punt is, is de aandacht voor de zwakkeren in het onderwijs. Bij de post 'leerlingenvervoer' staat in de begroting een extra bedrag van 100.000 euro opgenomen. Hoe verhoudt deze post zich met het geluid dat ons bereikt dat ouders hun kinderen zelf naar de taalschool moeten brengen en daar een OV-kaart voor beschikbaar gesteld krijgen? Ouders die 's ochtends en na de lesdag soms zelfs anderhalf uur onderweg zijn om de kinderen te begeleiden. Dagelijks drie uur die ze zelf zouden moeten werken of op school zouden moeten doorbrengen. Ik sluit af. Samenvattend zien wij als fractie Lokaal Alternatief een begroting die wat ons betreft meer aandacht voor de sociale cohesie via het vereningsleven met sport en cultuur zou mogen bevatten. We zijn erg benieuwd naar de reacties van het college en hun onderbouwing waarom dit belangrijke aspect van onze samenleving in deze begroting zo onder druk komt te staan. Dank u.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dank u wel. Dan ga ik naar de Partij van de Arbeid, de heer Gorissen.

4.8 algemene beschouwingen fractie PvdA

S. Gorissen PvdA

Voorzitter, enkele weken geleden overleed Matthew Perry. Misschien zegt die naam niet iedereen iets, maar hij vertolkte het personage Chandler Bing in de serie Friends. Hij werd gekenmerkt, en zijn personage ook, door zijn groot sarcastische en humoristische vermogen. Helaas is hij er niet meer. Wie zijn boek leest, kan niet anders dan constateren dat hij een zeer heftig leven heeft gehad. Een leven vol met verslavingen en pogingen tot afkicken. Voorzitter, van de eerste tot de laatste bladzijde bleek vooral dat hij mensen wilde helpen. Matthew Perry was zielsgelukkig als hij anderen kon helpen. Dat is een wijze les voor ons allemaal. Hoe groot onze problemen ook kunnen zijn, er is altijd plaats voor een blik om ons heen. Mensen helpen. We zorgen in Kerkrade voor een fatsoenlijk, rechtvaardig en solidair minimabeleid. Bestaanszekerheid is opeens weliswaar het woord van 2023, maar de behoefte daaraan is absoluut niets nieuws. We hebben zo ontzettend veel voorbeelden gezien van hulp die we elkaar bieden. We investeren meer dan 100 miljoen in het sociale domein. We maken werk van jeugdbeleid, zodat jeugdzorg steeds vaker preventief zou moeten zijn. We maken werk van onderwijs in onze stad, zodat onze kinderen en onze jongeren naar een vertrouwde en goede omgeving op school kunnen. We helpen ook mensen die voor een oorlog huis en haard hebben moeten verlaten. Voorzitter, de investeringen zijn hard nodig. We kunnen niet ontkennen dat we problemen hebben. Jaar na jaar noemen we allemaal in deze zaal de bekende lijstjes van Kerkrade, die meestal samen met andere gemeenten in deze regio onderaan bungelt. Wie de begroting jaar na jaar bekijkt, ziet de vele sociale aspecten terugkomen. Er zijn voorbeelden te over, en wat onze fractie betreft springt Vie daarbij in het oog. Vie gaat over veel meer dan alleen gezond leven, een gebouw, een zwembad en een sportzaal. Vie gaat over grip op je leven houden, of krijgen. Vie is in haar doen en haar programma's bij uitstek sociaal en solidair. Reken maar dat veel mensen die hulp kunnen gebruiken. Helaas heeft de gemeente geen onuitputtelijk budget. We zien weliswaar een sluitende begroting, maar we weten ook dat 2026 met rasse schreden dichterbij komt. In oktober van dit jaar nog riepen partijen als de SP, GroenLinks en de Partij van de Arbeid het kabinet op om

dit gat te dichten of, zoals kamerlid Henk Nijboer het verwoordde: "Ambities waarmaken gaat niet zonder meer geld." Voorzitter, het is al jaren bekend dat de gemeente moet roeien met de beperkte riemen van het Rijk. We staan aan de vooravond van de Tweede Kamerverkiezingen. U kunt niet anders dan van ons, als landelijke partij, verwachten dat we een appel daarop zullen doen. Op dit gebied valt namelijk wat te kiezen. De keuze die je maakt gaat veel verder dan iedereen kan beseffen. Het werkt door tot in alle gemeenteraden en bij alle begrotingsbehandelingen. Ik ben daarom blij dat onze partij een keuze maakt om meer te investeren in gemeenten. In een rondgang van binnenlands bestuur blijkt zelfs dat het programma van GroenLinks/Partij van de Arbeid door lokale bestuurders als beste wordt beoordeeld voor gemeentelijke financiën. Voorzitter, dat we geen onbeperkt budget hebben, wil niet zeggen dat we elkaar niet kunnen helpen. Naast alles wat er in de begroting staat, heeft Kerkrade veel meer in haar mars. Afgelopen weekend stonden 85.000 mensen klaar om deel te nemen aan de klimaatmars. De noodzaak is er en ook lokaal voelen we die. Daarom stelt de Partij van de Arbeid voor om snel werk te maken van een lokale energiecoöperatie. Dit is in de omliggende gemeenten al het geval. Volgens ons is dit namelijk het voorbeeld van hoe we als gemeente moeten verduurzamen, met oog voor het milieu en ieders portemonnee. Een coöperatie zoekt naar manieren om samen energie op te wekken. Jaar na jaar krijgt de coöporatie rendement, en dit kan zij naar eigen inzicht bijvoorbeeld uitkeren aan haar leden of investeren in nieuwe projecten. Tot slot, veel coöperaties hebben regelingen om mensen in energiearmoede zonder inleg als lid te verwelkomen. Een unieke vorm van solidariteit die wat ons betreft navolging moet krijgen in onze gemeente. Voorzitter, er gaan tegelijkertijd steeds vaker geluiden op om te investeren in kernenergie. Hoewel mijn fractie daar absoluut niet van overtuigd is, en we hebben overwogen om een motie daarover in te dienen, pakken we het anders aan. In plaats daarvan willen we met elkaar het gesprek aangaan over alle mogelijkheden, over alle problemen en over alle kansen die de energietransitie ons lokaal biedt. We hebben een agenderingsverzoek ingediend om de raad en de commissie mee te nemen in de manier waarop we omgaan met het opwekken van energie, met het opslaan van energie en met het terugdringen van het verbruik van energie. Uitgangspunt is wat betreft de Partij van de Arbeid altijd: hoe profiteert de burger hiervan? Voorzitter, op de agenda staat de begroting 2024. Daarmee kijken we niet alleen vooruit. We sluiten 2023 voorzichtig af. Voor onze fractie was het een roerig jaar met flink wat onderwerpen die de raad bezig hebben gehouden. Dit waren bijvoorbeeld Kaalheide Bruist, het WMC, maar zeker ook de onderwijsagenda. Onderwerpen die onze stad maken tot wat die is en onderwerpen waarin de Partij van de Arbeid proactief te werk is gegaan. Dit heeft bij Kaalheide Bruist geleid tot een aanscherping van het ontwerpbesluit om meer grip te krijgen op de samenwerking die tot stand moet komen. Voor ons was dit een sterk staaltje uniek werk van onze gemeenteraad, en dat smaakt naar meer. Onze fractie wil het college verzoeken om nog dit jaar de raad te informeren over de stand van zaken van dit project. We hebben alle begrip voor de complexiteit en alle begrip voor de tijd die het kost. We blijven als raad graag betrokken bij het project. Voor de PvdA Kerkrade was en is onderwijs binnen de gemeentegrenzen van groot belang. In de komende jaren moet duidelijk worden hoe de zes basisscholen in Kerkrade-Oost vorm zullen krijgen. Drie maanden na dat besluit werden we geconfronteerd met de besluitvorming rondom IKC Droomhof. We weten allemaal hoe we daar hebben moeten bijlappen. Een bittere, maar wel een noodzakelijke pil. Die pil zette onze fractie aan het denken. Hoe gaan we de renovatie of nieuwbouw van andere basisscholen betalen in de toekomst? Uit antwoord op onze vragen bleek dat dit onderdeel is van het studiejaar 2024. We gaan ervan uit dat komend jaar in financiële oplossingen wordt gedacht en gezocht. Dat brengt ons bij het laatste en zelfs meest belangrijke aspect van het dossier onderwijsagenda. Het betrekken van mensen in en om scholen. Ter aanleiding van alle besluiten merkte onze fractie namelijk de grote betrokkenheid in de samenleving bij basisscholen. We roepen het college op om in 2024 met de raad in gesprek te gaan over het basisonderwijs. We verzoeken het college om via een korte notitie duidelijk te maken wat de aanvliegroute wordt. Hoe worden ouders, docenten, omwonenden en eventuele andere belanghebbenden betrokken bij het proces? We zullen ook dit samen moeten doen als we elkaar willen helpen. Voorzitter, nieuwe initiatieven openen onze blik. Waar de Partij van de Arbeid op dit moment werk maakt van nieuwe initiatieven, hebben we dat eerder dit jaar ook gedaan. Met zijn presentatie wist ons commissielid Marco Dubbelt niet alleen onze fractie maar ook de hele raad te overtuigen van nut en noodzaak van aansluiting bij het natuursteenconvenant. Bewust van de wereld om je heen om mensen te helpen. Onze fractie heeft twee jaar geleden een motie ingediend die zag op sturing van de woningmarkt. Vorig jaar bleek dat het college bezig was met vervolgonderzoeken. Uiteraard hebben we die afgewacht. Ondanks alle inzet van onze fractie, van het college, van de ambtenaren, hebben we nog niets concreets in handen. De woningmarkt van 2021 is niet meer die van 2023, maar één ding is zeker: we hebben nog steeds een flinke klus te klaren. De wereld staat niet stil en mensen moeten ook nu geholpen worden. Of het iemand in scheiding is die naarstig op zoek is naar een woning, of het om een student gaat of een arbeidsmigrant die op zoek is naar tijdelijke maar goede huisvesting, of iemand die na jaren terugkeert naar Kerkrade. Goed wonen is een recht. Niet alleen voor de bewoners, ook voor de buurt. Leefbaarheid hangt met veel aspecten

samen, en dat is onder andere een goed ingerichte woningmarkt. Ik ga afronden, voorzitter. Helaas hebben we enkele maanden geleden gezien dat de zorg nog steeds een markt is. Een protestmanifestatie is mogelijk zelfs niet voldoende om het ziekenhuis in Heerlen als volwaardig te behouden. Een zoveelste voorbeeld van de volstrekt doorgeslagen schaalvergroting in publieke voorzieningen. Waar hebben we dat eerder gezien? Juist, in het voortgezet onderwijs. De middelbare school moest groot, groter en grootst, en verdween vervolgens bijna geheel uit Kerkrade. Gelukkig hebben we recentelijk de opening van het Martin Buber mogen vieren. We hebben het tij weten te keren en wij hebben ons lot in eigen hand genomen. Een zegen voor de stad, een zegen voor onze kinderen, maar ook voor leefbaarheid en bedrijven. Mensen helpen, het is zo hard nodig. De komende jaren komen er keuzes op ons af. Keuzes die grote impact hebben. Wat is er mogelijk? Hoe compenseert het Rijk ons? Als raad moeten we leren van het stuur dat we het afgelopen jaar zelf vaak in handen hebben genomen. Of het nu gaat over armoede, over energie of onderwijs, uiteindelijk stellen wij de kaders.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Laten we dat stuur vaker samen vastpakken. Tot zover. Keurig, ik heb niet eens hoeven te zeggen dat uw tijd bijna om is. Voorbeeldig. Dank u wel. De heer Krasovec, bent u aan de beurt? Volgens mij wel, toch? Geen PowerPoint, het gaat alleen van de tijd af.

N. Krasovec Ons Kerkrade

Het woord is aan Ons Kerkrade.

4.9 algemene beschouwingen fractie Ons Kerkrade

N. Krasovec Ons Kerkrade

Voorzitter, normaliter bent u tijdens de algemene beschouwingen een gelikte presentatie van Ons Kerkrade gewend. Foto's, filmpjes, Jip en Janneke prentjes, et cetera. Deze keer niet. Deze keer een presentatie teruggebracht naar de basis van deze tijd. Puur op inhoud, ietwat sobertjes en zonder al te veel franje of opsmuk. Voorzitter, het nieuwe college en coalitie zijn inmiddels een dik jaar onderweg, waaronder dus ook Ons Kerkrade. We borduren voort op de eerder ingezette weg. Samen verder bouwen aan de positieve punten, maar ook in alle uitdagingen en zorgpunten die voor ons liggen. Een gezonde boodschap. De politieke speerpunten van Ons Kerkrade zijn hierbij grotendeels verweven in het coalitieakkoord en het collegeprogramma. Voorzitter, Ons Kerkrade roept al jaren iets over betere communicatie, zowel intern als extern. Dit vooral in begrijpelijke en heldere taal, de wereldberoemde jip-en-janneketaal, zoals we vorig jaar hebben proberen te gebruiken met de bijpassende plaatjes. Nu onze algemene beschouwingen zonder die prentjes. We wonen in een geweldig kleurrijk gebied, maar niet alle uitzichten zijn zo kleurrijk vandaag. Met de energiecrisis kregen en krijgen veel gezinnen, verenigingen, ondernemers en gemeentes het financieel flink voor de kiezen. Door megahoge energiekosten kunnen velen hun rekeningen niet meer betalen, met alle bijkomende negatieve gevolgen van dien. De gemeente probeert haar burgers zo goed mogelijk te ondersteunen waar kan middels allerlei voorzieningen en maatregelen. Hier moet snel een wereldwijde verandering in komen. Voorzitter, een grote verandering hebben we ook nodig op het gebied van gezondheid. We staan in de verkeerde lijstjes boven- of onderaan. Daar is nog een gezonde inhaalslag te maken. Als Kerkrade hebben we het gezondheidsproject Vie waardoor de burgers een stuk gezonder moeten worden. Zo lopen er het project om overwicht en eenzaamheid tegen te gaan, krijgen veel kinderen de gezonde schoollunch, komt The Move Factory met gratis beweegprogramma's en hebben we het gezonde project Bruist op de plank liggen. Betere en vitalere wijken en gezondere jeugd zijn van levensbelang volgens Ons Kerkrade, net zoals een volwaardig ziekenhuis voor deze Parkstadregio een absolute must is. Naast de energiecrisis is er ook de wooncrisis, alhoewel Kerkrade toch nog 600 woningen gaat bouwen de komende jaren. Voorzitter, Kerkrade is in het Rolduckerveld al flink aan de slag om die wijk een verfrissend en modern aanzien te geven en hier een flink aantal nieuwe woningen terug te bouwen. Ook bij zwembad D'r Pool zijn nieuwe woningen gepland, zijn in Bleijerheide via het project Superlocal vele nieuwe gerecyclede woningen teruggekomen, zijn er een aantal tiny houses bijgekomen, en is men flink aan de slag met het bouwproject Centro Meta, waar onlangs zelfs minister Hugo de Jonge een kijkje kwam nemen. Kerkrade is dus flink aan de slag om meer sociale huur, starters en doorstroomwoningen te bouwen die van hoog tot laag geschikt zijn. Dan het liefst nog zo duurzaam, levensloopbestendig en betaalbaar mogelijk. Voorzitter, dan een ander pijnpunt: de landelijke opvang vluchtelingen en Oekraïeners. In 2022 hebben we in sporthal Rolduc menig Oekraïense vluchteling en asielzoeker opgevangen waar ook de wijk goed bij betrokken werd. Momenteel liggen er plannen voor een gemeentelijke opvang van Oekraïeners, waarmee we voldoen aan onze

humanitaire opgave om de medemens te helpen, maar wel in die mate die we als stad aankunnen. Voorzitter, Ons Kerkrade wil altijd graag dat iedereen kan meedoen en niemand langs de zijlijn van de samenleving staat. Of zoals het vandaag de dag zo mooi heet, een zekere mate van bestaanszekerheid. Het hebben van werk is hierbij een belangrijk onderdeel om zelfstandig te kunnen voorzien in je eigen inkomsten, en dus je eigen levensonderhoud. Het is dan ook prima om te zien dat onze bedrijventerreinen vollopen en de komende jaren er nog eens 1.000 extra arbeidsplaatsen bij zouden komen. Er zijn hier helaas nog genoeg burgers die geen werk of voldoende inkomen hebben, en dus afhankelijk zijn van gemeente en andere instanties. Die mensen komen nu in de zogenaamde klantreis terecht waar een sausje van menselijke maat overheen wordt gegoten. Toetsen wat wel kan en kansen zien, hierbij ondersteund door een zogenaamde arbeidscoach. Met het project werkhub hebben we de mogelijkheid om mensen weer die nieuwe kans te geven, om deel te kunnen nemen aan het arbeidsproces en op die manier hun kwaliteit van leven te verbeteren. Met dat project participeren we ook in de regiodeal. Voorzitter, Kerkrade zet sterk in op het vroegsignaleren van armoede, het tegengaan van kinderarmoede, en het fatsoenlijk kunnen omgaan met geld. Bij de Geldwijzerwinkel kunnen burgers terecht voor advies over geldzaken, om zo te voorkomen dat ze niet snel in de schulden komen. Een prima zaak volgens Ons Kerkrade. Eén van de belangrijkste voorwaarden om werk te krijgen is goed onderwijs, waarbij ook de laaggeletterdheid één van de aandachtspunten is. Voorzitter, Kerkrade heeft een mooi Beroepscollege Holz. Hiernaast was Kerkrade een tijdje bezig om volwaardig voortgezet onderwijs terug te krijgen naar onze stad. Dit was jaren geleden één van onze gratis tips en is toendertijd meteen serieus opgepakt. Op 28 oktober jongstleden is ons Martin Buber officieel geopend. Geweldig nieuws, en nu op naar een mooie toekomst voor onze Kerkraadse kids. Voorzitter, hierbij betekent meer studenten ook meer reuring en beleving in onze stad waar winkels, bibliotheek, horeca et cetera van meeprofiteren. Hierbij vormen een bepaalde kernplekken in onze stad de zogenaamde leerhaltes, bijvoorbeeld de HuB en de GaiaZOO. Een mooie toekomstige win-winsituatie voor onze hele stad. Meer reuring in de stad door de toekomstige studenten juichen we ten zeerste toe. Meer volk betekent meer inkomsten. Dat betekent meer aantrekkingskracht voor startende ondernemers. Goed om mogelijk de leegstand in ons centrum een halt toe te roepen. Voorzitter, verder is in Eygelshoven basisschool De Veldhof inmiddels op de schop gegaan en komt hier een eerste Integraal Kind Centrum, IKC De Droomhof, waarin verschillende instanties samenwerken om de gedroomde toekomst van elk kind mogelijk te maken. Ook is Kerkrade flink aan de slag om bijna alle basisscholen om te toveren tot gezonde basisscholen van de toekomst. Hier krijgen kinderen onder andere een gratis gezond ontbijtje aangeboden, zodat niemand met honger naar school hoeft. Het is ook nog eens gezond. Goed voor de kinderen en hun gezondheid, en dus een goede zaak volgens Ons Kerkrade. Voorzitter, voor de allerkleinsten zijn de Kerkraadse speeltuinen een groot genot en die moeten vooral gekoesterd worden. Speeltuinen zijn het buitenleerpark voor de jongsten en dus zeer belangrijk. Probleem is vaak om voldoende vrijwilligers te vinden om deze speeltuinen draaiende te houden. Zo was onlangs te lezen dat mogelijk een kwart van onze Nederlandse speeltuinen binnen vijf jaar zouden verdwijnen wegens gebrek aan vrijwilligers, bestuurders of ophopende regelgeving. Vrijwilligers en mantelzorgers zijn het cement van onze samenleving. Deze moeten we heel goed in ere blijven houden en koesteren. Voorzitter, wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Die moet je voor Kerkrade zien te behouden door het bieden van onder andere een voldoende afwisselend aanbod van verenigingen, clubs, evenementen, activiteiten, genoeg vertier, volwaardig voortgezet onderwijs, goed openbaar vervoer, voldoende starterswoningen, et cetera. Kortom, je moet er als stad en regio iets voor blijven doen. Ook voor de ouderen zul je voldoende keuzes moeten bieden, zoals voldoende en gevarieerde buurtfaciliteiten, levensloopbestendige woningen, voldoende en gevarieerd werkaanbod, goed of beter openbaar vervoer, de gezondheidsprojecten om de hoek, et cetera. Het zo lang mogelijk in hun eigen vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen en kunnen blijven meedoen is hierbij een belangrijk punt voor Ons Kerkrade. Voorzitter, dan de wijken en omgeving. Ze rijden vaak nog steeds als gekken. Hiertegen mag veel harder opgetreden worden, maar er is te weinig blauw op straat. In deze regio moet niet gekort worden op handhaving, maar juist extra handhavers erbij. Dit ook om drugsoverlast, criminaliteit en jeugdoverlast in deze grensregio serieus aan te kunnen pakken en om de wijkaanvalsplannen en het integraal veiligheidsplan nog beter te kunnen ondersteunen. Zo zijn we blij met de renovatie van verschillende straten en wijken om onder andere het hardrijden te ontmoedigen. De binnenkort te renoveren Torenstraat is hier een mooi voorbeeld van. Tijdens onze eigen wijkschouw in de wijken zien ook wij dat het onkruid hier en daar aardig de buurt ontsiert. Gooi er wat illegale afvaldumpingen bij, dan roept dit helaas af en toe een verloederend beeld op. Vaak onterecht, omdat het gemeentelijke groen- en opruimpersoneel zich dagelijks uit de naad werkt maar handjes tekort komt. Dit tekort aan personeel is een punt van zorg. Ook de vele met graffiti bespoten en bestickerde straatontsierende stroomkasten hebben we aangekaart. Hier was en gaat de wethouder mee aan de slag. Een goede zaak. Voor dit soort zaken wordt nu extra geld vrijgemaakt om de wijken, wegen en groenvoorzieningen aan te pakken. Zo wil Kerkrade ook proberen haar burgers, ondernemers en verenigingen nog meer te betrekken bij het wel en wee van hun eigen straat, buurt of wijk.

Dit om hen een actievere rol en meer verantwoordelijkheid te geven bij de inrichting van hun eigen omgeving. Zij moeten hier immers zelf wonen en leven. Een prima voorbeeld van toekomstige burgerparticipatie en samenwerking die kansen biedt. De samenwerking binnen de Parkstadregio kan hier en daar beter. Zie bijvoorbeeld onze motie voor een Parkstadbreed onderzoek naar een gezamenlijk openbaar buitenzwembad binnen Parkstad, en hoe de omliggende gemeentes dit wel, of beter gezegd niet hebben opgepakt. Jammer, en een gemiste Parkstadkans volgens Ons Kerkrade. Door samenwerking kun je meer bereiken en gaan één en één nog vaker drie zijn. Zie als mooi voorbeeld hiervoor het optrekken binnen de gezamenlijke regiodeal, met name op financieel gebied. We moeten echter opletten dat we door de samenwerking geen te grote en te logge instanties creëren waarvan we straks zelf de regie kwijt zijn. Een blijvend aandachtspunt. Voorzitter, over de grens werken we redelijk goed samen. Zo hebben we Eurode waar Herzogenrath en Kerkrade op politiek, bestuurlijk en ambtelijk gebied samenwerken. Het EBC-gebouw op de twee landsgrenzen is een mooi voorbeeld van een grensoverscheidend bouwwerk waar burgers terecht kunnen voor informatie over grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling. Op dit moment hebben we door de goede samenwerking van het GrensInfPunt en het SGA al meer dan 1.000 mensen kunnen bemiddelen naar arbeid. Een goed voorbeeld van informeren en communiceren. Echter, zelf helder en tijdig communiceren heeft de gemeente al een poosje moeite mee. Van de door Ons Kerkrade vaker aangegeven jip-en-janneketaal wordt nog te weinig gebruik gemaakt. Het beantwoorden en informeren van burgers mag ook sneller. Na onze gele en rode kaart in het verleden gaat het nu al iets beter, maar top is het nog lang niet. Nog steeds een verbeterpunt voor de toekomst. Natuurlijk zijn er nog genoeg zorgenkindjes. Zo zijn er de eerder genoemde energie-, woon-, stikstof-, opvang- en klimaatcrisis. Deze zullen zeker een negatieve schaduw over veel burgers, ondernemers en verenigingen blijven gooien, maar ook over onze eigen gemeente. De jeugdzorg, het sociaal domein en ook XONAR zijn zorgenkindjes voor extra aandacht, zowel op financieel als op menselijk gebied. Voorzitter, hopelijk krijgen we na het opstellen en uitvoeren van het herstelplan weer de juiste toekomstmuziek en toon in ons mooie WMC. Zo is er ook ons Roda JC, één van onze stadspareltjes waar in combinatie met het nieuwe project Bruist op sportpark Kaalheide en het huidige verbeterde voetbal weer toekomstmuziek in gaan zitten en we hopelijk snel met het steeds terugkerende stadiondossier kunnen afrekenen. Voorzitter, volgende week zijn de landelijke verkiezingen. Het vertrouwen in de politiek slinkt echter zienderogen. Voorzitter, de onderlinge verhoudingen binnen deze raad zijn daarentegen flink verbeterd en we zijn met een mooie positieve beweging bezig. Echter, de boventoon die deze raad vaak laat horen, laat soms aardig te wensen over. Niet goed, zeker niet naar onze burgers toe in deze tijd. Het is niet alleen de hoogste tijd voor een nieuwe raadszaal maar ook voor een nieuw en vriendelijke raadsgeluid. Pleisters plakken helpt niet meer. Kansen liggen er genoeg. De nieuwe Omgevingswet is een hele ommezwaai maar brengt ook nieuwe kansen met zich mee op het gebied van burgerparticipatie. Zoals eerder vermeld, kan het nieuwe project Bruist op Kaalheide de gezonde toekomstinvestering zijn waar via een brede samenwerking vele doelgroepen bediend kunnen worden, en waar ook de wijk van kan meeprofiteren. Zoals in het woonproject Rolduckerveld en het gezondheidsproject Vie, twee mega-uitdagingen die mooie toekomstkansen bieden. Voorzitter, ik ga langzaam afronden. Positieve items waar wij als Ons Kerkrade extra blij van worden zijn er ook aardig wat. Zo gaan we in 2024 de hondenbelasting voor de eerste hond schrappen. Die is in onze ogen niet meer van deze tijd, en gaat terecht op de schep. Ook zullen de parkeerinkomsten in het zogenaamde studiejaar 2024 goed onder de loep worden genomen, met dien verstande dat de Vie-parkeergarage nog niet klaar is. Met deze correctere parkeercijfers kan toekomstig rekening worden gehouden. Het huidige bedrag was nog te vaak wensdenken. Mooi maar niet reëel. De intensieve inzet voor personeelsuitbreiding en de grotere inzet voor betere communicatie zijn ook twee items waar wij al vaker voor op de barricades zijn gegaan. Ook het mede door Ons Kerkrade gezaaide zaadje om volwaardig voortgezet onderwijs terug te krijgen binnen onze stad is middels het Martin Buber college langzaam werkelijkheid aan het worden en tot volle bloei aan het komen. Top! Als hier ons mooie dialect ook haar weg in gaat vinden, hebben we weer een mooie win-winsituatie erbij. Ook stemt de grote inzet om iedereen mee te laten doen, niemand aan de zijlijn te laten staan, de menselijke maat die hoog in het vaandel staat, het nog meer oog hebben voor ons bloeiende verenigingsleven, en de extra inzet voor onze mooie wijken, ons zeer tevreden. Dat er meer geld wordt vrijgemaakt voor maatregelen tegen de wateroverlast, stemt Ons Kerkrade ook zeer tevreden, al mag de gemeente dit meer communiceren naar de burgers toe. De gemeente is achter de schermen al aardig aan de slag met al deze maatregelen, maar men hoort dit te weinig bij onze burgers. Nog meer informeren dus. Tot slot de financiën, voorzitter. Die gaan tot nu toe redelijk goed. We hebben voor de komende jaren een sluitende begroting, op het ravijnjaar 2026 en later na. Echter, met al die ongewisse crisissen op ons bordje weet je niet wat morgen is. Het zal een hele opgave worden om de financiële eindjes aan elkaar te blijven knopen. Het gaat nog goed, maar ook Kerkrade zal op de kleintjes moeten letten en zeer goed op haar eigen winkel moeten passen. Voorzitter, afsluitende mogen we concluderen dat er genoeg gedaan werd, we genoeg aan het doen zijn, maar er zeker ook nog genoeg te doen

is. Voor nu nog meer de mouwen opstropen en verder aan de slag. Aan de slag met alle mooie bouwstenen voor een duurzame vernieuwing in Kerkrade.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat verdient deze stad en haar burgers. Tot zover. Dank u wel, voorzitter. Dank u wel voor uw bijdrage. Keurig binnen de tijd. Nog even en ik hoef niks meer te doen. Mevrouw Paul van BurgerBelangen.

4.10 algemene beschouwingen fractie Burgerbelangen

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

Voorzitter, raad, geachte aanwezigen in deze zaal en alle mensen thuis. Trots neem ik als fractievoorzitter van BurgerBelangen Kerkrade het woord tijdens deze algemene beschouwingen. Onze stad is voor ons meer dan alleen een plek op de kaart. Het is het thuis van ons allen. Daarom is het onze verantwoordelijkheid om te streven naar een stad die bloeit en straalt, en waarin de gezondheid en het welzijn van elke burger centraal staat. Het motto 'samen verder bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade' is onze duidelijke visie. We willen onze stad transformeren tot een voorbeeld van gezondheid, veiligheid, welzijn en duurzaamheid. Dit laatste is niet alleen haalbaar, maar ook noodzakelijk voor het welzijn van de huidige en toekomstige generaties. Onze inzet voor een vitaal en uitdagend Kerkrade zal ik uiteenzetten door middel van drie thema's: investeren in mensen, investeren in wijken, en investeren in onze stad. Allereerst wil ik echter beginnen met het volgende: via deze weg willen wij iedereen bedanken die meewerkt aan het welzijn en de groei van onze mooie stad. Samen bereiken we iets moois en het is belangrijk dat we stilstaan bij de mensen die dit mogelijk maken. Onze stad is niet alleen een verzameling van woningen en straten, maar een levendige gemeenschap vol met hardwerkende en toegewijde mensen. Van de bestuurders en ambtenaren die dag-in dag-uit werken aan de verbetering van onze voorzieningen, tot de vrijwilligers en mantelzorgers die hun tijd en energie geven om evenementen en initiatieven te organiseren en die zich volop inzetten voor onze inwoners. De ondernemers die, niet te vergeten, investeren in de lokale economie. Jullie allen zijn de bouwstenen voor onze welvaart. Ook leraren en opvoeders, zij dragen bij aan de toekomst van onze stad door kennis door te geven aan de volgende generaties. De zorgverleners willen we eren die dag en nacht paraat staan om voor onze gezondheid te zorgen. Samen laten we onze stad bloeien, en wij zijn er trots op deel uit te maken van deze gemeenschap. BurgerBelangen vindt het belangrijk om jeugdigen aan te sporen mee te denken en te praten in politieke vraagstukken omtrent de jongeren. Binnen Kerkrade is de kinderraad en jongerenadviesraad actief voor het geven van input over zaken die de jongeren aangaan. Bij BurgerBelangen Kerkrade hebben wij sinds kort ook een jongerenafdeling, genoemd JongerenBelangen Kerkrade. Wij betrekken hen actief bij de verschillende vraagstukken in onze stad. We kiezen er bewust voor vandaag maar één motie in te dienen. De motie gaat over een gezamenlijke lobby ten aanzien van de Einstein-telescoop. Dit komt later deze middag aan de orde. We herkennen ons in de begroting. De begroting is in lijn met het coalitieakkoord en collegeprogramma. Dat is wat wij als partij belangrijk vinden. Natuurlijk zijn er een aantal punten waarvoor wij aandacht willen vragen. Daar kom ik in mijn verhaal verder op terug, of op een later tijdstip als de daadwerkelijke ontwerpbesluiten aan de orde komen. Het Martin Buber. Na lang duimen en kaarsjes aansteken is het ons gelukt om voortgezet onderwijs op de leerniveau's mavo, havo en vwo terug te krijgen in Kerkrade. Daar hebben we met z'n allen - de raad, de burgemeester en wethouders, de ambtenaren, de vrijwilligers, jong en oud en duizenden andere betrokkenen - keihard voor gestreden. Dat het ons allen samen gelukt is, mogen we naar onze mening dan ook trots op zijn. Het is immers niet vanzelf gegaan. De nieuwe school heeft sinds een tijdje een mooie Kerkraadse bekende naam: het Martin Buber College. Op 28 oktober jongstleden werd het schoolgebouw, oftewel onze nieuwe kleine campus, feestelijk geopend door de burgemeester. BurgerBelangen Kerkrade is ervan overtuigd dat het Martin Buber een succes gaat worden. We hebben op deze manier letterlijk onze jonge scholieren uit eigen stad en de nabije omgeving onder ons, dicht bij huis. Vandaag danken wij ook onze wethouder Jo Schlangen, die als bestuurlijke kartrekker van het Martin Buber niet bij ons kan zijn omdat hij herstellende is van een medische ingreep. Wij wensen hem een spoedig herstel. Het is goed om te vermelden dat de bouwwerkzaamheden gestart zijn van het eerste Integraal Kind Centrum in Eygelshoven, waarbij het woord samenwerking leidend is in hun visie. De gedroomde toekomst maak je samen, dat is hun motto. Het betekent letterlijk dat het optimale uit elk kind gehaald wordt, zodat iedereen de gedroomde toekomst kan realiseren. We wensen hen veel succes. Armoede en schulden. Het beleid voor armoede en schulden zit goed in elkaar en we zetten grote stappen vooruit. Mensen worden geholpen op weg naar een schuldenvrije toekomst. Bij de aanpak van schulden heeft men veel aandacht voor

preventie, het liefst in een vroeg stadium van het ontstaan van schulden. De Geldwijzerwinkel helpt bij vragen over geldzaken. Het aantal adviezen is het afgelopen jaar gegroeid. De vraag was of de Geldwijzerwinkel zichtbaar genoeg is. Soms liggen ze afgelegen. Mensen moeten zich veilig voelen om de winkel te betreden, en dat kan goed op de huidige locatie. Er wordt gerichte informatie ingezet. Ons voorstel was een voorzieningenwijzer te creëren en dat is inmiddels gebeurd. De voorzieningenwijzer is een mooie aanvulling met alle mogelijkheden voor mensen om hun inkomen te verrijken helder te krijgen. De wijkpunten spelen ook een grote rol bij de hulpvragen, het hulpaanbod en ideeën van onze inwoners. Samen kunnen we meer dan alleen. Door de krachten te bundelen in de wijkpunten kunnen we meer betekenen voor de mensen om ons heen. Het is belangrijk dat iedereen kan blijven meedoen in deze maatschappij. Het volwassenenfonds Sport en Cultuur is bestemd voor volwassenen van achttien jaar en ouder die geen financiële middelen hebben om mee te doen aan activiteiten zoals zwemles, muziekles, fitness, voetbal, theater of dansles. Het volwassenenfonds Sport en Cultuur zorgt ervoor dat het lesgeld en/of materialen worden betaald voor volwassenen die leven rond het bestaansminimum. Het programma is actief in onze gemeente. Echter, alleen inwoners die het programma Vitaal Kerkrade succesvol afronden mogen deelnemen aan het betreffende fonds. Wij vragen de wethouder te onderzoeken of het mogelijk is dat mensen die dit programma om gegronde redenen niet kunnen volgen toch gebruik mogen maken hiervan. Ook zij kunnen baat hebben en hun weg terugvinden in de maatschappij via programma's die het volwassenenfonds Sport en Cultuur biedt. Ouderen, jongeren en verenigingen. Wij lezen in de begroting dat het verenigingsleven onder druk staat. Het wordt steeds moeilijker om leden en vrijwilligers te vinden en te behouden. U geeft aan dat sportverenigingen ondersteund worden door met name een combinatiefunctionaris. Kan de wethouder ons toezeggen dat wij in 2024 het thema verenigingen nader bespreken? Concreet verwachten wij dat er tijdens een informatieavond ingezoomd wordt op het verenigingsleven, een evaluatie omtrent de combinatiefunctionaris. Hoe staan de verenigingen ervoor? Waar zitten de knelpunten, en wat zijn de kansen? Wij zullen hiervoor een agendaverzoek indienen in de eerste helft van 2024. Bij de uitvoering van het gemeenschapshuizenbeleid moet de verankering in de gemeenschap en cohesie het fundament vormen ten behoeve van het instandhouden van ons verenigingsleven in onze gemeenschap. De huidige cafés in de wijken zijn verkapte gemeenschapshuizen. Het is een trefpunt voor jong en oud. Deze zie je her en der stoppen in verband met de leeftijd van de eigenaren, en ze hebben geen opvolging. Een gemeenschapshuis in de wijk kan een cruciale rol overnemen om een centrale ontmoetingsplek te bieden voor met name ouderen en alleenstaanden. Het bevordert sociale interactie, vermindert eenzaamheid, en creëert een hechte gemeenschap. Voorzieningen zoals gezamenlijke activiteiten, hulpdiensten en informatieve bijeenkomsten versterken de banden tussen buurtbewoners waardoor het gemeenschapshuis een essentieel middelpunt wordt voor het welzijn van de hele wijk. Wij zijn benieuwd naar de presentatie op 21 november. Het jeugdhonk Einderstaat is een langgekoesterde wens van BurgerBelangen. Er zijn nog te weinig mogelijkheden voor jeugdigen om zich terug te trekken in een voor hun vertrouwde omgeving, waar toezicht moet zijn. Daarbij is de inzet van de straatcoach reeds een succesvolle interventie gebleken bij de aanpak van jeugdoverlast. Wij roepen het college op om te blijven kijken, en het organiseren van bijvoorbeeld meer uitgaansgelegenheden voor de jeugd mogelijk te maken. Investeren in wijken. We zien in de begroting dat de daad bij het woord wordt gevoegd. Er worden miljoenen geïnvesteerd in onze wijken. Met alle mooie plannen ten aanzien van het woonoffensief kan een investering in de infrastructuur niet uitblijven. Het verbeteren van de Kerkraadse wegen is zeker noodzakelijk. Wij zijn als partij blij dat het geld voor openbaar groen wordt vrijgemaakt ten aanzien van onderhoud. Hiervoor vragen wij al enige tijd bijzondere aandacht. Ten aanzien van de wateroverlast in Kerkrade, waarbij met name Eygelshoven en Haanrade altijd zwaar getroffen zijn, maar ook andere plekken in Kerkrade, hebben we begrepen dat hier nu stappen worden gezet en doorgepakt wordt. We vragen de portefeuillehouder hierover actief te blijven communiceren. Veiligheid en handhaving. Het aantal meldingen bij handhaving is meer dan verdubbeld. De verminderde beschikbaarheid van politie heeft mede hiertoe bijgedragen. De inzet van de wijkboa is als absolute meerwaarde gebleken op alle fronten, vooral bij het terugdringen van complexe veiligheidsproblematiek. We blijven deze aanpak volgen en zijn benieuwd naar de evaluatie ervan in 2024. Binnen Kerkrade wordt door bovenstaande ontwikkelingen meer ingezet op cameratoezicht. Op diverse plaatsen in Kerkrade zijn camera's geplaatst om het veiligheidsgevoel te verhogen bij de burgers. Veiligheid rondom de industrieterreinen hebben wij onder de aandacht gebracht. In een gesprek met de burgemeester en wethouder is afgesproken dat hier acties op worden uitgezet. Ook hier wordt nu doorgepakt en we zijn benieuwd naar de resultaten. Investeren in onze stad. BurgerBelangen Kerkrade maakt zich sinds jaar en dag sterk voor een zo goed mogelijk aanbod van huur- en koopwoningen in alle segmenten van de markt. We willen benadrukken dat wij het zeer waarderen dat er extra aandacht is voor jongeren, starters en doorstromers. Door de huidige beperkte woningvoorraad moeten onze inwoners vaak langer op een woning wachten dan ons lief is. Vanuit het woonoffensief juichen wij alle nieuwbouw woningplannen toe. Met het woningoffensief zorgt het college voor vernieuwing in de woningvoorraad.

Verouderde woonproducten waar geen vraag naar is, worden gesloopt en vervangen door woningen die voldoen aan alle wooneisen: duurzaam, betaalbaar en levensloopbestendig in gevarieerde en veilige wijken, met ruime aandacht voor groen in de omgeving. Mooie voorbeelden zijn de ontwikkeling van het gebied D'r Pool, project Kaalheide Bruist en Rolduckerveld. Ten aanzien van de verduurzaming van woningen is het goed te zien dat Kerkrade probeert burgers en bedrijven te helpen als energiearmoede aan de orde is. De Woonwijzerwinkel is in deze een verrijking, waar eenieder naartoe kan voor een goed advies op het gebied van energie en verduurzaming. We vragen ook aandacht voor de status van de botanische tuin. Deze zal duurzaam geborgd moeten blijven om zich gelijktijdig als toeristische trekker verder te kunnen ontwikkelen. Positief ondernemen, economisch perspectief. Ook economisch zit Kerkrade nog steeds in de lift. Met het binnenhalen van nieuwe bedrijven worden ook nieuwe arbeidsplaatsen gecreëerd. Een bijzondere ontwikkeling is Medlands. Daarbij is het zaak dat er voldoende woningen zijn voor alle nieuwe mensen. Er is vol ingezet op het vullen van leegstaande winkelpanden, met name in het centrum. We moeten blijven streven naar verbetering van ons winkelcentrum. Kerkrade moet een mix zijn van beleven, wonen, werken, winkelen en recreëren. Daarbij moet bijzonder ingezet worden op groen. Dit laatste geldt niet alleen voor het centrum, maar er is aandacht voor alle wijken. Ook hier wordt de focus gelegd op leefbaarheid, vitaliteit, en veiligheid. Een aanpak op maat doet recht aan de verschillen tussen de wijken en buurten. Toekomst van Kerkrade. Inwoners, ondernemers en gemeenten kijken samen vooruit. Daar willen wij naartoe. Participeren van burgers over de toekomst van onze stad is voor BurgerBelangen een pre. Bij de oproep: denk mee, doe mee over onze omgevingsvisie, werden in de zomer burgers opgeroepen om wensen en ideeën met ons te delen. Er hebben 1.011 inwoners gereageerd. Bij de vraag 'wat hoopt u dat niet verandert in 2040?' kwamen de volgende vier thema's op één naar voren: de cultuur, het groen, carnaval en het WMC. De vier thema's liggen ook BurgerBelangen Kerkrade na aan het hart. We blijven ons hiervoor inzetten. Zo maken wij de toekomst van Kerkrade samen nog mooier.

Raad Spreekstoel

Kerkrade is van en voor iedereen.

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

Denkt u aan de tijd? Tot slot, dit is de tweede begroting in de bestuursperiode 2022-2026. Ook nu is een financiële vertaling van het coalitieprogramma in lijn met het coalitieakkoord. Ook voor 2024 is er een sluitende begroting. De jaren 2026 en volgende vertonen een financieel tekort. In deze wetenschap staan wij niet alleen. Uit recente publicaties van de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten blijkt dat het een allesomvattend landelijk probleem is. Het is goed dat ons college de vinger aan de pols houdt om straks niet in financiële problemen te komen. Zoals in de samenstelling van de begroting blijkt, zijn er tal van mutaties meegenomen, zowel in exploitatie alsmede investeringen. Aandachtspunt is en blijft het sluitend maken van de meerjarenbegroting tot en met 2027. We willen onze waardering uitspreken voor het harde werk dat is verricht om deze begroting samen te stellen, rekening houdend met alle uitdagingen van onze gemeenschap. We danken ook nu weer voor de uitvoerige uitleg die gezamenlijk met het uitreiken van deze begroting heeft plaatsgevonden vanuit ambtenaren, accountant en wethouder financiën. Wij wensen het college heel veel succes. Tot slot, we blijven samenwerken, dromen en bouwen aan de nog stralendere toekomst

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

voor ons allemaal in onze mooie stad Kerkrade. Dank u wel. Dank u wel. Dan heeft u allemaal in eerste termijn uw algemene beschouwingen uitgesproken. Uw dromen, om in de termen van mevrouw Paul te blijven, ook toegelicht. Het college gaat er nu hard mee aan de slag. We hebben pauze tot 16:40 uur. De griffie heeft een printje van alle moties en amendementen die zijn ingediend. Mocht u tussentijds wijzigingen of moties hebben die u nog niet heeft ingediend, dan is het fijn als we die op enig moment krijgen om efficiënt te vergaderen. Je kan natuurlijk altijd iets uit de hoge hoed toveren, maar in het kader van transparantie is het fijn als we dat nu met elkaar weten.

4.11 Pauze

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat is een oproep van uw voorzitter. Tot 16:40 uur is de vergadering geschorst.

PAUZE

[onderbreking 02:08:32 - 02:47:40]

4.12 Reactie college

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Het is 16:40 uur. We zijn weer terug. Ik heropen de vergadering. U heeft allen uw algemene beschouwingen uitgesproken in eerste termijn. Zoals wij het gebruikelijk hanteren, is het college aan de beurt voor een reactie. Daarna hebben we een wat ruimere pauze, zodat u zich weer daarop kunt voorbereiden. Dan wordt ook aan de inwendige mens gedacht. Het college gaat vandaag van links naar rechts, heb ik begrepen. Wethouder Paas van financiën doet de aftrap en dan gaat het voor jullie van rechts naar links, maar alles is een kwestie van perspectief. Dat is wel duidelijk.

J.P.M. Paas wethouder

Jo Paas is aan het woord. Dank u wel, voorzitter. Het aantal vragen dat zuiver betrekking had op financiën viel mij reuze mee. Er zijn toch wat vragen gesteld. Eén van de dingen, dat vond ik een leuke vraag van de heer Charlier van Lokaal Alternatief. Hij vroeg: "Waarom is er, in tegenstelling tot vorig jaar, geen overleg geweest voorafgaand aan de samenstelling van de begroting?" Ik mag u eerlijk zeggen dat ik daar uiteraard wel over heb nagedacht. Die toezegging heb ik u ook vorig jaar gedaan. Als u zich dat kunt herinneren, elke fractie is toen bij me geweest. Ik heb gezegd: "Ik probeer dat elk jaar te doen." Dit jaar heb ik dat niet gedaan. Daar was een reden voor. Vorig jaar hebben wij ons op drie uitgangspunten bij het maken van de begroting geconcentreerd. Dat was de bedrijfsvoering, geen lastenverzwaring voor onze burgers was het tweede uitgangspunt, en het derde uitgangspunt was het handhaven van het voorzieningenniveau. Wij hebben ons in de aanloop naar het maken van deze begroting ook geconcentreerd op die drie uitgangspunten. Ik moet u zeggen: op een paar tientjes na hebben we ook alle drie de uitgangspunten kunnen realiseren. Door omstandigheden waar wij als college en ik als wethouder totaal geen invloed op hebben gehad, bijvoorbeeld de cao-onderhandelingen en de enorme prijsstijgingen die opeens op ons afkwamen, bleek dat de speelruimte die wij hadden ten aanzien van de nieuwe begroting zo gering was dat ik eigenlijk... Ik zeg het met mijn woorden: ik kon u weinig bieden. Dan kon ik twee dingen doen. Ik kon de gesprekken met u aangaan en zeggen: luister, wij houden het bij hetzelfde als vorig jaar. Met het gevolg dat u zou zeggen: waarom laat u ons komen als wij geen keuze kunnen maken ten aanzien van de begroting? Dat was simpelweg de reden, dus door de prijsstijgingen en doordat wij geprobeerd hebben de uitgangspunten van vorig jaar ook dit jaar in stand te houden. Meer was het niet. Mochten wij op enig moment in 2024 meer financiële middelen zien, dan ben ik de eerste die met u contact gaat opnemen en u uitnodigt voor een gesprek daarover. Dat is geen enkel probleem. Er is verder nog gesproken door diverse fracties over het ravijnjaar. Wij krijgen van de centrale overheid 3 miljard euro minder in het gemeentefonds gestort in 2026. Het ziet ernaar uit dat wij nog een tekort hebben van ik meen uit mijn hoofd 2,7 miljoen euro. Dan heb je twee mogelijkheden. Wij kunnen dan alles in het werk stellen om die begroting toch sluitend te maken. Met passen en meten zou dat misschien wel lukken. De VNG en zelfs onze toezichthouder de provincie hebben ons aangegeven: "Doe dat niet. Ga je niet in allerhande bochten wringen om die begroting sluitend te krijgen, want als je dat doet gaat het altijd ten koste van de burgers. Hoe je het ook bekijkt, waar je ook de keuzes maakt, het gaat altijd ergens pijn doen." Het advies van de VNG en van de provincie was: "Laat aan de centrale overheid zien dat ze met meer geld over de brug moeten komen. Als iedereen het braafste jongetje van de klas gaat spelen en toch de begroting sluitend gaat krijgen, hebben ze in Den Haag geen probleem. Dan hebben ze ook niet op het netvlies dat er een probleem is." We hebben afgesproken dat we waarschijnlijk een tekort hebben. We gaan ons niet in allerhande bochten wringen om dat tekort weg te werken. Het is bemoedigend dat onze toezichthouder de provincie zegt: "Daar hebben wij geen enkel probleem mee. Laat het maar zien. Ga niet bekorten op dingen die wij voor onze burgers doen. Niet doen." Dat ten aanzien van het ravijnjaar waarover gesproken is. Voorzitter, er komt dadelijk nog een motie van de VVD en één van de SP. Dat zijn twee moties waar het gaat over geld,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en dan kom ik daarop terug. Dank u wel.

M.M.L. van Drunen wethouder

Wethouder van Drunen. Dank u wel, voorzitter. Er is veel gezegd. Ik heb heel weinig vragen weten te achterhalen, behalve op het gebied van duurzaamheid. Er was een motie 'gevel- en dakvergroening' van het CDA Kerkrade. Daar zijn we al mee bezig voor een deel, in ieder geval als het gaat over de Stichting Steenbreek. Binnenkort gaan we in Bleijerheide beginnen om mensen te informeren over wat ze kunnen doen, bijvoorbeeld met tegelwippen of de gevel, over de vergroening van hun straten. Voor de rest is het een

sympathieke motie. We zijn er al mee bezig en we willen graag dat deze wordt aangehouden totdat wij het onderzoek klaar hebben over wat de gevolgen ervan zijn als we meedoen in zo'n verordening, als we met name het particulier huisbezit willen ondersteunen middels dak- en gevelvergroening. Ik ontraad hem niet. Ik vraag om hem aan te houden voor een verder onderzoek. Is er nog meer van het CDA? De motie schoolzwemmen. Ik pik meteen de moties eruit. Naar schoolzwemmen is een aantal jaren geleden een onderzoek geweest. Toen hebben we ervoor gekozen om schoolzwemmen, met name voor de mensen met weinig inkomen, dus 120 procent of minder van het wettelijke minimum, om die via een voucher toegang te geven tot schoolzwemmen. Er is een onderzoek geweest. We willen graag dit onderzoek opnieuw actualiseren, en bij u terugkomen en kijken wat de huidige stand van zaken is. Ook deze motie vragen wij om aan te houden. Het amendement investeren in programma Vie, CDA Kerkrade. Dit amendement willen wij ontraden. We stoppen nu al 1,2 miljoen euro in Vie en het aantal programma's is volgens mij nu al bijna niet meer te overzien. Zo'n dik papier krijgt u regelmatig toegestuurd. We zijn ook bezig met de raad en bijvoorbeeld met LIME vanuit de provincie, om meer overzicht te krijgen in die programma's. Om daar nu nog een keer 250.000 euro extra te investeren, dat zien we op dit moment niet zitten. We willen eerst het overzicht hebben wat we allemaal aan het doen zijn. Dat is een hoop. Daarnaast vind ik het problematisch om geld bij een andere portefeuille weg te halen. Er ontstaat een gat, en wat moeten we dan? Dan moeten we dat weer gaan aanvullen. Die ontraad ik dus. Dat was het CDA. Van VVD heb ik geen vragen. Hart voor Vrijheid, fruitbomen vind ik zeer sympathiek. Ik ga ook kijken hoe wij de scholen kunnen helpen om hun pleinen te vergroenen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Er was geen motie, het zat in het verhaal van Hart voor Vrijheid. We moeten ook naar de verhalen luisteren.

M.M.L. van Drunen wethouder

Wethouder van Drunen, bent u klaar? Nee, ik heb iedereen nog. Subsidies, verenigingen... Lokaal Alternatief had een aantal vragen over laaggeletterdheid, met name omdat het te duur zou zijn voor scholen. Het afgelopen schooljaar is er een leesconsulent ingezet in de Blokkenberg in Veldhof. Het was een pilot. Op basis van deze ervaringen zijn er gesprekken gevoerd met de andere scholen over de inzet van een leesconsulent en de specifieke programmering op basis van behoefte aan maatwerk. Met ingang van het huidige schooljaar zijn nog drie andere scholen gestart met deze activiteiten. In totaal is er op vijf basisscholen extra inzet op leesbevordering. Hiervan is afgesproken dat de scholen die middelen masterplan basisvaardigheden ontvangen hebben, deze middelen inzetten voor de bekostiging ervan. Binnenkort wordt aan het college voorgesteld om voor andere scholen 50 procent van de kosten te financieren uit de NPO-middelen. Hier moeten wij nog een besluit over nemen. We zullen u informeren via een raadsinformatiebrief. Dat met betrekking tot de laaggeletterdheid. PvdA, het agenderingsvoorstel. Dat zien we graag tegemoet. Er is nogal wat te vertellen. We zijn ook al bezig met de coörporatie. Het zou zeer interessant zijn om ook die mensen in het kader van de informatiesessie erbij te betrekken. Zij kunnen ook hun eigen verhaal vertellen. Met betrekking tot onderwijs, de aanvliegroute voor basisscholen. Daar zijn we het mee eens, dat vind ik akkoord. Dat we een notitie maken hoe je dat project procesmatig moet aanvliegen. Met betrekking tot wateroverlast, dat was het actief informeren vanuit BurgerBelangen. Dat gaan we doen. Er zijn twee portefeuillehouders die hiervoor verantwoordelijk zijn. Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden door heel Kerkrade. Het was enorme lijst, die zijn we aan het afwerken. Mensen worden ook persoonlijk bezocht. We willen de buurten waar het betreft ook actief gaan informeren. We zijn er ook al mee bezig. Andere moties? Over de motie mijnschade melden. Ik was erbij betrokken toen de regeling werd ingevoerd. Het begint volgend jaar en er komt een loket. We gaan actief de mensen informeren hierover. Met betrekking tot de motie mijnsluiting 50 jaar geleden: we kijken of we kunnen aansluiten bij andere burgerinitiatieven. Er zijn meerdere gemeentes waar mijnen zijn geweest, die waarschijnlijk ook hieraan iets gaan ontwikkelen. We gaan bij hen te rade wat zij gaan doen. Misschien kunnen we zaken bij elkaar voegen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat was het van mijn kant. Dank u wel. Even voor de helderheid. De motie mijnschade melden, november 2023, ontraadt u omdat er een loket komt. De discussie komt later. Even het standpunt van het college, anders is dat niet helder. De motie mijnsluiting 50 jaar geleden, daar gaat u mee aan de slag. Is dat een toezegging of is dat een positief advies op de motie? Dat is een positief advies op de motie en een toezegging. Hebben jullie het gehoord? Goed zo, mooi. Dan is dat helder. Wethouder Paas, ik was even mild voor u. Ik wil niet dat het heen en weer gaat dadelijk, dus ik zou u toch willen vragen terug te komen op de motie van de VVD over de Financiële Commissie. Dan hebben we alle moties in de eerste termijn

J.P.M. Paas wethouder

van het college behandeld.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Dat is wat zorgvuldiger. Mag ik dan ook motie tien van de SP meenemen?

J.P.M. Paas wethouder
Sorry, zeker. U bent ook wethouder ouderenzorg, dus ja. Motie tien van de SP, tegemoetkoming chronisch zieken. De SP heeft die motie al vaker ingediend. Wij realiseren ons allemaal dat als wij de motie zouden uitvoeren, dit 800.000 euro gaat kosten. Ik moet u zeggen dat de gemeente die 800.000 euro niet kan missen. Met alle goede bedoelingen en alle goede gedachten die erachter zitten, het is financieel niet haalbaar. Ik zie me genoodzaakt om de motie af te raden. Ten aanzien van motie elf van de VVD, betrekken financiële commissie bij ambtelijke inventarisatie studiejaar 2024. Het studiejaar gaat niet alleen over financiën. Het gaat over alle beleidsvelden en het is een stuk breder dan alleen de financiële component. Het is goed, en ik adviseer u: laat eerst de ambtenaren het uitwerken. Dat laat onverlet dat ik u toezeg dat wij u gedurende de rit zullen bijpraten. Daar heeft u recht op. Daar is ook niks mis mee. Als wij dan de contouren hebben staan, dan stel ik voor dat we op dat moment ook de Financiële Commissie erbij betrekken. Dan heeft u in ieder geval het complete beeld. Eerst wordt het ambtelijk voorbereid, dan wordt u daarover geïnformeerd, en dan gaan we de politiek een keuze laten maken. Daar is niks mis mee. Die toezegging heeft de VVD van mij. Ik denk dat daarmee de motie overbodig wordt. Ik raad de motie af, want we gaan het op een nette en fatsoenlijke manier regelen, waar ook de financiële commissie aan bod komt, en uiteraard de hele commissie

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
c.q. de raad. Tot zover, voorzitter. Dank u wel.

T.W. Weijers wethouder
Dank u wel. Dan gaan we naar wethouder Weijers. Voorzitter, dank u wel. Te beginnen met de SP, zij hadden het over zorgen die er zijn in relatie tot Rolduckerveld omdat daar het aantal sociale huurwoningen drastisch vermindert. Die zorgen begrijp ik, maar die hoop ik te kunnen wegnemen omdat wij in ieder geval in 2024 209 sociale huurwoningen zullen toevoegen. Onder andere Centro Meta, Zonstraat, maar ook in het Rolduckerveld zelf worden woningen toegevoegd. Ook aan de Industriestraat, de Bergstraat, Schoutstraat. Er komen dus behoorlijk wat sociale huurwoningen bij. Daarnaast hebben we in de conceptversie van de meerjaren prestatieafspraken 2024-2028 hebben we uiteindelijk meer dan 750 nieuwe sociale huurwoningen die toegevoegd worden. Dus dat betekent dat het aantal op peil blijft. Daarnaast kijken we met de corporaties kijken naar investering op het gebied van de realisatie middenhuurwoningen, wat natuurlijk een hele belangrijke is. Samen met de ontwikkelaars kijken naar koopwoningen in diverse segmenten, met name ook het hoger segment, zodat je uiteindelijk een goede mix krijgt waarover we het in de woonvisie gehad hebben en waarvan de raad heeft vastgesteld: "Laten we ervoor zorgen dat er meer balans komt in de woningmarkt." Dus het is en en: sociale huurwoningen, maar ook koopwoningen en middenhuur, zodat je de leefbaarheid uiteindelijk in diverse wijken gaat verbeteren. Dan Kaalheide Bruist, daar had het CDA het over. De woningen zouden niet passen in het stedenbouwkundig plan. Daar kan ik in ieder geval van aangeven dat de 40 woningen van de ontwikkelaar [onhoorbaar 03:03:56] en Roda JC onderdeel zijn van het stedenbouwkundig plan, samen met de woningen van Stichting Bruist overigens. Er vindt frequent overleg plaats met alle betrokken partijen. Ik kan niet helemaal plaatsen waar de ruis vandaan komt. Wellicht horen we daar straks meer over. Dan het masterplan Rolduc, daar werd ook naar gevraagd. Daar kan ik in ieder geval aangeven dat de nieuwe directeur, Michel Leinders, hele grote stappen zet in dat hele verhaal. We merken dat er eindelijk iets van de grond komt. We verwachten op korte termijn, ik denk voor het einde van het jaar, dat het voorgelegd wordt aan de stuurgroep waar ik zelf in deelneem. Uiteraard zal ik de raad daarover op de hoogte houden. Hat ziet goed uit, dat er eindelijk plannen concreet gaan worden. Dan de motie over de verhuiswensen voor eigen inwoners, om die te faciliteren. De sturing sluit aan op de eerdere motie van de PvdA. We hebben inmiddels het onderzoeksrapport van RIGO binnen. Dat zal binnenkort in het college behandeld worden. Voor het einde van het jaar, daar streven we naar, zullen we vervolgens na besluitvorming in het college een raadsinformatiebrief daarover sturen. Mocht dat aanleiding geven om het daar verder over te hebben, dan kan dat uiteraard. Dus deze motie zou ik willen ontraden, of op z'n minst aanhouden. We zijn ermee bezig. Dan de motie toeristisch OV. Dat lijkt me een prima motie die we graag oppakken en onderzoeken. Er werd nog gesproken over evenementen, middelen onttrekken in relatie tot de motie Vie. Dat zou ik volledig willen ontraden om te voorkomen dat wij moeten gaan snijden in het evenementenaanbod. Overigens is het ook zo dat evenementen bijdragen aan de gezondheid en vitaliteit, natuurlijk los van de levendigheid die het teweegbrengt. Ik denk dat een heel mooi voorbeeld daarvan ook afgelopen zaterdag is met 'elf elf Kirchroa' waarbij je de jeugd op de markt zag springen. Dan het

gemeentelijk vastgoed, label C werd naar gevraagd. Daar voldoen we niet volledig aan, maar dat is ook geen verplichting. De verplichting geldt alleen voor de kantoorgebouwen. Dan wil ik verwijzen naar een raadsinfobrief die we op 13 januari 2022 hierover gestuurd hebben. Wij voldoen aan alle wettelijke verplichtingen, dat wil ik daarmee zeggen. Hoe zetten we in op meer verduurzamen van vastgoed? Samen met de collega portefeuillehouders hebben we afgelopen vrijdag een infobrief daarover verstuurd. We hebben het bijvoorbeeld over zonnepanelen, de botanische tuin, maar ook Hoofdstraat 24B, dat is het Vasteloavends Museum. De gemeentelijke gebouwen zullen binnenkort voorzien worden van ledverlichting. Ik gaf het in mijn betoog al aan bij de woningen: de wijken worden zeker daarin meegenomen. Dat er aangegeven wordt dat er weinig aandacht is voor wijken, dat is wat ons betreft volledig onterecht. Die aandacht is er zeer zeker, en er zijn ook resultaten

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

die daar geboekt worden. Ik denk tot zover in eerste instantie.

A.M.J. Geers wethouder

Dank u. Helder, dank u wel. Wethouder Geers. Dank u wel, voorzitter. Ik moest even een grapje maken door op de microfoon te slaan. Ik kreeg thuis de opmerking dat ik soms te hard op de microfoon sloeg. Dus ik moest het nog één keer doen, om iedereen wakker te schudden. Thuis kijkt mee? Nee, het was de man van mevrouw Paul. Dat is niet bij mij thuis, maar hij is hopelijk wakker. Het is misschien in lijn met dit voorstel van het CDA: verhuizen van eigen inwoners. Ik loop respectievelijk de verschillende partijen af. Allereerst Hart voor Vrijheid. Die kwam terug op een punt over de naamgeving, mevrouw Drossaert was dat vorig jaar. Daar was een voorstel voor gedaan. We hebben een toelichting gegeven waarom dat niet paste binnen het beleid. Dat is ook nog getoetst door de Naamgeving Commissie. Vervolgens hebben we met u samen gekeken: hoe zouden we mevrouw toch kunnen eren? We hebben gelukkig een hele mooie plek gevonden om mevrouw te eren. Mevrouw is ook erbij geweest met de familie. Dat is gelukkig heel positief ontvangen. Het was een mooi moment. In de nasleep daarvan, uw oproep was om te kijken voor meer vrouwennamen. Die oproep hebben we ook gekregen van verschillende andere mensen, en die hebben we ook kunnen effectueren door mevrouw Maria Sträter die we recentelijk een plek hebben kunnen geven. Dan merkte u nog op over de 450.000 euro die we hebben vrijgemaakt voor openbare ruimte. Dat is budget wat we hebben vrijgemaakt voor het onderhoud van de openbare ruimte, om ervoor te zorgen dat het onderhoudsniveau in de wijken een kwaliteitsimpuls krijgt. Dat budget is in beginsel niet voor het planten van nieuwe bomen, daar zijn andere middelen voor. Dat ziet op het investeringskrediet, en dat doe ik samen met collega-wethouder Van Drunen. Dat ziet op het feit: hoe zorgen we ervoor dat we onze stad zo groen mogelijk gaan krijgen? U doet de suggestie: "Kijk daarbij ook eens naar fruitbomen." Ik denk dat dat een goede suggestie is. Opgemerkt daarbij dient te worden dat fruitbomen in woonwijken eigenlijk minder is, omdat ze ook aantrekkingskracht hebben van insecten en dergelijke. Fruitbomen in woonwijken is wat minder. We kunnen u wel toezeggen dat we gaan kijken waar we in de stad extra fruitbomen zouden kunnen toevoegen. Misschien kunnen we dat vervolgens koppelen aan een boomplantdag, waar wij kinderen bij betrekken zodat er ook een lerend effect is. Het betrekken van basisscholen bij boomplantdagen doen we overigens. Dat kunnen we ook liëren aan een toelichting over voedsel en hoe voedsel geproduceerd wordt. Een toezegging om te kijken hoe we dat gaan effectueren. Overigens hebben we op verschillende plekken levensbomen en bos staan, fruitbomen. Bij het *Wormdal pad* staan een aantal fruitbomen. We gaan met u kijken of er nog iets mogelijk is. Bij de VVD had ik geen concrete vragen. Dan het CDA, die had een aantal punten waarop ik graag zou willen ingaan. Allereerst de verruiming van de openingstijden. Ik vond het een opmerkelijke opmerking dat ik zou zijn bezweken onder druk. Ik ben heel benieuwd over welke druk de heer Meijer het heeft want op mij is absoluut geen druk uitgeoefend. Ik ben heel benieuwd hoe deze opmerking te plaatsen. We hebben daarover gesproken in de commissie en de raad, en uitgelegd hoe we daarin staan. Niks moet. Ondernemers krijgen de ruimte. Ook burgers krijgen de ruimte om hetzelfde aantal uren dat ze al werken te verdelen over een grotere tijd. In principe heeft iedereen meer vrijheid. Bedrijven investeren minder. Dat was de opmerking die tussen het betoog van het CDA doorkwam. Dat we visie missen en daardoor bedrijven niet meer investeren of minder investeren, die opmerking kan ik ook niet goed plaatsen. Als ik kijk naar de investeringen die bedrijven doen, is dat historisch hoog. Als ik alleen al kijk naar een tweetal bedrijven, dan zijn dat honderden miljoenen aan investeringen die op de plank liggen. Bedrijven zien de visie die we hebben. Oprecht, de opmerkingen die gemaakt worden door bedrijven is: "Kerkrade is een gemeente die visie heeft, een gemeente die durft en dat is iets waar wij als bedrijven in willen investeren." Die visie en die durf worden echt gezien door het bedrijfsleven. Ook werd de opmerking gemaakt, collega Weijers ging erop in: "Gaat er voldoende aandacht naar wijken, en heeft het college voldoende daadkracht?" Als ik kijk naar deze begroting, dan zie ik een enorme investering in wijken. Dan hebben we het over investeringen in groen. Dan hebben we het over

investeringen in straten, investeringen in woningen. Ook investeringen aan de sociale kant. Ik zie een college wat gigantisch veel investeert in wijken, en daar ben ik trots op. Dat past precies binnen de visie die we hebben. Dan het laatste punt van het CDA wat nog gevraagd werd, is over vergroening Rodaboulevard. Dat is inderdaad een punt wat wij ook zeer onderschrijven. Recent zijn er vragen over gesteld door raadslid Ritterbeeks. Daar hebben we een antwoordbrief op gestuurd waarin we aangeven dat we aan het kijken zijn hoe we de Rodaboulevard verder kunnen vergroenen. We hopen op hele korte termijn de resultaten van een onderzoek te krijgen, en vervolgens te gaan effectueren. Hoe zorgen we ervoor dat het sterk verstedelijkte gebied, wat ook superdruk bezocht is, groen krijgt? Dat vinden wij ook een belangrijk punt. De Ouderenpartij had één punt voor mij, dat was inclusie. De uitnodiging om eens met u mee te gaan neem ik graag aan. We hebben daar nu wel al aandacht voor. Sowieso hebben we er aandacht voor op het moment dat we reconstructies doen. Hoe zorgen we ervoor dat het inclusiever wordt? Daarnaast hebben we nog een budget in de begroting opgenomen over: hoe zorgen we ervoor dat we knelpunten kunnen oppakken? Ik denk met name die knelpunten, dat is waar u op doelt. We gaan de uitnodiging graag aan. Ook de opmerking: mocht u iets constateren, stuur het ons alsjeblieft door. Dan laten we dat zo snel mogelijk oppakken. De SP maakte een opmerking over nieuwe banen, dat het goed is. Die krijgen we. Met collega Roland zijn we aan het zoeken om die in te vullen aan de mensen die op dit moment nog geen baan hebben of die mogelijkheid nog niet hebben. Dat gaan we zeker proberen, maar dat zal mijn collega opnemen. Lokaal Alternatief had de vraag over combinatiefunctionarissen. Doen we genoeg aan het stimuleren van sport? Die vraag kwam uiteindelijk ook van BurgerBelangen. Ik zou daarop willen aangeven dat we een dergelijke themasessie zouden kunnen organiseren. Dan kunnen we ook gezamenlijk kijken of dat voldoende is, of niet. Momenteel hebben we de opdracht daarvan bij The Move Factory, en die opdracht is recent verlengd tot juni 2024. Vervolgens komt er een nieuwe aanbesteding. Daar zijn we nu in de opstartende fase. Wie gaat dat doen? Hoe gaan we dat doen? Hoe gaat dat uitzien? Ik zou willen vragen om te wachten tot we zicht hebben op de doorlooptijd in dat proces, en dat we vervolgens met elkaar kijken wanneer een dergelijke sessie zou moeten plaatsvinden. Wat doen deze functionarissen zoal? Doen ze genoeg? Ze doen veel, denk ik. Ze zitten in het Sportakkoord in de kerngroep, ze bieden verenigingen ondersteuning aan, ze begeleiden stagiaires, begeleiden tijdens sport in de openbaar ruimte. Ze doen eigenlijk heel veel, alles erop gericht om sport te stimuleren. Laten we daar vooral over van gedachten wisselen tijdens die themasessie. Dan werd de vraag gesteld over de sportstichting, zijn die nog nodig? Dan chargeer ik even wat u zegt. Ik heb een aantal keren ervaringen daarmee gehad. Ik merk dat ze zeker weten een toegevoegde waarde hebben. Ze gelden ook als een officieel adviesorgaan van ons als gemeente over sportbeleid. Ze mogen ons gevraagd of ongevraagd advies geven. Ik kan eigenlijk alleen maar het belang van deze groep inzien. Ik heb ook het gevoel dat de ontwikkeling daarin zeer positief is en ook in de opbouwende sfeer zit. Dan werd nog de opmerking gemaakt over meer jeugd in het centrum. Ook dat is een opmerking die ik volledig onderschrijf. Met collega van Drunen zijn we aan het kijken naar een jeugdhonk. Dat jeugdhonk komt er. We zijn ook in het verlengde van het aanvalsplan van het centrum aan het kijken hoe we ervoor zorgen dat we jeugd een prominente plek geven in het centrum. Boer komt natuurlijk. Hoe zorg je ervoor dat er leuke dingen zijn om te doen? Mevrouw Paul zei bijvoorbeeld uitgaansgelegenheden. Ook dat is een belangrijk punt wat we oppakken. Zo zijn we recent met het ondersteunen van PR en dergelijke van activiteiten voor jeugd. Dat proberen we verder te effectueren. Bij PvdA had ik geen vragen. Ons Kerkrade had een aantal punten. De zorg over speeltuinen koesteren en vrijwilligers daarvan. Speeltuinen hebben uiteraard een belangrijke functie. We zullen die koesteren en we zullen ons zo goed mogelijk inzetten om ze te behouden. Er kunnen ook daar ontwikkelingen voordoen. Stel, ze doen zich voor, dan zoeken we uiteraard wel: hoe zorg je ervoor dat je genoeg speelvoorzieningen in de omgeving houdt zodat kinderen kunnen bewegen en niet alleen maar binnen zitten? Er was nog een opmerking over onkruid. Ook wij hebben de toename gezien in onkruid. Daarom maken we nu 450.000 euro jaarlijks vrij voor de komende jaren om daar iets aan te doen zodat we goede verbeteringen gaan zien. U maakte de opmerking over parkeren. Dat staat duidelijk in de tekst en daar komen we op terug. Tot slot, voorzitter. BurgerBelangen had het ook over de combinatiefunctionaris. Daar ben ik net op ingegaan. Had het ook over de jeugd, daar heb ik ook al positief op gereageerd. Ze merkte inderdaad terecht op dat we miljoenen investeren in wijken. Dat is een heel belangrijk punt wat het college maakt, denk ik. Collega Van Drunen heeft al gereageerd op de wateroverlast. We hebben daar een stevig aanvalsplan voor. Op zeer korte termijn zullen we daadkrachtig communiceren daarover waar gezien kan worden welke concrete maatregelen we nemen. We hebben daar ook een aanzienlijke hoeveelheid geld voor vrijgemaakt. Op korte termijn zal daar daadkrachtig uitsluitsel over komen. Veiligheidsbedrijven terreinen, de resultaten daarvan. Dat ligt nu iets moeilijker. De resultaten zullen waarschijnlijk nog iets op zich laten wachten. Het verlies waar een deel van het college vandaag was zat ook in deze groep. Ik vraag begrip daarvoor. U maakte de opmerking tot slot over verschillende functies in het centrum om leegstand tegen te gaan. Dat is een heel belangrijk onderdeel van het aanvalsplan, waarin we gaan kijken naar gevarieerd aanbod. Met alleen maar

winkels wordt het steeds moeilijker. Het zou wonen moeten zijn, het zou beleven moeten zijn, het zou cultuur moeten zijn. Het zal zeker weten ook vergroening zijn.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat is een handschoen die we zeker gaan oppakken.

J.H. Schlangen wethouder

Dat waren mijn punten, voorzitter. Dank u wel, wethouder Roland.

J. Roland wethouder

Dank u wel, voorzitter. Ik wil reageren op het compliment wat ik kreeg van de SP. Het klopt inderdaad dat pleisters plakken niet helpt. Natuurlijk is de verhoging van lonen een oplossing. Voorzitter, daar ben ik niet zo van overtuigd. Als je niets aan de lastenkant doet, dan is het water naar de zee dragen, omdat zeker het mkb de prijzen zal moeten laten stijgen om de loonsverhoging van hun 6 miljoen werknemers te kunnen betalen. Wij in Kerkrade kiezen voor een andere aanpak, om meer mensen aan het werk te krijgen, om zodoende de inkomstenkant te verbeteren. U heeft net van mijn collega Geers gehoord dat we daar goede mogelijkheden voor hebben. We zetten ons daar voor de volle 100 procent op in. De Ouderenpartij geeft aan dat de gebiedsontwikkeling Rolduckerveld een goed voorbeeld is van goed werken in de wijk en dat daar de groep burgerparticipatie goed werk doet. Ik zeg u bij deze toe dat we deze groep uitnodigen om hier een presentatie te geven in deze raadszaal. De fractie van BurgerBelangen vraagt of inwoners die niet of nog niet deelgenomen hebben aan het programma Vitaal Kerkrade gebruik kunnen maken van dit volwassenenfonds. Voorzitter, ik wil de fractie in de raad toezeggen dat we dit gaan evalueren en op deze vraag terugkomen. Dan de moties. De motie huur van het Parkstad Limburg stadion. Voorzitter, ik heb in de commissie en in de raadsvergadering aangegeven dat het op dit moment juridisch niet mogelijk is om contracten open te breken. Ook heb ik aangegeven dat we alle mogelijkheden zullen onderzoeken, meenemen in een studiejaar en daarop terugkomen. Voorzitter, ik ontraad wederom deze motie. De motie vrijkaarten, ik heb tijdens de raadsvergadering aangegeven dat collegeleden uitgenodigd worden, en organisaties en verenigingen het een eer vinden als mensen van het college aanwezig zijn. Dit geldt ook voor raadsleden. Uiteindelijk is een raadslid ook een ambassadeur en heeft een ambassadeurtaak die hij vervult in onze stad. Uitnodigingen van maatschappelijke of culturele evenementen zijn onderdeel van het werk van zowel de raad, maar ook van de collegeleden.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Voorzitter, wederom ontraad ik deze motie. Dank u wel. Hij heeft alle twee de moties beantwoord. Meer moties zie ik niet. Nee, dat is allemaal beantwoord door wethouder Paas. Nee! Als u dat onderling... Alle moties zijn beantwoord, behalve de motie van de Einstein-telescoop want die is voor het gehele college. Dan wordt vaak naar de burgemeester gekeken. Dat is natuurlijk een geweldig mooie motie. Zijn jullie uitgesproken rechts? Het is een beetje verwarrend. Nee, we hebben dadelijk pauze. Dan kunnen jullie onderling discussiëren. Ik vind het lastig als er aan mijn rechterkant gesproken wordt. Dat is een geweldige motie. Die steunen wij natuurlijk van harte. Die lobby zullen wij met verve vorm en inhoud geven. Mag ik eraan toevoegen dat we ook graag de lobby, vanuit Heerlen gestart, zouden ondersteunen om meer Rijksbanen naar de regio te krijgen? Dat is ook iets wateen impuls zou zijn voor de hele regio. Met uw goedvinden zouden we die aan de motie willen koppelen. Het zijn twee losse dingen, dat weten we ook. Het feit dat je meer Rijksbanen naar deze regio zou kunnen halen, betekent ook dat je hier de door wethouder Weijers al aangekondigde verdeling van de woningen meer impuls geeft omdat je mensen naar de regio haalt die ook van andere inkomens zijn. Die mix is het college, met blik op de duurzame ontwikkeling van de stad, veel aan gelegen. De motie is sowieso akkoord, en wij zouden op eigen houtje ook de Rijksbanen eraan willen toevoegen. Ik zie u knikken, dus we horen wel of dat ook op uw goedkeuring kan stuiten. Dan hebben we alles beantwoord, zoals we dat afgesproken hebben. Het is inmiddels 17:15 uur. We hebben net gekeken naar de verdere logistieke planning. Om 17:45 uur zal in ieder geval het buffet klaarstaan om te eten, ook belangrijk. Om 18:30 uur zou ik weer willen beginnen met de vergadering. Dat is een kwartiertje eerder dan op uw kalender staat, op het schema. Volgens mij moet dat kunnen. Ik wil u niet onder druk zetten, maar ik wil ook niet onnodig tijd verspelen.

M.A.K.J. Laumann SP

Mocht iemand daar problemen mee hebben, dan hoor ik dat graag.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

We vinden dat echt te snel om goed te kunnen overleggen. U hebt niet voldoende aan drie kwartier overleggen? De SP wil graag om 18:45 uur beginnen. Hoe doen we dat? Is dat een ordevoorstel? We zijn iets

eerder klaar, vandaar dat ik het schema probeer in te dikken. Ik doe precies wat ik heb gedaan. We zouden tot 17:30 uur met het college vergaderen. Dat doen we nu niet. We zijn vijf minuten eerder klaar. Laat ik me aan het schema houden. We beginnen om 18:35 uur, dat is precies conform het schema. Ik schors de vergadering.

4.13 Pauze

PAUZE
[onderbreking 03:24:11 - 04:38:08]

4.14 Debat en besluitvorming

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Welkom terug. Het is 18:35 uur. Jullie hebben allemaal lekker gegeten. Volgens mij waren de bakken leeggeschraapt. Dat is een goed teken, geen verspilling. Fijn dat het jullie allemaal gesmaakt heeft. We beginnen nu aan de eerste officiële termijn, na de reactie van het college. Er waren lootjes getrokken en het lot was gevallen op BurgerBelangen, dus zij mogen beginnen. Dan gaan we, zoals we dat gewend zijn, de rij na. Mevrouw Paul.

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen
Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag. De wethouders hebben bij een aantal moties het advies gegeven om aan te houden. Kunnen wij ons idee daarbij aangeven, of wordt eerst gevraagd

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
wat zij met die moties doen? Niemand heeft in de pauze naar de griffie toe gereageerd. Dat is een goede vraag van u. Dat is met name motie twee van de gevel- en dakvergroening van het CDA, motie drie van het CDA over schoolzwemmen, en motie drie van de verhuiswensen, toch? Verhuiswensen komt terug, hè? Vier. Dan vraag ik het aan de indieners. U hebt allemaal gehoord wat het college geadviseerd heeft. Wat is uw standpunt daarover? Amendement van het CDA.

M. Meijer CDA
U houdt het amendement aan? U brengt het in stemming? Kort, geen stemverklaring. Ja. Motie één, BurgerBelangen, hoofdkwartier Einstein blijft staan.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Motie twee, gevel- en dakvergroening van het CDA.

M. Meijer CDA
Daar is een toezegging van het college.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Wat wilt u doen met de motie?

M. Meijer CDA
Dat is prima, die voor de verhuiswensen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Die hoeven we niet te in te dienen, die houden we aan. Die houdt u aan. U volgt daarin het voorstel. Motie twee, gevel- en dak vergroening van CDA Kerkrade

M. Meijer CDA
wordt aangehouden. Deze wordt niet in stemming gebracht. De motie gevel- en dakvergroening dienen we in. De motie verhuiswensen houden wij aan.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Oké, dat is vier. Jullie hebben hetzelfde lijstje als ik, dus daar kan eigenlijk geen verwarring over ontstaan. Ik vind het spannend dat er verwarring over iets ontstaat. Eén is een amendement en één is een motie. Zover waren we nog wel. Motie verhuiswensen eigen inwoners wordt aangehouden. Motie twee, gevel- en dakvergroening, brengt u in stemming. En drie van het schoolzwemmen? Die brengen we ook in stemming.

Die brengt u ook in stemming. Dan ben ik bij motie toeristisch openbaar vervoer. Dat was een positief advies, dus die zult u zeker in stand houden. De rest van de moties gaat niet meer om aanhouden. Dat is een positief of negatief advies van het college.

M.A.K.J. Laumann SP

Onze motie wel, van de mijnschade. Heeft hij ontraden. Precies, maar dat wil niet zeggen dat u... Het is een negatief advies. Ik ga niet ervan uit dat partijen op basis van een negatief advies de motie intrekken. Nee, maar we moeten zeggen of we hem aanhouden of niet. U brengt hem in stemming. Ja. Ik wilde net vragen of alle andere moties in stemming gebracht worden.

R.F.A.C. Creusen VVD

Ik wilde de korte route bewandelen. Prima. De VVD. Zojuist hebben we overleg gehad. Ten aanzien van de motie betrek de Financiële Commissie bij ambtelijke inventarisatie studiejaar 2024 heeft de wethouder de volgende toezegging gedaan, namelijk dat hij de Financiële Commissie terugkoppeling zou geven. Ik zou graag die toezegging willen aanscherpen en er duidelijke afspraken over maken. Kan ik dit nu doen of wilt u dat liever straks horen? Het voorstel is als volgt: dat de terugkoppeling toch kan plaatsvinden als tussenevaluatie halverwege kalenderjaar 2024, maar dat ook met de financiële commissie een en ander wordt afgestemd, bijvoorbeeld het kader en exact het tijdspad hoe dat gaat plaatsvinden. Dat is de tweede toezegging. De derde toezegging is dat de beleidsopties, voordat ze de raad ingaan, van tevoren nog even langs de Financiële Commissie gaan. Waarom doen we die toevoeging? Omdat wij graag willen dat we straks een rijk voorstel hebben aan beleidsmatige keuzes, die we dan in de raad kunnen behandelen. Dat die al min of meer een toets hebben doorstaan

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

vanuit de financiële commissie, dat daar ook een advies kan worden afgegeven. Dat laatste was al door de wethouder toegezegd.

R.F.A.C. Creusen VVD

Het heeft geen zin de Financiële Commissie te vragen naar...

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

We willen graag een schriftelijke toezegging.

R.F.A.C. Creusen VVD

Die toezegging wordt schriftelijk vastgelegd

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

in de verslagen.

J.P.M. Paas wethouder

Die is daarmee dan schriftelijk. Ik kijk even naar de wethouder, voorzitter. Ik kijk ook naar de wethouder. Wilt u wilde de aanscherping halverwege 2024...

R.F.A.C. Creusen VVD

Dat is geen probleem, voorzitter. Oké, en dan houdt u de motie aan? Dan houden we de motie aan.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dan wordt die niet in stemming gebracht. Correct, burgemeester. Dank u wel. Dat betekent, ik vat het samen, dat we motie vier aangaande verhuiswensen eigen inwoners van CDA Kerkrade niet in stemming brengen omdat die aangehouden wordt. Dat geldt ook voor motie elf van de VVD, betrekken financiële commissie. Die houden we aan want er is een toezegging op gedaan. Die wordt ook niet in stemming gebracht. Alle andere moties en het amendement worden in stemming gebracht. Is daar geen spraakverwarring over? Nee? Mevrouw Paul, dan is uw vraag beantwoord

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

en weet u wat u te doen staat. Het woord is aan u. Dank u wel, voorzitter. Ik ga een poging wagen. Omtrent het amendement investeren in het programma Vie. Daar willen wij het volgende over zeggen. Er is een toelichting gegeven. Er zijn natuurlijk veel programma's bij het Vie-gebeuren waarvoor die 1,2 miljoen euro gereserveerd is. Wij zijn het met de wethouder eens dat wij graag eerst een duidelijk overzicht willen van wat er allemaal speelt en wordt gedaan, zodat we er meer helderheid in krijgen. Wat dat betreft steunen we dit amendement nu niet. Dan hebben we onze eigen motie. Moet ik daar het dictum van voorlezen? Dat hoeft

niet. Die steunen wij, en met name het voorstel om meer Rijksbanen naar de regio daaraan toe te voegen. Daar gaan wij zeker mee akkoord. Dan gaan we naar de motie gevel- en dakvergroening. Er is volgens de wethouder al een en ander mee gebeurt. Daar zijn ze al mee aan de slag. Wat ons betreft is deze motie in deze overbodig, omdat er al volledige aandacht voor is. Dan de motie schoolzwemmen. Daar werd door de wethouder aangegeven dat er nogmaals een breed onderzoek voor wordt ingezet. Daar zijn we het mee eens en daar kunnen we achter staan. Alleen willen we de nadruk erop leggen dat het eigenlijk voor alle schoolkinderen bedoeld moet zijn, en niet alleen voor de mensen vanuit de minima. Wat dat betreft steunen wij hetgene wat de wethouder heeft aangeven, dat ze er zeker een nieuw onderzoek op loslaten. Dan motie vijf, toerisme openbaar vervoer. Die kunnen wij inderdaad steunen en die willen we ook graag mee-indienen. De motie mijnschade melden, motie zes. Ook hier worden al acties omtrent deze communicatie naar burgers ingezet. De motie willen we steunen, dat vinden we een goede motie om vinger aan de pols te houden. Zeven, motie mijnsluiting 50 jaar geleden. Daar gaf het college aan dat ze daarmee aan de slag zijn. Ook met diverse comité's, dat jullie daarmee aan de slag willen, een instelling daarbij. Er wordt aangesloten bij burgerinitiatieven, dat vinden we erg goed. Die motie sluit daarbij ook aan, dus die kunnen we ook steunen. Motie geen huurpenningen WMC. Voorzitter, juridisch is het op dit moment niet mogelijk. Dat is heel duidelijk uitgelegd. Dat is voor ons voldoende uitleg en daar gaan we niet mee instemmen en geen akkoord op geven. Dat geldt ook voor de vrijkaarten voor de raad en collegeleden. Raadsleden zijn wat ons betreft ook ambassadeurs en moeten zeker gebruik kunnen maken van deze optie. Daar gaan we niet mee akkoord. Dan komen we bij het bekende verhaal, onze WTCG-gelden. Ik heb daar ieder jaar een pleidooi over gegeven. Ik ik wil kort hierop terugkomen. De WTCG-gelden, deze toekoming geldt nog steeds. Ik zal hem nog een keer herhalen. Hij geldt nog steeds vanuit het ministerie van Sociale Zaken. Hij is nog altijd wettelijk vastgelegd en er is een onderdeel voor deze mensen vanuit de WAO, de WIA, de Wajong en de WAZ. Het bedrag is voor 2023, even ter herhaling, 197,72 euro voor deze mensen. Wat onze minima betreft, als zij daarin tekort komen denken wij dat er binnen Kerkrade voldoende mogelijkheden zijn dat deze mensen geholpen kunnen worden. Dus ook deze motie steunen wij niet. Dan hebben we de laatste, die is ingetrokken.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat was het wat mij betreft. U kunt zo interrumperen, meneer Meijer. Voor de helderheid: jullie hebben een betoog gehouden voor eerste termijn. Een vlammend betoog over hoe jullie de stad zien. Daar horen de moties en amendementen bij. Dat is een logisch vervolg van jullie betoog. Ik heb er niet voor gekozen dat iedereen de moties en amendementen nog een keer gaat toelichten, want dan gaan we het overdoen. Ik ga ervan uit dat het oké is. Ik heb gezien dat het allemaal aansluit op jullie betoog. We kunnen elkaar wel een hele avond bezighouden. Dat heb ik zo besloten en dat is oké. Dan heb ik twee interrupties, van de SP en van het CDA. De SP.

C. Wevers SP

We hebben aan BurgerBelangen drie vragen. Ik zal ze alle drie stellen. Ten eerste de vraag: u zegt dat u het met de wethouder eens bent dat het juridisch niet kan. Ik ben heel benieuwd, dat gaan we straks de wethouder ook vragen, wat u bedoelt met waarom het juridisch niet zou kunnen. Misschien weet u meer dan ik. Het tweede punt. Ik meen me te herinneren dat een grote afvaardiging van BurgerBelangen aanwezig was bij de avond over integriteit, en dat we een uitgebreide cursus hebben gehad met workshops waarin ook het aspect van de gratis vrijkaarten aan de orde is gekomen. Door ons is nadrukkelijk daarnaar gevraagd. Door de gespreksleider of degene die het organiseerde is gezegd dat het niet meer van deze tijd is dat raadsleden en collegeleden nog gebruik maken van de vrijkaarten. Dat het not done is, omdat we daarmee een verkeerd signaal afgeven. Daarvoor zouden we eventueel onze verordening verder kunnen aanscherpen, maar zoals het er nu staat kun je dat er rustig onder laten vallen. Ik begrijp eerlijk gezegd niet waarom u vindt dat u recht heeft als raadslid op een gratis kaartje, terwijl u maandelijks een riante vergoeding krijgt voor uw raadswerk. Daar kunnen wij toch ons kaartje van betalen? Wat betreft de wethouders, zij krijgen een riante onkostenvergoeding. Waarom is die onkostenvergoeding anders gediend

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

dan voor het betalen van bijvoorbeeld entreekaartjes voor dit soort evenementen?

C. Wevers SP

Wat is uw vraag? Dit is een betoog. Wat is de vraag? Ik vraag aan BurgerBelangen waarom zij toch van mening zouden zijn dat het niet strijdig is met de verordening, en waar u denkt dat de collegeleden anders hun onkostenvergoeding

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

aan moeten uitgeven. U hebt nog een vraag aan BurgerBelangen?

C. Wevers SP

U zei drie vragen en ik heb er pas twee.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Het waren er dus twee. Misschien kom ik er zo nog op. Nee, u hebt nu de beurt dus u moet hem nu... Ik heb nog een termijn. U hebt nog de hele avond waarschijnlijk.

M. Meijer CDA

De heer Meijer, uw vragen aan BurgerBelangen. Ja, en een korte toelichting. Wij waren inderdaad in de veronderstelling dat we een toelichting konden geven op de moties. Niet vanwege ons betoog aan de voorkant, daar hebben we de ruimte voor gehad. Meer op de reactie wat de wethouders hebben aangegeven. Dat zou van toegevoegde waarde kunnen zijn voor allen die hier zitten, denk ik. Vandaar, maar ik kan het ook in vraagvorm naar BurgerBelangen doen. Dan kunnen op die manier alle partijen het meenemen. Ik heb vernomen hoe op de motie gereageerd wordt, de stimuleringsregeling gevel en daken. Dat die niet gesteund wordt door BurgerBelangen. We hebben de wethouder ook horen zeggen dat hij de motie sympathiek vindt, dat hij aanraadt om hem aan te houden, maar dat hij er ook mee aan de slag wil gaan. Eigenlijk dat hij het ook zou kunnen omarmen. Ik ben benieuwd van BurgerBelangen: als de wethouder dit een positieve motie vindt... Ik denk ook dat zo'n motie kan dienen als een stukje structuur en wellicht een extra stok achter de deur. Het is blijkbaar goed voor Kerkrade, als ik de wethouder zo hoor. Waarom zou BurgerBelangen hem dan niet willen steunen? Dat geldt idem voor de andere moties. Als deze positief worden omarmd, waarom zouden we de motie dan moeten aanhouden? Waarom zouden we hem dan niet hier aannemen? Dat zou ik in algemene zin graag willen meegeven op het gebied van de moties. Als ik dan op het amendement terugkom, dan geven jullie aan dat er al veel gaat naar de programmering van Vie. Dat zien wij natuurlijk ook en dat vinden we een goede zaak. Echter is in de eerste twee jaren gekeken om daar twee keer 500.000 euro extra in te investeren. Nu geven jullie aan: "Het is jammer als dat ten koste gaat van de evenementen." Alleen halen wij het deels uit de reservepot evenementen. Dat betekent niet dat het ten koste gaat van een evenement. We zien ook vaak dat het budget van evenementen vrij rekbaar is. Wij denken niet dat de evenementen eronder gaan lijden. We zijn ook benieuwd met deze extra toelichting

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

of BurgerBelangen wellicht van mening zou willen veranderen. Dank u wel. Even voor de scherpte van het debat. De wethouder heeft ten aanzien van de gevel- en dakvergroening aangegeven dat hij een toezegging erop wilde doen om het op te pakken en te onderzoeken. Het is geen controverse of dat thema van belang is om te onderzoeken. De wethouder heeft gezegd: "Ik ga nog niet zover om jullie spreekt uit allemaal over te nemen, voordat ik dat onderzoek doe. Dat is wel een nuance voor jullie debat. Dat betekent niet dat het hele thema vom Tisch is,

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

om met een goed Nederlands woord te spreken.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Mevrouw Paul, u heeft twee vragen van de SP

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

en een tweetal opmerkingen van het CDA. Ik zal met de opmerking van het CDA beginnen. Voor ons was de toezegging van de wethouder voldoende, ook omdat hij daarbij zei: "Wij zijn ermee bezig en ik ga dit toezeggen." Het was voor ons niet de reden om dan ook nog die motie te ondersteunen. Snap je? Hij geeft aan dat hij die toezegging doet, dat is voor ons voldoende. Het is natuurlijk wel een positieve reactie. De gevel- en dakvergroening bedoel je, hè? Daar willen wij zeker nog op terugkomen en de motie steunen. De tweede, ik weet even niet over welke motie u het had. Of had u het alleen over het amendement? Het amendement willen we toch bij blijven, want wij vinden het heel belangrijk dat we eerst een overzicht krijgen wat er allemaal speelt. Door dat amendement komt er wat ons betreft iets bij. Dat willen we afwachten. We willen eerst het overzicht. We moeten eerst helderheid krijgen, dat er meer structuur komt in alle programma's die er lopen. Dat is onze mening waarom we dat amendement nu niet steunen. Even kijkend naar de SP. Wethouder Roland heeft wat ons betreft heel duidelijk uitgelegd waarom het juridisch niet kan: omdat het op dit moment nog steeds bij de oude situatie is. Op het moment dat er een nieuwe situatie komt, gaat hij ernaar onderzoeken. Vandaar blijven wij erbij dat we deze motie niet steunen, ten aanzien van de huurpenningen. Wat de kaarten betreft, u kunt wel zeggen dat we dit in de Integriteitscommissie hebben

besproken. We hebben dit ook intern besproken bij BurgerBelangen. Ons standpunt blijft dat wij deze motie van geen vrijkaarten niet kunnen steunen, omdat wij toch vinden dat wij een ambassadeur zijn voor de stad. Op het moment dat een kaart wordt aangeboden, kunnen wij daar zeker gebruik van maken.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Dit is ons standpunt en daar blijven we bij. Even een puntje van orde graag. Het CDA heeft de moties toegelicht maar ik wil ook de motie die de wethouder ontraadt graag even toelichten voordat iedereen gaat reageren. Volgens mij heb ik net gevraagd of iedereen content was met de manier waarop ik de moties en amendementen wilde behandelen. Het CDA heeft aangegeven dat ze op basis van de reactie van de wethouder een toelichting willen geven. Oké, dan vraag ik nu: wie wil dat ook nog doen?

M.A.K.J. Laumann SP
Alleen de fractie van de SP? Ja. Dan mag u dat kort toelichten. Dank u wel, want het gaat alleen nog om de motie

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
die de wethouder afraadt in verband met de mijnschade.

M.A.K.J. Laumann SP
U raadde die af omdat er al een loket was. Prima, dan heb ik het verkeerd begrepen. Dan ontraadt u onze twee moties niet maar stemt u positief,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
als ik het goed heb. Nu ben ik zelf ook in verwarring, want ik had het precies zo begrepen als mevrouw Laumann. Wethouder van Drunen, u hebt gezegd: "Er is al een regeling in de maak

M.M.L. van Drunen wethouder
en er hoeft geen eigen loket te komen." Er is al een regeling in de maak, en er komt een loket in Heerlen. Daar worden we gecentraliseerd. Wij hebben op dit moment niet gecommuniceerd omdat we het KCC niet wilden overbelasten omdat het proces van ontvangen van aanvagen en doorsturen nog niet ontwikkeld is. Bij geen enkele gemeente. Dat moet nog ontwikkeld worden. Ik kan me best volgen in deze motie, maar het moet volgend jaar wel geregeld zijn. U vraagt nu om dit volgend jaar te regelen.

M.A.K.J. Laumann SP
Eigenlijk is het een soort toezegging: het gebeurt al in deze weg. Ik wil het toch nog aangeven aan u, want ik bedoel het anders als ik zeg: een loket voor de mijnschade, en uitgebreid en actief aandacht aan besteden natuurlijk. Dat loket is meer voor mensen die hulp nodig hebben in Kerkrade en die dan naar Kerkrade komen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Dat was eigenlijk mijn bedoeling. Wethouder, u hebt aangegeven dat er een landelijke regeling in de maak is met andere gemeentes. Daar wordt nu op gewerkt. Deze motie draagt u op om al dingen in te vullen. U moet nu helder aangeven: wilt u dat al of wilt u wachten op de landelijke regeling, hoe we dat met andere gemeentes doen?

M.M.L. van Drunen wethouder
Dat is wat de SP van u vraagt. Als u nu deze motie steunt, dan neem je daar een voorschot op.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Dat kan, dat is prima.

M.A.K.J. Laumann SP
Dat is een keuze. Ik moet wel voor het debat helder weten wat uw standpunt is.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Complimenteer maar zegt dan wel al dingen toe.

M.M.L. van Drunen wethouder
Hè, dus dat is gewoon zo punt, ja, maar je weet nog niet wat het. Ja, ik ga niet. Ik ben niet uw discussie voeren. Ik probeer alleen maar de discussie helder te krijgen, wethouder van Drunen. Ik, ik wacht op de, op de landelijke regeling en de processen die in Heerlen worden beschreven. Die zullen daar beschreven worden

en daarom moeten wij ons op aansluiten, want anders krijg je verschillende manieren van aanvragen en dat moeten we niet willen voor de mensen en daar zal natuurlijk ook rekening worden gehouden

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
met de mensen die het zelf zelfstandig niet zouden

M.M.L. van Drunen wethouder
kunnen. Dus in zoverre als dat de bedoeling is

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
om nu al die dingen in te schakelen, raad ik hem af. Maar u zegt eigenlijk wel toe: de punten die de SP in die motie aanstipt die wil ik eigenlijk, daar wil ik me hard voor maken. Dus het is toch, zoals ik het zei, ontraadt de motie, maar u doet een toezegging.

M.A.K.J. Laumann SP
Ja, ik ben nog niet of dat anders gezegd, wethouder,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
wil nou nog één keer zeggen dat het iedereen, hoor ik mij ook nog in de mond gelegd.

M.M.L. van Drunen wethouder
Wat doet die nou met de motie ontraden. Ik ontraden maar ik zeg erbij dat hetgeen wat de SP nu wil, dat ook gaat gebeuren, maar dan via landelijk, via-via de landelijke regeling die in hele wordt uitgevoerd.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Ja, hier zullen we het mee moeten doen, de discussie zitten we al in. Ja, nee, ik ga niet nog een keer, het is helder op inhoud. Vinden jullie elkaar alleen. Wil je nu die toezegging nog niet zo hard hebben? Ja, helder, ja, dus niemand wil nog iets toelichten over zijn of haar moties nee, nee-ja, nee, we gaan, dan gaan we vrolijk verder. Ja, maar je was al klaar. Toch de derde vraag. Eigenlijk is dit weer een straat van de van de termijnen

C. Wevers SP
mevrouw wevers als u mij belooft, ik ben nog niet klaar als u mij belooft om een beetje kort en bondig te formuleren: BurgerBelangen die zegt: ja, die gewone zieken, die krijgen al van alles, want het is allemaal landelijk geregeld. Het gaat ons natuurlijk om dat het hier is weggehaald, dat alle ons omringende gemeentes extra geld geven aan de chronisch zieken, dat wij het hebben weghaald daar en wat onze motie elk jaar daarover gaat, dat die weer terugkomt dus niet over wat ze allemaal ook nog voor regelingen krijgen. Het gaat hierop. Dus gaat gaan wij als Kerkrade nou een uitzondering maken voor de chronisch zieken, die wij dan niet gaan steunen,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
terwijl wij de mond vol hebben van? Ik vind dat niet met elkaar te rijmen en ik wil heel graag horen

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen
van BurgerBelangen hoe ze dat wel doen. Mevrouw Paul, ja, ik kan alleen maar halen wat ik al gezegd heb. De wegen zijn niet weg. Voor mij en die staan in landelijke, die door de sociale zaken zijn, bestaan ze nog steeds.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Dus mensen die het nodig hebben, die kunnen het daar aanvragen en daar blijf ik bij op dit punt wordt het niet eens. Kan even niet anders concluderen even kijken,

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid
dan ga ik verder naar hart voor vrijheid, meneer otten. Dank je wel, voorzitter. Als ik goed heb begrepen was dit de eerste termijn. Ik kies ervoor voor nog geen uitspraken te doen over de motie.

R.F.A.C. Creusen VVD
Ik wil even afwachten wat de overige partijen doen. Dank je wel. Als nou iedereen zo een eerste termijn gaat doen, zijn mijn zonen tweede termijn. Dan krijgen we lange thee termijn. Meneer kreuzen alle gekheid op een stokje de vie! Ja, ik wil toch eventjes de standpunten toelichting die wij hoogstwaarschijnlijk gaan gaan innemen, los van wat andere partijen straks gaan inbrengen. Ik begin met amendement investeren in programma vie. Wij ondersteunen deze motie. Dus wel. Waarom? Omdat we aansluiten bij de gedachtegang van het CDA rondom met name de uitputting van of dat het aangemerkt dat het gehaald wordt uit de reserves.

Dus er zijn, willen die misschien toch waarschijnlijk niet worden aangesproken. Dus we laten het gaan liggen en het is ons als VVD gewoon heel erg vanuit. We hebben geïnvesteerd in de stenen. Ja, dat klopt, maar met de stenen alleen-zijn we er niet en lopen programma's het is ook goed dat die programma's geëvalueerd worden. Prima, we zijn ook blij met die toezegging, willen daarin blijven investeren, zodat we ook op het aspect voor nu ik nog het ander, kan worden gedaan, want wij geloven dat we nog wel een innovatieve gedrag kan krijgen. Dan op dit moment en als ik terugkijk jaren terug toen we het hadden over het concept, werd er iets gespiegeld en als ik dat bekijk, het kader wat toen werd geschetst en wat er nu staat, denk ik dat er nog stappen kunnen worden gezet. Dus dat wil ik even zeggen voor het amendement. Dan motie BurgerBelangen voor die lobby, hoofdkwartier hebben we mee-ingediend dat is nog altijd: Hetzelfde moeten geven, een dagvergoeding die ondersteunen wij. Ik vind het een interessante gedachte om het te onderzoeken. Laat ik dat eventjes zeggen en het onderzoek, ja, dat moet dan even uitwijzen welke richting het dan verder wordt opgepakt. Motie, schools hebben, CDA, Kerk ondersteunen we niet met je verhuist zijn eigen inwoners, faciliteren van het CDA, die willen we toch graag. Ja, die wordt aangehouden, heb ik begrepen dan ga ik verder naar de moties toeristisch, openbaar vervoer, CDA, Kerkrade, ook die ondersteunen wij moment had melden. Die ondersteunen wij niet, want er komt één lokaal. Laat dat duidelijk zijn. Ik heb dat ook in mijn beter oog in mijn beschouwing vermeld. Dat is een toezegging vanuit de overheid en de betrokken partijen. Dus dat staat gewoon, dat gaat gewoon, hoeven niet aan te twijfelen en ik hoop dat men daar goed in bed hoe mensen dat loket kunnen bereiken, want daar zit natuurlijk de pijn van de SP. Daar ga ik verder met de motie: geen huurpenningen cvo gebruik, die ondersteunen wij ook niet. We wachten hier het proces af. Moties geen vrijkaarten voor raad en collegeleden zet u nu maar even grap. Die ondersteunen wij dus wel, en wel vanwege de integrit integriteitsvraagstuk wat hier onderligt en het signaal richting de burgers die wel moeten betalen voor een kaartje en de motie sp. Tegemoetkomen chronische zieken, die steunen wij niet en de motie dat, die hebben we dan natuurlijk aangehouden.

M.A.K.J. Laumann SP

Dit was het wat de VVD betreft. Emotiemens voorzitter, moet die zeven.

R.F.A.C. Creusen VVD

Moties mijn het feest wat jullie doen, alle activiteiten, die ondersteunen wij niet. Wij vertrouwen op dat de gemeente, zoals toegezegd, deze activiteiten verder gaat oppakken. En los daarvan, wij zijn toch van mening: kijken. Vooruit blijft niet hangen in het verleden.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Wij respecteren het verleden, maar gaan vooruit.

S. Gorissen PvdA

Helder, dank u wel, de Partij van de Arbeid. Voorzitter, we komen graag terug op een aantal opmerkingen van fracties de VVD gaf in haar eerste in haar algemene beschouwingen aan dat kamerlid Silvio ergens een rol heeft gespeeld in de lobby richting de minister van onderwijs en wellicht verbaast menigeen hier, maar ik moet de VVD daar een compliment meegeven en luister goed, want dat zal niet vaak voorkomen. Maar deze keer is het terecht. Sterker nog, meer kamerfracties hebben daar een rol in gespeeld en dit toont aan waarom het zo belangrijk is om lokale en regionale vertegenwoordigers te hebben in Staten, Kamer en Europees parlement en dus om landelijke partijen in je lokale raad te hebben. Meer partijen kwamen terug, nee, zelfs de VVD. We moeten het iets specifieker stellen. Meer partijen kwamen terug op en het zal u niet verbazen dat onze fractie dat ook deed en samen met ons, Kerkrade en BurgerBelangen wisselen van Kerkrade in de werkgroep vaker voor de gedachten. Onze fractie pleit vaker voor meer overzicht en helderheid als het gaat om en we hebben nog geen idee wat het CDA met het amendement wil. Wat willen ze met het extra geld, waar moet dat geïnvesteerd worden? Volgens ons kan het CDA en inmiddels blijkbaar ook de VVD, aansluiten bij de werkgroep en daar samen een oplossingen zoeken in plaats van alleen hier een zak geld beschikbaar te willen stellen. Volgens Kruif heeft een zak geld nog nooit een doelpunt gemaakt, maar alleen een zakgeld zal ook niemand gezond maken. En vervolgens neer het CDA naar het college. Dat moties niet opgevolgd worden. Een deel is wellicht terecht van de kritiek, maar wellicht zijn er ook verklaringen voor en het is onnodig omdat te kopen aan onwil of alsof wethouders er vooral op uit zijn om lekker die raad te negeren. Sterker nog, fracties kunnen zelf ook verantwoordelijkheid nemen en opvolging vragen of in een mailtje naar de wethouder te sturen, en dan komen we er aak snel uit en we zouden wellicht selectiever kunnen zijn. We vragen tijdens een gemiddelde begrotingsbehandeling nogal veel, hè, daar worden veel moties ingediend, vele onderzoeken gevraagd en sommige dingen kunnen misschien inderdaad via dit simpele mailtje worden opgelost. Zo heeft u tijdens de behandeling kunnen vernemen dat een motie sturing woningmarkt langer in uitvoering blijkt te zijn en dat onze fractie achter de schermen met het college bezig is

met die sturing van de woningmarkt. Het college geeft verder aan bezig te zijn met vergroening dat past vergroening van daken en gevels ook in, waar volgens ons wel prioriteit aan moet worden gegeven als het gaat om ondersteuning bij die vergroening van daken en gevels is dat het moet gaan. Een particulier en andere kleine panden. Wat volgens ons niet de bedoeling kan zijn, is grote bedrijfshallen met een zak subsidie financieren na drie aanvragen is de Polen. De gemiddelde burger die het hart kan gebruiken, kan er nog geen gebruik van maken. En als er een onderzoek komt en als de motie niet wordt aangehouden, maar een stemming wordt gebracht, dan kunnen wij dan ook alleen met dergelijke zaken instemmen als daar de juiste focus wordt aangebracht en in de motie staat dat staat bij de laatste drie punten staat niet dat het gaat om een onderzoek, maar dat de gemeente al gelijk moeten zou moeten gaan vergroenen de eigen panden, wat op zich fantastisch zou zijn. Maar we weten niet hoeveel dat gaat kosten. Dus ook daar zou het wat ons betreft alleen om een onderzoek in eerste instantie moeten gaan. Maar dat horen we van het CDA. Hoe het CDA daarmee om wil gaan. En dan ons mijn verleden. Wij willen ook niet per se in het verleden blijven hangen, maar tegelijkertijd wel het verleden. We moeten het koesteren. Het in onze DNA maakt onze stad en onze regio tot wie wij zijn geworden, met alle problemen, maar ook met alle mooie dingen. We staan achter de beide moties. We zien wel even wat er uiteindelijk wel en niet wordt ingediend. Aangehouden. Dat wachten we even af en we staan er in ieder geval positief tegenover. Mocht de motie mijnsluiting uiteindelijk worden ingediend en wenst daarin mee te gaan, willen we die ook graag mee-indienen we geven geen oordelen inzake de andere drie moties-Van. De SP. De SP geeft in de eerste termijn aan dat zij vindt dat de raad in de afgelopen periode weinig tot geen weloverwogen besluiten heeft genomen. Sterker nog, de raad zo ondemocratisch te werk gaan en het vermoeden bekruipt mij dat de SP alles ondemocratisch achter waar de SP zelf tegen is geweest. Hoe dan ook dient de SP hier twee moties voor de tweede keer in zeg je het met een hele kleine aanpassingen als we de eerste keer geen meerderheid hebben gekregen, ja, we weten leuker dan de tweede keer, maar onze fractie past hiervoor we hebben in de vorige nadering een oordeel gevormd en houden het daarbij. Wij verwijzen hier daarnaar en ook een herhaling van zetten. Is de motie wtcg-gelden een motie om weerom een zak geld uit te geven zonder aan te geven waar dat vandaan komt? Ja, dan kan een raadslid niet weloverwogen daarmee instemmen natuurlijk, de motie BurgerBelangen hebben we mee-ingediend maar die sluit bovendien perfect aan bij een vorig jaar aangenomen motie en dat was de motie werk gelegen rijkswerkgelegenheid die van onze hand was. En volgens mij zal de schade die is ingediend, dus daar ligt een perfecte combi voor de hand met de lobby, hoofdkantoor, Einstein, telescoop enkele initiatieven aan verzoeken van de fracties kosten geld en zo ook de vraag voor de culturele subsidies. De cultuur, verordening van lokaal alternatief, wellicht een terechte suggestie en het lijkt onze fractie in ieder geval goed om al dit soort vragen mee te nemen in het studiejaar 2024 om daar een beter zicht op te krijgen en wellicht op die manier een paar slagen te kunnen slaan. Dan staat er nog één verzoek open van onze fractie: kan het college ons toezegging geven, een update van? Kan hij de bruiste geven voor het einde van dit jaar? We snappen dat dat tijd kost, moeilijke en een complex is om dat voor elkaar te krijgen. Het enige wat we als raad denk ik, willen, is dat we gewoon daarvan op de hoogte zijn. En een stroperige voortgang is nog steeds een bepaalde voortgang en dat is fijn als we dat ook weten. Enkele moties heb ik nu nog niet benoemd. We weten nog niet wat er met het amendement gaat gebeuren. Onderzoek, schoolzwemmen wat ons betreft prima. Kunnen we mee-indienen even kijken. De huisvestingsverordening van CDA is volgens mij aangehouden. Dan hebben we nog toeristisch OV ja, wat ons betreft, voor communicatie van het bestaande, dan hebben we de mijnschade en de mijnsluiting heb ik het ook over gehad. Zijn we voor, tot slot, die van de VVD is aangehouden. Volgens mij heb ik daarmee alles behandeld,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en zo niet, dan hoor ik dat wel.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

Helder. Dank u wel, fractie van lokaal alternatief. Ja, voorzitter, ik zou willen beginnen met een aantal zaken die in de beschouwingen aan de orde zijn gekomen. We hebben de wethouder financiën eigenlijk gevraagd wat de status van de cultuurnota en de subsidieverordening was. Daar hebben we nog geen geen antwoord op gekregen en zijn opmerking betreffende de het niet raadplegen van alle partijen voor de begroting begrijp ik. Maar gezins en toezegging vorig jaar zou in het kader van verwachtingsmanagement een klein berichtje aan de partijen leuk zijn geweest, zodat we wisten dat we daar niet voor gevraagd zouden worden. Aan wethouder van Drunen zou ik graag willen opmerken ten aanzien van de laaggeletterdheid en de leesconsulent volgens mij zijn wij als raad akkoord gegaan met een maatregel die door de gemeente bekostigd moest zou gaan worden en het is vreemd dat scholen hieraan moeten betalen. Nu uiteindelijk. Het is overigens zo dat de NPO Subsidie en de subsidie basiswaarde vaardigheid de middelen zijn, geen structurele subsidies. De NPO subsidie is maximaal voor 24 en 25 te besteden en de subsidie basis van 23 en

24, dus die kunnen verder dan ook niet ingezet worden. Er is ook geen reactie nog geweest op het de problematiek rondom het leerlingvervoer richting de taalschool we begrijpen dat daar wellicht gekeken zou moeten worden naar een individuele aanpak. Tenslotte is het vanuit Kerkrade gezien vanuit de ene week wijk eenvoudiger naar Heerlen te reizen met het openbaar vervoer dan uit de andere wijk. Maar u begrijpt dat als je bijvoorbeeld vanuit haanrade naar Heerlen moet reizen, dat er een stuk complexer is dan vanuit trainee dan zou ik graag de amendementen en moties willen doornemen het amendement van het CDA, ja, we vinden het eigenlijk heel eerlijk, een beetje vreemd dat de wethouder aangeeft dat het voor het college niet heel goed duidelijk is wat er met die 1,2 miljoen op dit moment gebeurt. Heel goed dan ook dat daar een onderzoek heen gestart wordt. Maar we vinden het vreemd om dan een motie die zich richt op een amendement dat zich richt op de inzet van gelden specifiek voor wijkaanpak dat de wethouder die nu al ontraad het gaat echt om volgens ons iets anders. De 1,2 miljoen zijn algemene vie gelden. En hier gaat het over een amendement om geld beschikbaar te stellen voor de inzet van vier voor het verhaal van vie in de wijken en tenslotte zo wie zich vooral door heel Kerkrade gaan bewegen en dus in die wijken gaan afspelen daarnaast is het zo dat ik daar nog aan kan toevoegen dat de sportstichting graag op de hoogte gehouden wordt van de uitkomsten van het onderzoek, van de gerealiseerde invulling, wat meteen aangeeft dat de uitzending van onze vergaderingen daadwerkelijk wordt gevolgd. Het amendement van het CDA is weliswaar maar slechts de helft van het geld waar wij van dachten dat ingezet zou moeten worden, maar die steunen wij absoluut. De motie nummer één, lobby, daar hoef ik het niet over te hebben, daar dienen dienen we samen met de uitbreiding met de rijksbank is een hele logische en goede. De motie twee stimuleringsregeling geven en dak vergroening daar missen we eigenlijk een termijn in. Zo spoedig mogelijk vinden we niet een echt concrete termijn. De motie drie ten aanzien van het schoolzwemmen vinden we het onderzoek absoluut de moeite waard. Motie vijf, het verhaal over het toeristisch openbaar vervoer ondersteunen wij en motie zes, de motie mijnschade ondersteunen wij ondanks het afraden van de wethouder, omdat we de lokale aanpak heel erg belangrijk vinden. Dus we steunen motie van de SP-motie zeven. Die steunen we niet, omdat we van mening zijn dat het college daar wel een ondersteunende rol in kan hebben, maar dat vieringen rondom 50 jaar sluiting van de mijn iets van maatschappelijke organisaties is en die zich daar ook mee bezig zouden moeten houden. Motie acht, huur, vrijstelling steunen we niet en motie negen gaan we ook niet mee akkoord met het weglaten van vrijkaarten enerzijds omdat het volgens ons inderdaad een kwestie is van vertegenwoordiging van raad en college op evenementen. Anderzijds omdat ook veel raadscommissie en collegeleden ook in een andere hoedanigheid dan als college en raadslid, een vrijkaart zouden kunnen aangeboden krijgen. En we vinden het heel vreemd als je dat dan niet zou mogen aannemen. En motie tien tegemoetkoming chronisch zieken. Die steunen we niet, waarbij we nog daarnaast willen opmerken dat de koppeling met het Vie project en een tegemoetkoming chronisch zieken een heel erg vreemde is: Hoezo zou het project een tegemoetkoming chronisch zieken moeten geven? Kijk, als u zegt: wij vinden dat chronisch zieke gratis moeten kunnen zwemmen en daarom zetten we dan dat geld in voor de chronisch zieken. Dat begrijp ik, de link met vie maar gewoon zeggen: chronisch zieken moeten geld krijgen, want we hebben via sorry die link zien wij niet.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dus die motie steunen we niet. Dat was het.

C. Wevers SP

U mag interrumperen na de eerste termijn. Dat is nu ik kan er heel kort op zijn en toch bekend met het fenomeen dat mensen die weinig inkomen hebben en financieel problematiek, dat dat ten koste gaat van de gezondheid. We hebben ook het hele concept. Positieve gezondheid is een concept. Wat hoort bij één van de leefgebieden van positieve gezondheid is financiën. Mensen met een handicap, die kunnen doorgaans niet van werken, dus die hebben ook meestal lagere inkomsten. Wij willen dat de gezondheid van de mensen met bevorderen op alle mogelijke vlakken. Mensen met financiële problemen hebben vaak ook gezondheidsproblemen bijvoorbeeld door extra stress die geldzorgen met zich meebrengen. Daarom vinden we dat waar je kunt, je de mensen moet helpen en geld tegemoetkoming chronisch zieken is in heel veel gemeenten in Limburg en gewoon een normale toevoeging voor mensen. Alleen in Kerkrade zijn we daar ooit mee gestopt, omdat we de jeugdzorg tekorten hadden. Maar nu hebben we vier in het leven geroepen en doen we er alles aan voor alle groepen om de gezondheid te bevorderen, en daar hoort dit gewoon bij. Weet u wat ze in Amsterdam krijgen: 1000 euro per jaar, naast wat je van het rijk eventueel nog kunt krijgen

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

bij de verschillende groeperingen. Goed vraag. Weet niet hoeveel mensen uit Amsterdam naar Kerkrade komen wonen omdat hier de woningen goedkoper zijn. Dat is geen argument bij me, vreselijk, dat deed u ook.

C. Wevers SP

Vergelijkt ook.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

We wonen niet in Amsterdam. We wonen in Kerkrade en een betoog om 150 euro te geven en daar die problematiek mee op te lossen, raakt kant noch wal. Als u zegt: we geven 150 euro uit om mensen met financiële problemen te ondersteunen in het op het orde brengen van hun financiële situatie. Als u zegt: we geven het uit om 150 euro aan chronisch zieken te geven, die daardoor aan projecten in vier mee gaan doen, ga ik helemaal met u mee, maar gewoon klakkeloos 150 euro,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

want iemand geven lost geen enkel probleem op. Mevrouw Lauman volgens mij ben ik nog altijd de voorzitter, dus ik heb ook niet gezegd dat ik het niet wil doen.

C. Wevers SP

Maar u gaat er niet over, mevrouw wevers voorzitter, ik heb het natuurlijk over mensen uit Amsterdam, chronisch zieken uit Amsterdam die 1000 euro krijgen. Hè, dus of je nou chronisch ziek bent in Amsterdam, Kerkrade, remond of Heerlen, laten we het één ding duidelijk stellen: als je chronisch ziek bent in Kerkrade, dan krijg je niks als je chronisch ziek bent, in Amsterdam krijg je daar 1000 bernis ziek, in Heerlen krijg je 125 en in Remond 200. Nou, ik vind het heel raar als wij als Kerkrade zeggen dat we investeren in gezondheid van mensen, dat we er alles aan doen, dat we hebben in het leven geroepen, dat we hier structurele problematiek hebben die heel groot zijn en dat we hier relatief veel ongezonde mensen hebben, dat we daar wat aan gaan doen, dat je die niet steunt. Heel veel mensen hebben bijvoorbeeld extra verbanden nodig, souperen al hun eigen risico op. Kortom er is heel veel voor te zeggen en anders zouden we dat landelijk helemaal niet hebben om chronisch zieke iets extra's te geven. Maar wij doen dat dan niet. En waarom niet? We hebben het ooit één keer afgeschaft en zijn te beroerd

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

om het opnieuw in te voeren en ik vind dat schandalig. Eerlijk gezegd, voorzitter, ik wil dat toch even opmaken

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

wat er gezegd wordt, want het klopt niet wat mevrouw zegt. Ook mensen in Kerkrade die chronisch ziek-zijn dan geen diezelfde regels voor wat ik net heb aangegeven.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dus die mensen kunnen ook aanspraak maken op die 197 euro en meer nog.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

Ja, ik blijf toch bij dat u appels met vergelijkt op moment dat ik in Amsterdam woon en u zegt net: het klopt helemaal niet, maar als ik een Amsterdam woning krijg als chronisch zieke 1000 euro per jaar, ben ik dat Dick kwijt aan de extra huurding in Amsterdam betaal, omdat daar het woon, het wonen veel duurder is. En dat, dat is net zo'n vreemde vergelijking als Utrecht. Kijk als u zegt: we oormerken geld, we oormerken geld voor chronisch zieken. Wat we inzetten voor gezondheidsprojecten van chronisch zieken kan ik voor een deel met u meegaan, maar gewoon 150 euro weggeven sorry

C. Wevers SP

het kan niet. U kunt dat toch niet zo maar zeg, ik vind het bijna een beetje beschaamd dat u zegt dat we het gewoon maar weggeven die mensen hebben het nodig voor bijvoorbeeld al die extra kosten

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

die hun ziekte met zich meebrengt en ze hadden daar ooit recht op.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

We hadden het over de relatie met mevrouw van.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

We hadden het over relatie met mevrouw wevers en daar sprak ik over. Positieve gezondheid, dat concept. Moet ie misschien dan eens beter lezen, wat daar allemaal onder valt? Als ik bij mij beter wordt, dat ik van alles doe,

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

mag ik dan niet zeggen dat hij beter moet lezen?

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Voorzitter, wanneer beter moeten stopt, stopt het even. We hebben het elk jaar over dit punt en wordt het gewoon niet eens. Het is ja, maar volgend jaar weer, dat is leuk zijn we meerdere voorbereiden. Het punt was tussen u beide, hè dat je in relatie tot wie dat daar een verschil van mening over is. Dat is niet nader tot elkaar te brengen. Nu, vrees ik dus met uw welbevinden ga ik verder naar de volgende partij en dat is ons Kerkrade.

N. Krasovec Ons Kerkrade

Wat wil beginnen met de WTCG of? Dat is laat. Dat laatste. Ik vind het wel prima in het kader van de gezondheid dat ze appels met ga vergelijken. Dus dat vind ik even over algemene beschouwingen over de, over de speeltuinen ja, goed, de toezegging dat dat speeltuinen zouden zouden weggaan eventueel speeltoestellen zouden komen. Maar we hopen dat een vooral is en dat er speeltuinen blijven en de speeltuin stellen komen uiten dan dan zouden dat prima zijn. Onkruid, via een veto hebben we erover gehad om dat te bestrijden. Hè, wij noemden dat binnen ons Kerkrade, zogenaamde team, het team, de groenvoorziening jongens die die de straat ontmoeten en de wateroverlast informeren. Dat dat is prima, daar adden we vragen. Die toezegging is ook prima. Even naar de moties en amendementen en kijken, wat heb je, want dat is heel gedoe. Amendement CDA in kader van ja, dan willen wij nog even het onderzoek afwachten van oké, hoe staan we met de sinter hebben we genoeg en waar komen we het eind van eigenlijk op uit? De deng van evenementen vind ik dan ook een mindere maar daar kom ik dadelijk nog eens op terug. Waarom dat ik dat minder vind, dus die steunen we niet. De motie van BurgerBelangen het kader van einde telescoop met de toezegging voor de uitbreiding vinden wij prima, die hebben we ook mee-ingediend dan geven we de vergroening die sympathieke motie heeft de wet toch ook aangegeven, een toezegging in gedaan. Dus die kunnen wij ook mee steunen. Schoolzwemmen daar is een onderzoek komen. Dan wachten we even op. We weten dat de scholen, want we hebben dat toen zelf gevraagd volgens mij in 2021 met artikel 38 vragen dat scholen er niet op staan te springen. Het schoolzwemmen we goed, we waren zelf toen ook voor het schoolzwemmen wel vreemde is trouwens CDA en 2015. Het school zijn hier even afgeschaft en nu weer langzaam wil krijgen. Dus zo is het cirkeltje langzaam rond. Als je maar in de coalitie of oppositie zit, vijf de toepast, dan zijn we mee. Oké, dus dat is prima, dat is een. Dus een plus is het handje oké. Sorry als als als dat was, vond ik niet. Maar goed, als wel bij deze Makkes de toepas daar zijn we mee. Oké, die is prima. De mijnschade die komt een loket, dus dan willen wij even op wachten, die die, die stellen we daar niet voor. De mijnsluiting de de herdenkingsdag dat vinden wij wel prima, die daar zijn we dan ook voor. En dan kom ik ook even terug op het CDA, die van de evenementen in het geld wil weghalen als we het geld weghalen kunnen we die dag niet organiseren. Dus dan kies ik liever voor deze motie en dan de wmc huur. Juridisch en contracten konden moeilijk opengebroken worden, gaf de weer aan, dus die steunen we dan ook niet. De vrijkaarten hebben we al een keer gehad, hebben wij ook toen aangegeven. Collegeleden vinden wij het uitgangs het visitekaartje van de stad, als het ons betreft met de wmc bijvoorbeeld, mogen we die badge krijgen om overal binnen te komen. Van niks. En de raad vinden wij wel, die kunnen de kaarten zelf kopen, hebben wij altijd gevonden. Dus dat is een plus en min en onderstreep was het dan hun min? Steunen wij dan niet? Ja, de wtcg-gelden de motie die wist dat je komen ging. Hoe? Ja, als ik drie, drie punten heb en ik ben met een niet eens, gaat de motie niet steunen, hoewel ik, dat is appels met appels vergelijken dan de wtcg-gelden de wtcg-gelden de motie die wist dat je komen ging, hè in het kader van die van simplicitas last simplicate games, en dat is die weer. We hebben hem vroeger altijd gesteund toen we nog in de oppositie zaten.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ken je klassiek? Ken je klassiekers? We hebben ze er wel eens over.

N. Krasovec Ons Kerkrade

Die liggen daar een keer terug. Sturen we een keer door, in ieder geval het laatste stukje van. We hebben hem zelf een paar keer mee-ingediend toen we een oppositie zaten en ook gesteund, dus bij deze, zoals we het vorig jaar ook hebben gedaan. De draad leden ik in dit geval, de heer Rozema is er niet, maar ik steun de motie dan wel en de heren struver en vleugels

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

die steunen de motie dan niet. Dat is.

J. Rozema Ons Kerkrade

Goed, dank u wel. De fractie van de SP is eerst het domein, één van beide,

C. Wevers SP

daar, één van ons beiden, ja, nou, ik heb het net gewoon niet verstaan, dus maar goed, misschien krijg ik dat dan dadelijk nog een keer te horen. Ik wist niet, nou, je doet er niet toe over het eerste amendement, ja, over wie van het CDA. Dat ondersteunen wij, en wel om de volgende reden: wij vinden dat net als dat we in de betogen van toch diverse partijen net hebben gehoord dat de tijd dat we ja in steen hebben geïnvesteerd, oké, dat staat er nou, dat gebouwd wordt, nou tijd voor de mensen, nou daar, daar sluit deze motie van het CDA als op aan en ik vind ook dat we dat moeten doen. Er zijn wel veel projecten, maar we hebben ook nog heel veel te winnen. Daar en bijvoorbeeld zouden we met dat geld van de chronische zouden we ook met vier. Het wordt net gezegd dat dat helemaal niet kan. Maar laat ik dan nog één zin aan wijden aan dat probleem is helemaal 100 procent kent kan dat in mijn boek nog eens nalezen ook waar dat in staat, of in diverse ontwerpbesluiten wordt het ook aangehaald één van die leefgebieden van de positieve gezondheid is van sociaal welbevinden en ja, daar hebben we natuurlijk ook bij de armoede en schulden al van alles over gehoord. Dus vandaar dat we vinden dat het wel degelijk daarbij hoort. Wat we een rare vinden, is dat de wethouder dat ontraadt en dan heeft ie als argument dat die ja dan niet weet waar die het geld vandaan moet halen. Nou, wij hebben daar best nog wel wat ideeën over. Even kijken. Ik weet niet of ik dat nu meteen wil zeggen of dat mijn mijn collega daar zo nog op terugkomt bijvoorbeeld wethouder Geers zei: ik denk dat ik het niet, maar doe dat we heel veel geld hebben geïnvesteerd de afgelopen jaren in Kerkrade en we gaan ook. Ik geloof dat het drieëneenhalve ton was aan onkruidbestrijding of zo zo'n soort extra. Nou, dat is bijvoorbeeld geld, wat je ook aan zou kunnen uitgeven. Er zijn meerdere mogelijkheden waar we met elkaar over kunnen praten, waar je dat geld vandaan kunt halen. Het is niet zo dat deze begroting zo is dat dat geen keuze, dat hier geen keuzes aan ten grondslag liggen, en dat brengt mij meteen bij meneer paas, die zegt dan: ja, waarom laat je ons dan komen? Want we hebben eigenlijk niks te kiezen hier, want het ligt allemaal vast. Maar meneer paas, de raad legt de begroting vast, hè, en de hele begroting. Dank, voorzitter. Die van mij. Nee, volgens mij bestaat de hele begroting uit keuzes. Hè, dus we kunnen wel degelijk allerlei kanten nog op. In principe, hè, maar moet men dat wel willen? Natuurlijk, er liggen hier een begroting voor waar ontzettend veel politieke keuzes aan ten grondslag liggen. Dat willen we dan toch nog maar even genoemd hebben. Dan naar wethouder Roland. Ja, wethouder, ik begrijp er helemaal niks van. Als ik kijk naar de vragen van het CDA op de huurovereenkomst RODA dan staat daar de overeenkomst. Er is thans geen actuele huurovereenkomst uw antwoord en u zegt hier tot twee keer toe dat u contracten moet openbreken dat is dus gewoon niet waar. Er ligt nog geen huurovereenkomst op dit moment. Als u zegt: ja, nee, de oude huurovereenkomst geldt nou, dan ben ik helemaal in de war. Want hoe zit het dan? Als de oude overeenkomst nog geldt, zou het dan? Dan? Is het zo dat RODA Huur betaalt, de exploitatie opbrengsten van het stadion krijgt, dan weet ik niet meer of ze nou huur betaalt voor alleen de wedstrijddagen of dit jaar nog gewoon de helft van. Want welke. Welk bedrag is het dan? Hè? En als ze wel de huur betaalt, alleen op wedstrijddagen als dat al is ingegaan dan heeft u dus net een nieuw huurcontract getekend. Dan staat daar dus iets in. Die exploitatieovereenkomsten ja, daar heeft wethouder Geers ons al diverse malen toegezegd. Die hebben we nog steeds niet, maar ik wil dus wel heel graag weten wie bedoel ik. Sorry wethouder, wijs, neem me niet kwalijk, ik wil dus wel heel graag weten hoe het dan nu zit. Bijvoorbeeld 27 oktober was er een gigantische dag over Limburg, energieneutraal of in ieder geval voor de milieuproject dat was in de RODA stadion heel veel mensen, heel hoge opkomst, enzovoort. Gaan die inkomsten van wat daar gebeurd is naar RODA of gaan die naar het stadion of met andere woorden naar ons? Hoe zit dat dus? Als u nu zegt van ja, nee, we kunnen dat niet openbreken ja, daar ben ik in verwarring. Hoe hoe dat nu zit met die exploitatie gelden, want het zou mij heel raar lijken als RODA nu wel nog de exploitatie inkomsten van het stadion krijgt, terwijl ze maar voor ik weet niet 24 dagen huur dan zou betalen op de wedstrijddagen of betaalt ze toch de hele week? Dat weet ik niet, hoor ik dan graag, en ik vind het heel Apart dat de rest van de raad de wethouder gewoon nabouwen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

terwijl ze anders blijkbaar ook niet gewoon de vragen en de antwoorden hier hebben gelezen. Ik begrijp dat niet, maar nu toch even, hè, ja, volgens mij hebben wij nog niet, zolang je in deze raad het dossier de bruis behandeld. Daar zijn afspraken gemaakt. Dat gaat u nu antwoord geven. Voor de wethouder zegt die felle toon tegen mij, daar ben ik niet van gediend, maar ik vind dit ook heel vervelend. Hoeft hoeft dat toch niet te doen. Dat is maar vaker opgevallen en dat vind ik heel vervelend, want ik vraag schorste vergadering. Dit pik ik niet schend welkom terug. Ik heropen de vergadering en net even met de fractievoorzitters bij elkaar gegeven. Ik heb de intentie aangegeven van mijn opmerking. Er was een interruptie op, mevrouw wevers omdat ik als uw voorzitter procedureel erop wilde wijzen, maar niet kwam tot het uitspreken van die woorden dat we nog niet zo lang geleden

SCHORSING

in deze zaal een uitgebreid besluit hebben genomen ten aanzien van kleine bruis en rod en alles wat erom samenhangt en een opdracht van de raad aan het college is gegeven om tot een andere soort overeenkomst te komen. En dat voorstel is in de maak. Dat is niet het verdedigen van het collegebesluit of beleid, zoals mevrouw wevers insinueerde dat is puur procedureel we hebben het hier over de begroting 2004, 20 en verder. Ik wilde er alleen op wijzen dat we ten aanzien van calie bruisen rode, heldere afspraken met elkaar hebben. De raad heeft een opdracht gegeven. Dat is in uitvoering op dit moment en er is nog verder niets over te zeggen, puur en alleen voor de scherpte en de duidelijkheid van de discussie. Mevrouw Wever wilt u daar ook nog op terugblikken ja, ik, ik heb alleen maar willen zeggen dat ik graag een antwoord van de wethouder wil op de opmerking die de wethouder nu tot twee keer toe heeft gemaakt dat hij niet met onze motie kan instemmen omdat er contracten opengebroken moeten worden. Ik lees vervolgens een antwoord voor dat hier gegeven is door de wethouder: ja, dat is haaks op wat hij zegt. Dus dat ik dan in verwarring ben en opnieuw wil weten hoe het dan zit met de exploitatieovereenkomst vind ik een hele logische en dus dan verwacht ik daar ook een antwoord van de wethouder van, ondanks het feit dat we daar al ik weet niet hoe vaak over hebben gesproken maar misschien is dat ook een reden waarom er zoveel verwarring is, dat we het allemaal niet precies weten. Wat is er nu precies afgesproken hoe is het afgesproken en wij vragen daar steeds naar en we krijgen needs maar of een half antwoord of een tegenstrijdig antwoord. Daar gaat het om en daar ben ik boos over. Verontwaardigd zou wil en dat hoort u dan ook in mijn toon en dat is ja, kan er niks anders van maken. Zo is het. Ik wil niemand beledigen, maar ik wil wel graag gewoon antwoord op onze vragen. Ik wil zitten.

C. Wevers SP

Mij is, mevrouw Bevers nog niet klaar, want ik verwachtte nog iets.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Nou, het ging niet om. Het ging mij niet omdat u hebt wel gezegd dat de voorzitter hier vaker het collegebeleid verdedigt kijk dan bedoelt, oké, dan is een vorm van excuus van. Kan ik heb willen zeggen: is dat een vorm van excuus van mij toch niet excuseren voor iets wat ik niet gezegd heb? Ik heb dit niet. Oké. Mag ik zeggen wat ik wilde zeggen en als u vindt

C. Wevers SP

dat dat ook onbetamelijk is, dan bied ik daarvoor mijn excuus aan. Ik heb gezegd: het valt mij op dat u vaker antwoord geeft voor de wethouder, als ik hem vraag stel en dat heb ik gezegd

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

niet dat u het collegebeleid verdedigt daar heb ik helemaal geen oordeel over. Dat is wat ik heb gegeven, dat het hierbij zeggen. Dan bied ik daarvoor mijn excuses aan, maar dat heb ik gezegd. Ik heb vooral verder tegen de fractievoorzitters aangegeven dat wij met z'n allen de intentie hebben om hier, zoals we ook goed bezig waren, vooral in inhoudelijk en op de inhoud, scherp en goed debat over te voeren, dat dat van ons allemaal een bepaalde attitude vraagt en een bepaalde toon, en ik ga er ook vanuit dat we ons daar komende twee, drie, vier uur misschien, maar zolang zal het wellicht niet duren ook aan zullen houden. De fractie van de SP was bezig met haar betoog in eerste termijn.

C. Wevers SP

Wilt u dat betoog voortzetten en afronden? Ja, voorzitter, ik wilde nog iets zeggen, dus over die sorry moet ik even wachten nog, ik wilde nog iets zeggen over de toegangskaarten voor het wmc voor de duidelijkheid hè dus dat daar echt om gaat, dat wij van mening zijn en misschien kan de wethouder daar dan een uitspraak over doen, ook al wil je die motie niet steunen dat het niet zo kan zijn dat in de toe toekomst, welk contract er ook ligt met de bv dan wel het stadion, het wmc nog langer huur gaat betalen van subsidiegeld dat wij jaarlijks geven. Daar gaat onze motie over. Wij vinden dat rondpompen van geld. Als het naar onszelf als stadium gaat, is het rondpompen van geld. Als het naar de BVO gaat, omdat zij de exploitatie, inkomsten krijgt, is het indirect subsidiëren van de bvo rodas en dat willen we allebei niet. Kunt u ons toezeggen dat dat niet meer gebeurt? Daar gaat de motie over. Als u het zo kunt toezeggen hoeft de motie wat ons betreft niet het steunen. Een toezegging is ook meer dan genoeg. Dat voor wat betreft dat, dan wil ik toch nog iets zeggen over die vrijkaarten ja, er wordt hier gedaan. Ja, we zijn ambassadeurs ja, dat zijn we ook. We zijn ambassadeurs van de gemeente Kerkrade, als raadsleden en als collegeleden collegeleden hebben een andere verantwoordelijkheid maar collegeleden krijgen, zoals we eerder hebben gezegd, een onkostenvergoeding onkostenvergoedingen zijn om hun taken als wethouder uit te voeren en daarvoor kun je dan bijvoorbeeld je eigen kaartje kopen. En als je naar het theater gaat of naar gido dieteren of naar het wmc of naar de bvo RODA JC, omdat je eens een keer daar je gezicht wil laten zien, allemaal vanuit functie. Als wethouder kun

je dat allemaal doen, kun je allemaal betalen vanuit de onkostenvergoeding ik vind het niet te verkopen in een gemeente waar het water ons aan de lippen staat, waar we van burgers zoveel Eisen, waar we geen geld kunnen uitgeven aan de chronisch zieke, dat we dat er niet voor over hebben. Dat vind ik niet meer uit te leggen aan de mensen en ik vraag me dat echt af als college. Als u dan zegt van ja, we investeren in mensen, nou, ga dat dan ook doen, doe dan boter bij de vis, zou ik zeggen, en geef het goede voorbeeld, want we hebben daar een verordening voor. We hebben daarover gesproken met z'n allen. Daar is een uitspraak over van de integriteit, mevrouw van de ethicus die daarbij was, die is het met ons eens. Dus ik zie niet in waarom wij, ons Kerkrade, daar ons daar niet aan zouden hoeven te houden. Dat voor zover die moties dan moet ik heel even kijken naar andere aantekeningen die ik nog had. Oh ja, we zouden dan nog zeggen waar we mee eens zijn. We steunen uiteraard de motie van het CDA over extra investeringen in. We steunen ook de motie van het CDA over de gevel, dak vergroening we steunen de motie van het CDA over het schoolzwemmen waar we nog het volgende over zouden willen zeggen: ook dat vind ik, dat hoort bij. Als wij met z'n allen vinden dat wij moeten investeren in de gezondheid van mensen, laten we dan eens beginnen met onze kinderen en zorgen dat elk kind schoolzwemmen kan. En dat is niet alleen om te leren zwemmen, maar dat is ook om te sporten en om continu een soort continuïteit te ervaren in hoe fijn het is om met elkaar te gaan sporten. Heel veel kinderen kunnen dat niet doen, dat niet, hebben juist vanuit school die extra stimulans nodig. Ik vind het van essentieel belang dat wij dat met z'n allen en dat we ons met z'n allen daarvoor in gaan zetten, dat dat zo snel mogelijk geregeld wordt, dat elk kind hier naar het zwembad in vie kan en niet alleen maar de kinderen die het kunnen betalen. Dan de verhuis. Mensen, ik weet niet meer of die ingetrokken is. Trouwens het toeristisch openbaar voer steunen we ook en dat zijn dan onze emoties. Die steunen zelf en de VVD heeft volgens mij ingestort ingetrokken en dat is jammer, want die hadden we dan wel gesteund. We hebben daar ook overeens geweest samen. Volgens mij heb ik ze dan allemaal en zou mijn collega nog iets zeggen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

over de mijn schade, dan ben ik weer heel flauw. Kunt het reglement van orde allemaal aanpassen, binnenkort

L.H.J.F. Schlenter Ouderenpartij Kerkrade

maar het is nu de eerste termijn en uw collega mag in tweede termijn aan bod komen. Ik ga naar de ouderenpartij. Dank u wel voorzitter, ten aanzien van de algemene beschouwingen dat is voor ons in voldoende mate beantwoordende reactie door het college. Dus dan wil ik namens kan nu even inzoemen op het amendement en de moties het het amendement investeren in het programma. Vier van het CDA steunen wij op dit moment niet. Ja, eigenlijk om de reden, zoals ook meer de partijen hebben aangegeven dat voor ons niet heel erg duidelijk is: ja, goed, gelet op het feit: ja, ja, waar staan we nou in het vie laten we wel duidelijk zijn ten aanzien van het gegeven dat we wel ook, net als de indieners van dit amendement natuurlijk ook vier steunen in haar naar verzetten. Maar we hebben op dit moment te weinig duidelijkheid om hier, ja, goed om te kunnen instemmen met met dit amendement. Dus we willen toch het onderzoek afwachten en kijken wat daar uitkomt en als dan blijkt dat er een nadere investering nodig is en dan, ja, dan willen we dat graag. Ja, goed zou zeggen, hoe portefeuille dan, dan willen we er graag op dat moment weer over praten. De eerste motie, het hoofdkwartier, eindzin telescoop die hebben we mee-ingediend dus die steunen we uiteraard de gevel en dag vergroening van het CDA en de motie schoolzwemmen CDA. Dat vinden wij beide sympathieke moties dus die steunen wij als ouderpartij Kerkrade, de motie toeristisch openbaar vervoer, die steunen wij ook. De motie mijnschade daarin vinden we de de de toelichting door de wethouder is gegeven. Die vinden wij voldoende, dat hij wacht op de landelijke regeling en dan inderdaad dat hij ook instaat voor alle punten die eigenlijk de SP maakt in de motie. Dat vinden wij voldoende. De motie mijnsluiting die steunen wij ook. De motie geen huurpenningen wmc voor gebruik, park Limburg, stadion en de motie Vrijkaarten raad en college, bij de moties steunen wij niet om redenen die we ook al eerder hebben gegeven en de motie tegemoetkomen chronisch zieken steunen wij inderdaad ook niet en daar hebben we ook vaker van betoogd en begonnen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

dat we niet steunen en daar verwijs ik naar. Tot zover, voorzitter,

M. Meijer CDA

dank u wel. Dank u wel. Ga ik naar de fractie van het CDA. Ja, dank u wel, voorzitter, ik vond eigenlijk wel mooi in de bij de algemene beschouwingen van onze collegapartij hiernaast ons dat ze het ambtelijk apparaat en iedereen die de begrotingen meehelpen om die te bedanken en dat willen wij natuurlijk ook van harte doen, want er wordt heel veel werk achter de schermen verricht en een kritisch verhaal hier houden met zijn

allen. Maar we allen zetten ons ook met zielen zaligheid in voor die stad. Dat is heel mooi dat dat vanuit deze kant wordt gedaan. Ik wil allereerst heel even terugkomen op de reactie van de wethouder op ons verhaal en daarna even de moties gaan doorlopen. Dan begin ik even bij het leiders werd was, had daarop gereageerd op basis van de zorgwoningen die wij aanhalen of die nu wel of niet-volledig in het plan komen, zoals bij ons, op een bestand, en wel zorgwoningen binnen het concept bruisen zorgwoningen binnen het concept ja, noem het even dat vanuit de maker is gekomen. Wij begrijpen nu van de wethouder dat hij niet op het netvlies heeft of daar in ieder geval sprake van is en dat er wel structureel overleg plaatsvindt. Echter, wij hebben vernomen dat begin oktober een marching de gemeente richting de desbetreffende afdeling is gegaan. Dat alle betrokken partijen hebben aangegeven dat het CDA bouwkundig plan met noemen daarvoor de 90 zorgwoningen 45 geven het hoofd dat dat niet meer eigenlijk mogelijk is en niet geadviseerd worden op het gebied en dat zelf wordt geopperd. Om het dan alles in de stad, wellicht die zorgwoningen de paus. Wij zijn even benieuwd of dat bekend is bij de wethouder, of dat bevestigd kan worden en mocht dat niet zo zijn, of daar dan een terugkoppeling op korte termijn gekomen kan worden. En als het wel zo is, ja, hoe gaat dit in de termijn uitzien? Komt er dan nog een nieuw voorstel? Naar onze kant staat even betrekking op bruis dan ga ik heel even naar de woningbouw. Wij hebben inderdaad daar aangehaald dat wij nu op dit moment een hoor percentage sociale woningbouw hebben, hoger dan de norm. Wij zijn verheugd dat de betere aangeeft dat er ook de middenklassen hogere met woningen worden gebouwd, maar daarbovenop ook nog natuurlijk nog sociale woningbouw in geïnvesteerd wordt. Wij zijn wel even benieuwd of de wethouder het met ons één is, dat het percentage midden hoogste met op dit moment te laag is en zo ja, wat hieraan gedaan wordt en of er ook concreet iets over gezegd kan worden. Nou, daar hebben we van bij wethouder Geers dan wil ik nog heel even op terugkomen op de regio. Nou, we zien natuurlijk ook dat bedrijven investeren in deze regio. Dat vinden we ook goed. Wat we hebben dat ook niet willen ontkrachten dat in ons verhaal. Maar wat we wel aangeven is dat als er een echte visie ligt, dat bedrijven meer durven te investeren. Dus we hebben niet gezegd dat ze niet investeren en dat burgers daardoor wellicht ook iets meer houvast kunnen hebben. Dus die wil ik wel graag even aanbrengen. Dan heb ik het verhaal van de ICC droomhof gemist, tenzij wij niet oplettend waren. Maar daar hebben wij gevraagd of daar inderdaad de capaciteit van het elektriciteitsnet die beperking nu uitdagingen geeft om het nieuwe, zeg maar duurzame crm of te realiseren, of er aanpassingen gedaan moeten worden in het plan en of daar ook meer kosten komen en een vertraging plaatsvindt. Dus dat horen wij uiteraard ook nog heel even graag en we zijn ook verheugd om te horen dat de gemeente in al hun vastgoed voldoet aan het energielabel c. We willen heel even expliciet vragen of dat ook voor Kerkrade en flexiform gehad, met name omdat al dan niet in de toekomst ook commercieel wordt verhuurd. En we hadden nog gevraagd naar een toelichting en status op het masterplan rolduc één miljoen investeringen gehad. Die hadden wij ook gemist en dat zijn eigenlijk de punten van het verhaal. En dan ga ik even graag naar de moties de motie van Einstein, telescoop daar komt mijn collega dadelijk op terug in de tweede termijn. Daar zal hij op reageren. Stimuleringsregeling geven, een dagvergoeding nou, er zijn eigenlijk door twee collega-partijen zowel lokaal alternatief op een aantal punten genoemd waarin wij mee kunnen gaan, valt namelijk om de laatste drie punten aan te passen en onderzoekend, en dat vinden wij prima. Om die motie, die nu dus voor volledig onderzoekend te maken en een een maximaal aantal vierkante meters toe te passen. Dus het betreft dus de motie geven en dak vergroenen nou nee, als we dat daarin mee kunnen gaan, die motie op dat gebied aanpassen. Ik weet niet of we daar straks even voor moeten schorsen, dat we die herschrijven of dat dat makkelijk zo genotuleerd kan worden worden. In ieder geval de laatste drie punten mogen mogen onderzoeken, van aard zijn en een toevoeging, maximaal aantal vierkante meters, zodat niet één bedrijf de hele subsidiepot opslorpt en we zouden ook meer kunnen gaan in het verzoek van lokaal alternatief om spoedig te vervangen in bijvoorbeeld zes maanden, om het concreter te maken. Nou, de motie van schoolzwemmen ja, dat betreft een onderzoek. We horen ook dat dat omarmd wordt en dat er het onderzoek wat er ooit is geweest, geactualiseerd kan worden. Daar zijn wij heel verheugd over. We zouden het ook fijn vinden dat die motie dan positief gesteund wordt in plaats van wordt geadviseerd om deze aan te houden. Dat betreft even de moties al twee, drie. Dan hebben we de motie vier, die hebben wij zelf aangehouden, de verhuis wensen en dan hebben we onze motie toeristische visie. Nou, ik denk dat daar genoeg over is gezegd. Dank ook voor het preadvies van de wethouder daarin en dan gaan wij naar de motie mijnschade die kunnen wij steunen. Deze motie, de motie zeven inzake herdenking, 50 jaar mijnsluiting kunnen we ook mee-indienen dan hebben we de motie in welke huurpenningen wmc die kunnen we steunen. Dan hebben wij de motie vrijheden BMC die kunnen wij ook steunen en de motie tegemoetkoming chronisch zieken. Die steunen wij niet en een motie inzake financiële commissie betrekken bij leid studiejaar die is aangehouden door de VVD. En anders hadden we die ook gesteund. En dan kom ik tenslotte voorzitter, bij het amendement dat er ons is ingediend en daar hebben ook verschillende partijen al op gereageerd en een korte toelichting erop. In ons abonnement geven we inderdaad aan om een extra investering te doen van 250000 euro voor de programmering, experimenten en lokaal. Intentie heeft ook heel goed aangehad dat het juist gaat

om in die weken te investeren en niet dat het in de algemene pot gaat, zoals nu best veel dingen worden gedaan, maar juist in de wijken waarin het belang in het begin, ook in de fase van wie echt belang van werd onderschreven en dat wij daar een prachtig gebouw hebben neergezet waar wij denk ik, ja binnen heel Nederland gewoon goede sier mee halen. Maar juist die programmering, daar ging het om en wij wisten ook dat als wij uit die negatieve lijstjes willen komen, waar wij in de gemeente helaas te vaak voorkomen, als we die willen omdraaien naar positieve lijstjes, dat dat een lange adem en een hele grote investering zou kosten en ik denk en dan spreek ik ook echt hier mijn collega's op aan, alsjeblieft laten we die lange adem volhouden en laten wij blijven investeren en met name in de weken en begin dan ook zo jong mogelijk begint. Bij de jeugd trekt het breder en ik zou het gewoon heel jammer vinden als we hier een aantal of een pot van 250000 euro, die ons inziens deels gedekt worden, een reservepot evenementen. Dat gaat niet ten koste van één evenement, wat erop zat, maar dat is een reservepot die zijn nu niet gewoon merk, behalve dat als een evenement al dan niet extra op de proppen komt, deels wordt het gefinancierd uit de evenementen. Budget zelf, ja, kan ik me voorstellen dat dat dan een evenement in onmogelijkheden brengen. Maar ook ga dan in overleg met die organisatoren dus wij denken dat we hier dekking hebben voor een verhaal, maar dat het ook gewoon de burger en de hele stad ten goede komt, in tegenstelling tot we een evenement in een bepaald gedeeld of een bepaalde doelgroep maakt. Hier raken we iedereen mee en nogmaals, appel op iedereen hier. Laten we investeren, laten we die lange adem vasthouden en laten we zorgen dat wij in die positieve leges komen. Dus dat als extra toelichting, dus stap voor stap

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

naar een vitaler Kerkrade. Dat was het voor de eerste termijn. Dank je wel. Dank u wel, ik zag een interruptie daar ga ik zo. Ik zou u wel vragen om dadelijk die de motie over die u wil aanpassen om spraakverwarring te voorkomen, die dan te herschrijven want dan gaat dat echt straks helemaal fout in de hoeveelheid der dingen. Ja, kunt u samen met de griffie ondertussen mailen voorstel doen

S. Gorissen PvdA

en dan kunnen we dat misschien parallel doen. Meneer Gorissen u had een interruptie op meneer Meier. Dat klopt, voorzitter, wat ik nou al een paar keer vanavond hoor, is dat we moeten investeren in in van. Het is zo ontzettend belangrijk dat we de lange adem hoor ik nu maar tegelijkertijd, als het er nog echt omgaat inhoudelijk, dan blijkt de of de interesse of de tijdgebrek ik weet niet wat er aan ten gewoon dan blijkt de inhoudelijke discussie in de werkgroep toch je concentreert op maar een paar partijen en nu willen dat er een zak geld ter beschikking wordt gesteld, terwijl je aan de voorkant eigenlijk eerst zou moeten kijken. Helemaal willen we dat nou. Welke programma's welke wijken, waar gaat het om? Dat is toch de eerste discussie die je moet wel willen voeren. En vervolgens ga je kijken. Hebben we dat wat we nu binnen vier beschikbaar hebben? Is dat dan voldoende of moet er echt meer bij? Maar er is niet voldoende overzicht. Dat zijn we aan het creëren, dat wordt hard aan gewerkt. Maar dat is toch niet en dan weet ik ook niet of 250000 euro genoeg is of 150000 genoeg. Of moeten we wel investeren? Dat weten we niet, dus het is nogal flauw om te zeggen: ja, we moeten hier met zijn allen voorgang staan, want van de lange adem moeten uit die lijstjes maar tegelijkertijd weten we helemaal nog niet waar we het over hebben. En daarin vraag ik het CDA: hoe gaan we nou eerst om met die inhoud? Hoe gaan we nou met zoveel mogelijk vertegenwoordigers van de fracties hier om tafel, binnen de werkgroep om te kijken:

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

eerst inhoud en dan geld, en dan kunnen we ook met elkaar serieus

M. Meijer CDA

en constructief te werk gaan. Bijna meier. Ja, ja, dank je wel. Deels snap ik natuurlijk wat de heer Gorissen hier aanhaalt echter, in de eerste jaren van vie is ook twee keer 500000 geïnvesteerd. Ook dan lag er geen breed onderzoek. Ook toen heeft de PvdA eigenlijk ingestemd met de twee keer 500000 euro. Nu vinden wij dus vreemd dat met één keer 250000 euro niet ingestemd zou kunnen worden. Ik snap dat het nu lopende is. Ik snap dat er al heel veel gebeurt, dat wij daar met elkaar over een debat moeten zijn, of dat ook efficiënt is en of het gewenste effect daar is echter ons inziens ja, kunnen er niet euro's genoeg gaan naar het programma

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

vie om onze burgers gewoon uit die negatieve lijstjes

S. Gorissen PvdA

te halen en daar willen wij graag aan bouwen. Dank je wel. En dan horen ze nog op en ik zie mevrouw Weber. Ja, nog één nog één opmerking daarop kunt blijven hameren op dat geld. Maar ja, d'r is startkapitaal geweest. Ja, d'r zijn twee jaar budget aan toegevoegd. Dat klopt. Startkapitaal om ergens een start te kunnen

maken, hebben zolang aan hebben moeten trekken. We hebben vergaderingen genoeg hier meegemaakt waarin we hebben moeten smeken OM-niet, alleen over de stenen te praten, maar zeker ook over die inhoud. En dan hoort de startkapitaal bij. Nu zijn we onderweg. Nu proberen we overzicht te krijgen in. Oké, we zijn flink onderweg. We moeten even kijken door het oerwoud van Van, van stukken en rapporten en en tussenstanden hoe zit het nou echt, hoe meten we het nou? Ja? En om dan weer terug te grijpen? Jammer, de vorige twee keer heb je ook ingestemd ja, daar kan ik dan wel ik zeggen, want dat leidt weer af van de inhoud.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Dus ik zou echt willen oproepen, eerst.

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid
Nou goed, daar wordt in ieder veel eens.

C. Wevers SP
Ik heb mevrouw wevers nog en meneer salie en er wordt een spannend punt

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
en meneer mevrouw wevers. Voorzitter, wat ik ook nog.

C. Wevers SP
Meneer otten, ik heb je nog niet excuses, want de blinkt niet te veel naar links gericht.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Sorry ik begrijp niet zo goed, sorry was ik nog niet,

C. Wevers SP
jawel u bent aan de beurt. Ik begrijp niet zo goed waarom. Meneer gore zegt dat we eerst naar de inhoud moeten, alsof dat niet allang bekend is. We hebben jaren onderzoek gedaan. Ik zie hier nog de mensen voor ons die dat onderzoek presenteerden en wat was de kern van het onderzoek was dat wij moeten oppassen dat we niet van project naar project gaan en die halverwege weer stoppen, maar dat het nu juist gaat over continuïteit. En we weten heel goed wat er in de wijken aan de hand is. We weten heel goed wat daar nodig is en voor zover we het nog niet weten, op ambtelijk niveau, dan zijn daar voldoende instellingen, want we kunnen zo bij de wijkcentra langs en die kunnen ons precies vertellen wat er nodig is. Dus het lijkt mij niet nodig dat we daar nou eerst weer duur geld aan onderzoek uitgeven. We kunnen gewoon beginnen in die wijken en dat weten we al lang, want daar hoeven we alleen maar ons eigen rapporten en onze eigen analyses voor over na te kijken. En dan hebben we een prima bestemming voor dat geld

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
waar het CDA het nu over heeft. Dat wou ik nog even toe en oké, dank u wel.

S. Gorissen PvdA
Is er een speciale volgorde. Gaat iemand nu heel boos zijn? Als ik iemand eerst ook geef, ga ik gewoon even zo.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Dat mag ik wel eens moeten reageren op. Ja. Interruptie op interruptie. En ja, ik weet niet of de anderen ook, dus u mag.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief
U heeft samen met meneer mee dan het laatste woord. Meneer, zover, meneer salie eerst, meneer, eerst wil je er nog even over discussie. Nee, laat laat mij maar lekker eerst ik. Ik wilde de heer gorissen op wijzen dat door bij de start van bij het project heel bewust voor gekozen is om gesplitst geldt beschikken te stellen: 1,2 miljoen voor de vier projecten in het algemeen en vijf ton voor de vier projecten in de wijken. En die vijf ton, die zouden ook structureel gereserveerd worden. Het is door in het oog dat er vorig jaar niet gebeurde en nu ook weer niet gereserveerd wordt. Dus vandaar dat we niet zozeer de noodzaak zien om nu inderdaad weer, zoals men weet in welk groepje te gaan werken, maar om gewoon de continuering in het proces te houden en te zeggen: we willen vie in de wijken een voedingsbodem geven. Daar hebben we jaren geleden van afgesproken dat we er vijf ton per jaar beschikbaar zouden stellen,

N. Krasovec Ons Kerkrade

en we vinden gewoon dat dat eigenlijk gewoon moet gecontinueerd blijven. Helder, meneer. Ja, ik had nog een vraag aan het CDA, die aangaf van 50000 uit de reservepot evenementen. Oké, maar twee ton uit de uit de evenementen zelf. Dat houdt dan in dat evenementen die zijn toegezegd,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
als zij de geld toegezegd, dat geld dan niet krijgen, want het eens.

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid
Even wachten, want ik heb ook nog meneer otten. We bundelen het even mooi, meneer otten. Voorzitter, ik heb het straks in mijn betoog gehad dat we eerst even bij de verenigingen moeten kijken die in Kerkrade zijn. Dan heb ik gevraagd aan aan de wethouder of we daar een bijeenkomst voor konden krijgen voordat even op de rails te zetten dat we bij de verenigingen die er al zijn, Eventjes Polen en onderling allemaal overleg plegen, wat we daarvoor kunnen doen en dan het kijken of er eventueel nog hulp van wie bij me is. Maar de verenigingen, dat is wat ze straks ook gezegd. Dus ze me in de samenleving en als ze daar nou als raad eerst aandacht aan gaan geven, dan kunnen we daar

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
al van daaruit verder werken. Dat is mijn betoog eigenlijk.

S. Gorissen PvdA
Helder, ik ga even naar mijn gorissen en meneer Meijer dan, die heeft het laatste woord. Ja, aantal fracties die nu ingaan op jammer, we hebben in het verleden dat geld gesplitst. Het punt is nu juist dat ik niet weet welk geld we nodig hebben, want het kan best zo zijn dat als je alles gaat bekijken van die 1,2. Die er al in wordt gestopt, dat je daar tot prioriteringen komt, als eenmaal het stof is neergedaald dan weten we pas wat we moeten en ik weet niet of tweeëneenhalf genoeg is of te veel is. We weten het gewoon niet en nu wordt er hier beweerd dat het allang allemaal duidelijk is. Maar die partijen, die fracties die hoor ik niet. Als het inhoudelijk hier op tafel ligt, dan is het zo ongeveer alleen onze fractie, met hulp van een paar anderen die dat werkelijk input levert en en dan hamert op dat overzicht.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
En hier lijkt iedereen opeens overzicht te hebben,

M. Meijer CDA
en dat snap ik gewoon niet. Met name. Ja, nou, ik kan me eigenlijk volledig aansluiten bij het verhaal van de heer charlier, die het eigenlijk heel goed verteld dat het structurele gelden zijn die helaas nu niet meer meegegeven worden en in het tweede jaar op rij voor de goede opletten. Maar ik denk dat iedereen dat zag, is het bedrag van 500000 250000 teruggewerkt puur om te zorgen dat er hier makkelijker een dekking voor gevonden kan worden. We hadden natuurlijk gehoopt om die 500000 euro te dekken, maar dat is misschien een amendement voor volgend jaar, dus dan kunnen we die alvast beloven dat die eraan om en om op de heer Casave te komen. Inderdaad, ja, d'r zijn wellicht beloftes gedaan en evenementen. Volgens mij moeten we hier vandaag nog een begroting goedkeuren. Ik weet niet welke belofte zal het zijn gedaan aan evenementen, of dat inderdaad in een vroeg stadium al gedaan wordt? Deels kan ik me dat voorstellen, deels niet, maar ik kan natuurlijk niet voor de wet nodigen spreken daarin. Wij gaan ervan uit dat daar evenementen gewoon doorgang kunnen vinden en dat wij een hele mooie investering kunnen doen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
in de burger van kerk op het gebied van vitaliteit. Door dit amendement te steunen, dank je wel. Goed, dat is dan ook gewoon dadelijk een politieke keuze, hè, dat is dan ook gewoon zo helder en de oproep verder om te verdiepen in wat er binnen vier allemaal gebeurt, eventuele link te leggen naar verenigingen, die staat ook als een huis. Goed, dan gaan we naar het college. Wij hoeven niet te schorsen nog, we hebben nog niet zo lang geleden een schorsing gehad. Ik neem aan dat die toen allemaal ook gebruik gemaakt heeft van de sanitaire voorzieningen. Zo niet, dan moet u mij maar een signaaltje geven, maar ik ga in ieder geval nog even een rondje college doen en dan kijken we even hoe de vlag erbij hangt. Misschien als ik even als aftrap mag beginnen, omdat ik het had over die rijks banen naar aanleiding van emotie, over de Einstein, telescoop en de oplettende nee, meneer Gorissen gaf dat aan dat we inderdaad op veertien juli 2022 een unanieme motie hebben aan aangenomen voor meer rijksbank naar de regio. Dus dank voor deze herinnering, dus we zullen dat gewoon nog een keer naar voren halen. Dus we hoeven die motie van u ook niet aan te passen, want die motie van 22 geldt onverkort en dat nieuwe en zullen we proberen eraan toe te voegen.

J.P.M. Paas wethouder

Dan ga ik weer beginnen, zoals ook eerder bij wethouder paas. Ja, dank u wel voorzitter, ik heb nog iets liggen van lokaal alternatief en dat betrof vragen de subsidieverordening en de cultuurnota als ik het, als ik het goed heb opgeschreven en ik denk: ja, het gaat om de financiering, dat is de achterliggende gedachte, waarschijnlijk van lokaal natief ik denk dat dat het misschien een goed, een goede voorzet is om die die financiering van de culturele instellingen mee te nemen in het studiejaar 20. 24. Als lokaal alternatief daarmee zou kunnen leven, dan is dat probleem voor Hans uit de wereld maakt er nog een opmerking, meneer genie, over het feit dat wij vorig jaar, dat ik vorig jaar met alle fracties gesproken hebben, dat dit jaar niet gedaan heb, u heeft daar 1 punt, ik heb daar ook over nagedacht. Zo van, hoe kan ik dat nou het beste communiceren en dat kwam bij mij ook op. Kan ik dat doen middels zo'n zo'n middels door middel van een raadsinformatiebrief en ik vond dat eigenlijk niet zo gepast om het dan uit te leggen. Waarom doe je het dit en ja, wel, het andere jaar niet. Het was in ieder geval totaal voor mij geen kwade opzet. Dan moet ik mij geloven. Er was een reden voor. Ik heb u de reden toestraks gegeven, mocht dus zo zijn dat dus ik verongelijkt voelt, wil ik daarmee excuses voor aanbieden. Maar nogmaals, het was niet kwaad bedoeld.

M.M.L. van Drunen wethouder

Dat waren mijn opmerkingen voorzitter, dank u wel. Wethouder van Drunen. Drietal vragen: verdriet. Opmerken van lokaal alternatief met betrekking tot leerlingenvervoer en laaggeletterdheid wil ik. Die wil ik graag schriftelijk beantwoorden. Maar ik ben niet zo goed thuis in het dossier wat ik recent heb overgenomen. Jood, slangen en ik wil hier niet zaken. Oké met betrekking tot vier goed en die discussie hebben gehoord ik, ik wil wel voor. Ik wil eigenlijk voorstellen dat we een keer een infectie gaan organiseren, in de hoop dat nu wel genoeg mensen aanwezig zijn. En dan kunnen we het hebben over wie, over vie voor de jongeren, voor de ouderen en voor de wijken. En dan kunnen we daar. Ik denk dat dat veel handiger is om iedereen op gelijk niveau te brengen en even los van van deze motie en dan kom ik ook een beetje tegemoet aan de opmerking van van de PvA dan weten we in ieder geval waar we het over hebben en dan kunnen we kiezen of we voor de toekomst geld willen vrijmaken voor andere zaken, bijvoorbeeld zoals die in de wijken, want er gebeurt ook al veel in de wijken. Dus maar goed, ik ga hier niet het hele managementrapportage weer herhalen, die ook, herhaal ik hier voorleg en die is ook vrij lijvig dus ik wil voorstellen daar een infosessie over over te organiseren, waarbij we dit een keer uit de doeken gaan doen. En dan was ik en ik ben blij met met met de aanpassingen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

die het CDA heeft, met met groen op dak erin. Goed, met die aanpassingen worden dan ook van een positief advies op de motie. Ja, die kan ik wordt is goed. Dan wordt die status groen. Met vier beleef ik ontraden in ieder geval.

T.W. Weijers wethouder

Amendement van wie is vooralsnog ontraden helder wethouder weer. Ja, voorzitter, dankuwel te beginnen de bruist daar vroeg PvdA aan toezegging om een deed te geven voor één januari. Dat kan ik zeer zeker toezeggen dat gaan we graag doen. Dan had het CDA het er nog over van dat Stedenbouwkundig plan en ik dacht dat de vraag was of het past binnen het Stedenbouwkundig plan. Ja, daar heb ik eerder ook over gezegd, dat is het antwoord is daar ja op. Maar er zijn inderdaad wat zorgen uit of van een aantal partijen. Met de vraag van ja, pas het daar wel binnen en wij denken in ieder geval van wel. Maar dat wordt mensen gesproken om te kijken naar wat optimalisaties en wij denken dat het niet nodig is om die elders te gaan compenseren. Die woningen. Dus onze beleving is dat dat zou moeten kunnen. Maar die gesprekken, die lopen nog en dat zullen we meenemen richting één januari om u daar meer over te vertellen dan verder nog het midden en hoog segment, te laag. Of ik het daarmee eens ben, ja, daar ben ik het volledig mee eens, hè, te weinig meer dan een hoogsegment vandaar ook de woonvisie en uiteindelijk het uitvoeringsprogramma wat wat is ook ons wonen? Offensief, het concrete voorbeeld daarvan. Middag zeg, maand gaan we toevoegen op het gebied van huur, in ieder geval centreer daar zit ook daar zit ook hier in het midden, zeg maand, maar ook van de hele, bijvoorbeeld op wij pannen zijde, het klooster, pannen zijde, de industriestraat de straat Hasta is iets waar dat concreet gaat spelen en ook in roduco veld is gekeken naar sociale huur om daar ook middenhuur toe te voegen. Maar ook koopwoningen verder. Namiddag, dag maand zit er nog in de gracht, staat er iets op stapel en bij superlocal zijn we ook kijken naar koopwoningen om daar die daar toe te voegen. Dus dan krijg je daar ook een nog betere mix, het hogere zeg maar hebben we het eerder al vaker gehad over door Pol natuurlijk, maar ook de koffer bergseweg gelijk een hele interessante locatie om daar een aantal kavels in ieder geval vrij te geven, waarmee je dat ook verder kunt kunt ontwikkelen. Tenslotte nog reserve evenementen, ja, goed, die hebben we denk ik hard nodig als buffer, gelet ook op de de prijsstijging die er zijn, zeker ook in de evenementenbranche maar daarnaast het regulier budget. Evenementen. Ja, wat ons bedrijf blijft overeind, dat wil ik echt, dan stel ik ze ontraden om daaraan te gaan tornen want dat zou gewoon

echt betekenen dat je evenementen niet meer kunt steunen, bepaalde evenementen en dat je keuzes moet gaan maken. En ik denk dat juist de kracht op dit moment is dat we ja, dat we een hele mooie evenementen aanbod hebben voor beleef Kerkrade. Ja, die levendigheid willen wij in ieder geval graag behouden

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en ik hoop op jullie steun daarin. Tot zover. Dank u wel. Wethouder Geers geen opmerking, geen aanvullende opmerkingen

J. Roland wethouder

nee, wethouder Roland. Voorzitter, er zijn nog twee dingen dan. De eerste is toch de motie over de vrijkaarten en ja, we komen hier niet tot elkaar en ik kan wel proberen mijn antwoord weer te gaan herhalen, maar dan leg ik net zo'n dikke die maar één plaatje van een eindje heeft en dan de hele tijd dezelfde plaats draait. Dus dat niet, u verwijst wel naar de integriteitscommissie die hier aan de orde is geweest en integriteit, integriteit is een persoonlijk eigenschap, hè, een karaktereigenschap van ieder individueel individu, dat inhoud, de betrokkene eerlijk en oprecht en niet op bar is. En ik denk dat iedereen hier in deze raad zelf die beslissing kan maken, inclusief het college. Dus daar willen bij houden. Dan krijgen we de kwestie RODA en sportpark laat ik vooropstellen dat toen het wmc plaatsvond, was het oude regime, ja en moest er een overeenkomst gemaakt worden tussen het wmc en de op dat moment partij die ervoor zorgde dat de drankjes en de natjes konden komen. De kostprijs daarvan bedroeg ongeveer 120000 euro en het wmc heeft dit naar beneden gehandeld na 80000 euro. Dus dat is een overeenkomst die toen was en waar we ook niet aan konden tornen ik heb gezegd: we kunnen, op dit moment kunnen we niks doen. Dat klopt. Waarom kunnen we op dit moment niks doen? Op het moment dat de bruis in de lucht kwam, hebben we de oude overeenkomst opgezegd en is er een nieuwe overeenkomst in de maak en dat moet uitgezocht worden en ik heb u ook toegezegd dat heb ik al drie keer toegezegd dat wij in de toekomst zeker zullen gaan kijken welke mogelijkheden er zijn om het wmc ervan vrijwaren om zulke hoge bedragen te moet te betalen. Dat zeg ik nu weer toe en ik wil het hier eigenlijk bij laten, want want voor de rest dat heb ik ook in de vorige vergadering gezegd vervallen we iedere keer in herhaling.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

En dit is het gewoon en hier moeten we het mee doen. Dat was het. Voorzitter, dank u wel. Komt sowieso in tweede termijn? Mevrouw wevers nee, dat komt een tweede termijn. Ik ben ook iets wijzer geworden vanavond. Soms ben ik streng, heren, ik heb nog een vraag openstaan van het CDA of de vertraging bij de IKC droomhof te verwachten is ten aanzien van de elektriciteitsaansluiting

M.M.L. van Drunen wethouder

als iemand dat kan beantwoorden aan schriftelijk, hè, want dat is nogal ook een technische vraag. Kan mijn voorstel geïnteresseerd bent? Ik zie weer voldoende, u krijgt daar schriftelijk een reactie op. Of weet u het? Ja, het is een, het is een tactische oplossing

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en daar krijg je een schriftelijke reactie op. Dan werd in ieder geval een beetje gerust. En volgens mij wilde u nog weten of flexiform en ps de energie, status.

T.W. Weijers wethouder

Maar ik weet ook niet of wethouder wees dat weet. Ja, die weet heel veel. Daarom durf ik het hem ook te vragen. Van flexiforum meer ik het wel alleen maar.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Voor de laatste komen we terug. Daar gaat veel energie verloren, open dak en bepaalde wedstrijden en zo maar het pls krijgt u dus nog een terugkoppeling en masterplan rolduc had de wethouder eigenlijk al een antwoord op gegeven in eerste termijn, maar u kwam er nog een keer op terug, maar daar is eigenlijk geen vraag meer, dacht ik. Nee, oké, dan hebben wij in ieder geval alle vragen van de eerste termijn behandeld en dan wil ik overgaan naar de reguliere tweede termijn.

C. Wevers SP

Dan komt u vanzelf aan bod. En welke vraag is niet beantwoord? Ik had nog gevraagd naar: hoe zit het nou met de exploitatie? Inkomsten? Op dit moment krijgt RODA nu de exploitatie, inkomsten nu.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Hoe zit dat precies in de toekomst? Wat is en wat gaat er straks mee gebeuren?

J.H. Schlangen wethouder

Dat heb ik nog gevraagd, maar die nog nu. Kunt u dat nog een keer aanhalen dan alsjeblieft.

SCHORSING

Nou, ik kan alleen maar herhalen dat we op dit moment bezig zijn met een nieuwe overeenkomst. Nu op dit nee, maar wacht even, stop, laat me even uitpraten op dit moment werken we nog volgens de vaststellingsovereenkomst van de huur die er in het verleden was, is op dit moment ja, en we gaan werken aan een nieuwe overeenkomst en dan worden alle zaken meegenomen. En nogmaals, anders herhaal ik weer mijn toezegging: we gaan kijken wat we kunnen doen om wmc zo weinig als mogelijk te laten betalen, binnen onze mogelijk. Maar op dit moment, dus om uw vraag dus goed te antwoorden, is de vaststellingsovereenkomst die er nu is hoorde: betaalt 250000 euro met alle zaken die eromheen hangen. Die geldt op dit moment. Dat heb ik net gecheckt bij de juridische afdeling en die hebben mij dat verteld. Goed, dan is ook die vraag beantwoord en dan ga ik door naar de tweede termijn, tenzij iemand even een korte break wenst. Of kunnen we nog effen korte breek ja, het wordt een lange avond. Zo hè goed, ik schoot de vergadering voor tien minuutjes

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

welkom terug. Ik zie dat wij hier heel erg verantwoord bezig zijn met betrekking tot de vie gedachte. Weet u ook wel dat wat u allemaal hier snoept dat ie daar vanavond nog een rondje voor moet wandelen? Extra, twee rondjes ja, oké, maar heel fijn, oh doen we dat na afloop, meneer otten, oké, goed, alle gekheid op een stokje. Ik heropende vergadering natuurlijk heel erg serieus. We hebben de beantwoording van het college na aanleiding van de eerste termijn gehad en we beginnen nu aan de tweede termijn. De aangepaste motie van het CDA-motie twee dagen gevel vergroening staat in ibabs, dus u kunt u, leer is en u hoeft een tweede termijn niet te halen. Wat u van alle moties een amendement vindt, wat u al gezegd heeft, hè, beperkt tot dat wat u nog niet heeft gezegd, zodat we ook, ja, op een goede manier deze vergadering tot een einde

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

weten te brengen. Ik mag beginnen bij mevrouw Paul Van BurgerBelangen ja, dank je wel, voorzitter, ja, we zijn, wij wachten daar nog even de vraag of die hadden. Ten aanzien van het Volwassenfonds sport en cultuur heeft de wethouder aan ons toegezegd dat we daar nog een antwoord op krijgen? Dan hebben wij verder geen vragen meer en zijn ook akkoord

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

met de voorliggende begroting en we wensen het college heel veel succes

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

hiermee dank u wel. Nou zijn we natuurlijk heel benieuwd, meneer, want u heeft alle kruiden opgespaard voor deze tweede termijn, dus maak je mors maar net. Nou, ik weet dat ik meestal kort van stof ik heb al diverse onderwerpen met de wethouder net besproken in verband met de sessie die we zouden hebben voor de verenigingen. Daar was eigenlijk overeenkomen over dat daar de meeste, de fracties al eigenlijk naar uitkijken voor een sessie met, maar ook naar de verenigingen toe en daar kan de wethouder zich al in vinden. Dus daar hoef ik niet meer over uit te weiden. Dus ik hou me nu alleen even aan de amendement en de moties het amendement, dat steunen wij niet, omdat wij vinden dat wij eerst onderzoek gedaan moet worden, bij de verenigingen kijken wat we daar eventueel kunnen doen en dan daar eventueel geld. Wat overblijft heeft daar aan kunnen besteden en dat is dan de basis. En dan naderhand mocht daaruit blijken dat die daar een rol in kan spelen, kunnen we die daarin betrekken en daar naderhand op terugkomen. Dus de eerste amendement steun ik niet. Het tweede amendement, tweede motie van de alle fracties behalve het staat er niet op voor de telescoop die steunen we wel. De kanttekening daarbij: voor de overheidsdiensten moet u wel vragen voor overheidsdiensten die er blijven, want in het verleden zijn er overheidsdiensten hierheen gekomen die alweer vertrokken zijn, dus daar hebben we weinig aan. Dus die kanttekening wil ik daar wel even bij maken. Dan de volgende: even kijken de daken gevel, die steunen we ook de volgende. Even kijken is niet zo. Het schoolzwemmen voor daar een onderzoek naar te doen, steunen we zeker. Toeristisch openbaar vervoer steunen we ook. Voor een onderzoek daarnaar te doen en meer bekendheden aan te geven. Aan bepaalde dingen steunen we ook de SP, de motie van de mijnschade daar wordt aan gewerkt, dus daar zijn er wel positief over, maar daar wordt eraan gewerkt, dus die steunen we in principe. De mijnsluiting 50 jaar geleden aan het monument zijn we ook positief. Even kijken, dat was de motie vrijstelling bij het gebruik van het stadion voor het wmc daar was de wethouder duidelijk over. Wij vinden in principe een goede motie, maar omdat er aan gewerkt wordt en in de toekomst de toezegging is gedaan, als de eigendom en de nieuwe verhoudingen duidelijk zijn dat daar positief op gereageerd wordt. Dus op dit moment steun ik hem niet,

omdat er in de toekomst positief op gereageerd gaat worden. En dan hebben we de vrijkaartjes die steunen we zeker niet, omdat iedereen eigen verantwoording daarin heeft, vind ik. Dus die steunen we niet. De volgende was even kijken van de Groningse zieke, die er waren de uitgaven wat groot, voor wat hoog voor en die steunen we ook niet en dat was volgens mij tien.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Volgens mij heb ik ze allemaal gehad.

R.F.A.C. Creusen VVD
Dat was het volgens u wel. Dank u wel. Dank u wel. Dan weten we dat ook, meneer Creusen van de VVD. Dank je, voorzitter. Nou, we hebben de vraag schriftelijk vooraf gesteld, dus dank voor de beantwoording we hebben verder geen vragen over die begroting, ook niet naar aanleggen van wat we vanavond gezien, dus we stemmen ook in met de begroting 2024 en ik neem aan dat we straks de stemronden krijgen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
over het amendement en de onderliggende moties, dus er komt straks ter sprake. Dat was het.

S. Gorissen PvdA
Uiteraard ja, dank u wel, meneer, hoor is de Partij van de Arbeid. Maar we hebben zelf niks meer in tweede termijn. Uiteraard zijn we akkoord met de voorliggende ontwerpbesluiten

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
en mocht er in tweede termijn nog iets bij andere fracties

J.P.J. Noël Lokaal Alternatief
zich voordoen, dan melden we ons als gebruikelijk. Dank u wel. Lokaal alternatief in de hel. Ja, voorzitter, dank u wel. Wat betreft de moties hebben wij volgens mij alleen nog maar te melden over de aangepaste motie van het CDA voor de gevallen dag vergroening gezien de bijstellingen daarin gaan we daarin mee en steunen we die motie, de begroting 2024 kunnen we mee instemmen als ik dat zo kort mag vertellen, kan nog één aanvullende opmerking, even in het verlengde van wat er over het wmc en de financiering en het anti kaartje van het wmc verteld hebben: volle en maand in een vrij uitgebreide sessie in deze raad ook ook het ondersteuningsplan wmc behandelt. En we hebben het einde van die vergadering een motie aan één van de moties op ons initiatief mede aangenomen waarin is aangegeven dat zou worden gekeken naar het financieringsmodel zeker de financierings aanpak voor wmc om daar in gezamenlijk overleg aan twee kanten de beste oplossingen te gaan zoeken. En dan vind ik het sympathiek dat de SP zegt: van je moeten zorgen dat het wmc zo weinig mogelijk belast wordt. Dat is ook wat de wetgever. Wat de wethouder aangeeft laten we dat afwachten wat daaruit kan komen, want het kan best zijn dat om welke reden dan ook op het financieel subsidie technisch beter is om bepaalde geldstromen in stand te houden zoals ze zijn of zouden moeten worden. Of je kunt soms beter iets krijgen wat je weer moet gaan betalen dan wanneer je niet hoeft te betalen, waardoor je wellicht in voor waarde ergens beter kunt gaan worden, al dan niet rekening houdend met allerhande complicaties die er achteraan kunnen zitten. Het is niet zo simpel als het lijkt: betaal, maar niet. Dat is het goedkoopste het kan vaker. Het kan niet vaker. Het kan voorkomen dat een ingewikkeldere constructie, misschien voor het oog ingewikkelder, financieel uiteindelijk interessanter kan zijn voor instanties. Dus laat daar het beambten apparaat samen met de wethouder, maar ook samen bij de wmc zoals je vraagt naar aanleiding van die motie uitdrukkelijk naar kijken en dan hoop ik dat die zorg dan ook weggenomen wordt, dat de wmc er slechter uit zou gaan komen, want dat is uiteraard de insteek

C. Wevers SP
zover. Dank je wel. Dank u wel, mevrouw wevers ja, even reageren, ja, ik zou heel graag een voorbeeld horen van dat is één, twee. Ik vind dit wel een veel sympathiekere reactie dan we tot nog toe hebben gehad van de rest van de raad, omdat hiermee aangeeft van: hé, wacht even, natuurlijk zijn we hier allemaal om het wmc te steunen, dat hebben we ook allemaal gezegd van, maar daarom ook mijn verontwaardiging de hele tijd dat ik dan niet kan begrijpen dat de motie van ons die 120000 euro oplevert in principe, laten we zeggen gemiddeld 100000 dat die dan niet gesteund wordt en dat we het moeten doen met een antwoord van de wethouder. Ja, misschien kunnen we wel wat doen aan die. Dat vind ik toch wel heel erg vragen allemaal en het kost ons niks, echt helemaal niks. Als we deze motie wel aannemen, dan hoeft wethouder niks anders voor te doen. We hebben gewoon dan dat op tafel liggen en als onderhandelingsmateriaal liggen om met bvo en met stadion overeen te komen. En als u zegt: ja, misschien is het levert het soms wel meer geld op. Dat lijkt me een ton besparen dat je niet hoeft uit te geven, dan ben ik heel benieuwd wat voor constructie

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
er mogelijk zou kunnen zijn, want dan wil ik die ook heel graag gebruiken voor mezelf. Dat dat nou, dat soort deeltjes, moeten jullie maar

J.P.J. Noël Lokaal Alternatief
buiten de vergadering om doen, meneer Noël, als antwoord op mevrouw wevers. Ik heb u vraagt, een voor voorbeeld, hè, het zou kunnen zijn dat je voor een bepaalde subsidie alleen maar in aanmerking kunt komen. Als je een omzet draait, bijvoorbeeld als je je omzetten kunstmatig klein houdt kan het zijn dat je daar dan niet onder subsidievoorwaarde van één of andere instantie valt? En ik vind dat het niet aan ons is om nu te onderzoeken wat de beste oplossing is. Uitdrukkelijk gevraagd, doe dat met het wmc samen. Waar ligt het grootste? Waar ligt überhaupt het belang om te komen tot een cijfermatig iets? Dus in die zin? Ik waardeer wat u zegt. Nogmaals, ik herhaal: het wmc moet zo weinig mogelijk belast worden, maar je moet ook verder kijken dan je neus lang is om te komen tot de meest optimale oplossing

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
en dat lijkt soms een contradictie maar dat hoeft het zeker niet te zijn.

N. Krasovec Ons Kerkrade
Dank u wel, mooi gezegd, meneer Krasovec. Dank je wel. Alle vragen zijn beantwoord. De betogen zijn geweest. Moties hebben we heel aangegeven, amendement, maar komen eigenlijk nog een stemming? Wel, nog even een, een, een aanvulling op de motie van de vrije kaartjes. U hadden het over de integriteitscommissie die hier was. Volgens mij, maar ik weet het niet zeker, maar misschien moeten we ja, die dame die toen hier was, die dat voorbeeld gaf, ja, ik weet het nog niet, hè over de, over de, over de motorcross dat neem ik aan dat je bedoelde. Volgens mij kan zien ons aan dat het college anders trend staat dan raadsleden als zijnde ook met fysieke kaartjes en een uithangbord dat daar nog wel was ingegeven werd en dat zij niet aangaf van niemand mag gaan integriteit, maar dan dacht ik dat dat dat daar nu lag. Voor de rest zijn we wel.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Komend voorliggende begroting wensen we iedereen succes ermee en dat sommige punten zelfs sterkte.

C. Wevers SP
Mooi gezegd, dank je wel, de fractie van de SP. Ja, voorzitter, eerst wil ik naar god en daarna zal mijn collega ook nog een aantal dingen zeggen. Ja, eerst even over vier, wil ik nog een paar dingen zeggen, ook richting de Partij van de Arbeid. Ja, dat overzicht, ja, sorry maar wij vinden het allemaal heel helder, die bij die bijeenkomsten over via, we hebben ook helemaal geen behoefte aan extra informatieavond ik vind sowieso dat dan liever gewoon in de commissievergadering erover hebben. Ja, er zijn heel veel projecten die onder vier vallen.

A. Gramsma Burgerbelangen
Ik zie het samenhang wel, want ze hebben allemaal

C. Wevers SP
met positieve gezondheid te maken. Ze dragen allemaal bij op een andere manier, aan de gezondheid van de verschillende doelgroepen waarvoor de projecten zijn bedoeld. Het zou best zo kunnen zijn dat er één of twee projecten tussen zitten waarvan ik denk: nou: ja, moet dat nou, maar als je naar het geheel kijkt, dan denk ik dat we daarin, ja, dan ben ik toch wel positief over wat we daar

A. Gramsma Burgerbelangen
aan het doen zijn. Alle hebben een interruptie van meneer Gramsma ja. Ook eens een keer ik was ook heel stil vanavond had mijn stem nog niet gemist. Oké, als we het over hebben dan, ik heb in de eerste termijn niet gereageerd maar ik reageer nu wel zeker op een betoog, wat de heer Gorissen heeft gegeven. We zijn met een werkgroep bezig, werken ons echt uit de naad voor het één en ander gerealiseerd te krijgen, dat school bij bij betrokken, daar zijn ambtenaren bij betrokken en er zijn van diverse partijen. Zijn er raadsleden bij betrokken. Sp schittert weer door afwezigheid en zit hier wel dit te ver aan beoordelen. Ik vind dit niet de juiste gang van zaken. Voorzitter, ik vind gewoon dat we daarbij moeten laten bij het amendement die 1,2 miljoen. Dat was het dan en de rest misschien wel later tijd, als die werkgroep zijn werk heeft gedaan en er komt een voorstel, brengen we terug naar de raad, komt een agendavoorstel of de komen in voor avond en dan weten we veel meer.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Nu gaan we iets doen wat we nog niet weten, wat de uitkomst is.

C. Wevers SP

Dat vind ik heel lastig. Ja, ik heb het gehoord, meneer Gramsma misschien heeft u niet goed geluisterd ik zei dat ik het heel goed vond gaan met vie hè, dus ik heb het niet veroordeeld. Ik geef een oordeel over een positief oordeel, dat ik het allemaal heel goed begrijp, in tegenstelling tot wat meneer gorissen net zei-die, behoefte heeft aan een overzicht en een eenheid erin te zien. Voor mij is het verhaal zo helder als glas. Het enige is en dat is waar we altijd over hebben voor hebben gewaarschuwd en dat gebeurt nu, is dat er toegezegd is, dat er veel meer gelden naartoe zouden gaan, dat het een structureel aanpak wordt, dat er nu toch weer minder geld naartoe gaat. En dat willen we niet en daarom steunen wij de motie van het CDA en vinden we dat we ons daaraan moeten houden. Dus dat is wat wat ons betreft is een positief verhaal. Misschien heeft u dat niet goed begrepen dan zeg ik het nog maar een keer:

S. Gorissen PvdA

we zijn enthousiast over de vier projecten, ja, maar niet over het gebouw. Dan, ja, ik hoor nog iemand wie, meneer Gorissen. Ja, als ik praktisch hoor zeggen dat het al mijn glas helder is met vie en dat dit hartstikke positief is, dan heb ik eigenlijk maar één vraag:

C. Wevers SP

hoe komt die tot die beoordeling en hoe gaat dat dan precies? Ik kom door die beoordeling omdat we via sheets heel perfect hebben gezien welke projecten, wanneer, in welk stadium zich bevinden, wanneer welke projecten geëvalueerd worden. Sommige projecten zijn ook al geëvalueerd, geëvalueerd. Dus wat ons betreft hebben wij en we hebben al onze vragen altijd tijdens de commissie gesteld die zei: dus wat ons betreft is dat helder en ik zie ook heel duidelijk de samenhang tussen alles wat ik net al heb gezegd, namelijk het hangt allemaal samen met de zeven leefgebieden de van het concept waar alles van vie Onderhangt namelijk concept positieve gezondheid. Ik ben daar persoonlijk best wel kritisch over over dat concept, maar dit hebben we nou eenmaal met z'n allen omarmt en dus ga ik mee in die in die ontwikkeling. Vooralsnog hebben ze wat mij betreft allemaal het voordeel van de twijfel. Ik heb nog geen project gehoord waarin het zo falikant is misgegaan dat we zeggen: oh wat zonde hebben we heel veel geld aan uitgegeven hadden we niet moeten doen.

S. Gorissen PvdA

Dat verhaal heb ik nog niet gehoord, dus zolang is het wat ons betreft

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

ook oké, ja, helder. Ik heb dan ook een vervolgvraag op. De voorzitter, nee, maar klopt, maar alle interrupties mogen in tweede termijn even het debat.

S. Gorissen PvdA

Meneer Goris heeft daar een interruptie op. Ik kan er niet anders van maken, meneer Goris. Nou, als ik terugga naar de commissievergadering dan kan ik mijn hele andere verhalen herinneren. Dus mocht u inderdaad van mening zijn dat alles glashelder is en positief is, dan verwacht ik in de komende commissievergadering natuurlijk ook geen kritiek, want het was immers al allemaal positief

C. Wevers SP

of te wel consistent. Ik weet niet waar de heer Gorissen dat vandaan had, maar wij zijn volgens mij nooit negatief geweest over de projecten, inhoudelijke projecten, van wel, over het gebouw. En als u dat bedoelt, hebben we het nou niet over. We hebben het nu over de niet-fysieke kant van vie daar hebben we het over. Nou, dus ik laat me graag door de heer Gorissen bijspreken straks wat ik dan negatief zou hebben gezegd, of wij daarover even kijken. Ja, wat ik ook een hele opmerkelijke vind, toch wel vanavond is dat er hele tijd gaat over, ja, dat die kosten van vier, dat het CDA zegt: ja, die moeten we dan bij de evenementen weghalen en dat men daar dan over struikelt ik heb echt eerlijk gezegd in deze raad niet gehoord toen we 2,85 miljoen aan RODA gingen kwijtschelden of vier ton aan het wmc gaven, waar we dat dan vandaan haalden dus waar nu ineens heel erg moeilijk over gedaan wordt, terwijl dat ook gelden zijn die we ooit in vorige begrotingen al hadden gereserveerd voor vee, maar nu niet meer daaraan uitgeven. Ja, dat dat vind ik een beetje een aparte dus en ook een beetje dubbel. Eerlijk gezegd, dan ja, wethouder, even kijken, hoor, laat dat wmc laat ik dan nog even zitten, ja, even die integriteit. De wethouder kan nou wel het woordenboek een beetje gaan voorlezen over wat dat betekent maar die commissie heten zo die die avond heten zo daardoor noemde ik dat. Ik heb niet gezegd dat het niet dat collegeleden niet integer zouden zijn of raadsleden niet integer zouden zijn als ze vrijkaarten aannemen, heb ik allemaal niet gezegd. Ik heb het over dat wij hier met z'n allen een

gedragscode hebben afgesproken en dat de mevrouw die hier die avond voor ons heeft geleid en de filosoof ethicus, die daarbij was, hebben gezegd dat het niet verstandig is, omdat het een verkeerd beeld geeft naar buiten, dat wij vrijkaarten massaal hè, met z'n allen bedoel ik niet massaal dat het heel veel zijn met z'n allen ontvangen voor allerlei evenementen die toch al onder druk staan. En bovendien dat is dan wel niet integer als wij een gedragscode met elkaar afspreken en we houden ons daar niet aan.

A. Gramsma Burgerbelangen

Dat is ja, dat is een voorbeeld van niet integer handelen, want dan zeg je namelijk hier en doe je daarbij, en dat is niet integer, gramsma. Dan wil ik van mevrouw wevers en geef eens één voorbeeld, waar een raadslid dan niet integer zou zijn als een vrijkaartje van iets kan krijgen.

C. Wevers SP

Geef me één voorbeeld. In de gedragscode die we die avond hebben besproken, op die avond waar waar het over integriteit gaat, hebben we met z'n allen af, nou ja, hebben geconstateerd. Een aantal raadsleden waren het daar niet mee eens, overigens maar de mevrouw die dat hier heeft geleid, heeft wel gezegd dat zij vond dat dat je dat beter niet kon doen. Daar hebben wij die motie ook opgemaakt, want wij vinden ook dat je dat beter niet kan doen en waarom het gaat. Als je het bij elkaar optelt over heel veel kaarten, hè voor de theater, voor het wmc nou ja, ik noem

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

het heb ik allemaal al opgenoemd dat vind ik veel

C. Wevers SP

en dan kunnen wij best zelf betalen en daar kunnen collegeleden

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

niet zelf betalen, maar daar kunnen ze hun onkostenvergoeding voor gebruiken.

C. Wevers SP

En als er iemand is die een kaart krijgt, dan hoef je die natuurlijk niet te verdedigen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

We weigeren, maar we krijgen die kaarten van de gemeente, we krijgen die kaarten hier in het gemeentehuis. Nou, dat vind ik niet oké, eventjes procesmatig hè, we hebben een gedragscode. De kaartjes die in het verleden zijn gegeven, daarvan hebben we vastgesteld met elkaar, hè, die zijn. Op basis van de geldende gedragscode hebben we ook een rondje van gemaakt, dus het is niet zo dat deze raad kaartjes heeft gekregen in strijd met haar eigen gedragscode. Wij zijn in het proces van het aanpassen van de gedragscode en in dat proces hebben we een infoavond gehad onder externe begeleiding die wat input heeft gegeven, en wij moeten nog met elkaar een ei leggen hoe we die gedragscode gaan invullen

C. Wevers SP

dat is het feitencomplex waar we nu staan.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Oké, akkoord alleen, we hebben wel alle gedragscode, hè,

C. Wevers SP

die hebben we alvast, daar hebben we ook altijd naar gehandeld dat klopt, dat klopt, maar ik heb de hele tijd ook gezegd: niet dat we er niet naar handelen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik heb gezegd dat hier is geadviseerd om dat niet langer te doen, want dat dat niet meer van deze. Maar daarom moeten we nog een besluitvorming opnemen,

N. Krasovec Ons Kerkrade

en dat komt nog terug in de klopt zoeken: interruptie. Ja, voorzitter, nogmaals, ik heb het net ook uitgelegd, die dame die gaf aan dat ze inderdaad van raadsleden zoiets had van ja, moet je dit doen, want ze gaf de nuance aan dat collegeleden soms geacht worden ergens wel te zijn, al zijn de uithangbord, netwerken en dat soort dingen. Dus de nuance tussen tussen raadsleden en college moet die wel aangeven. Je gooit nu alles op één hoop en zegt dat niemand die kaartjes moet krijgen en integriteit die daarmee heeft gezegd dat er een verschil is tussen college en raadsleden collegeleden worden soms geacht ergens aanwezig te zijn

C. Wevers SP

voor netwerk, visitekaartje uit en dat heeft ze gezegd. In ieder geval mooi is dat we daar als raad nog met elkaar. De gedragscode en die discussie komt nog en dan gaan we gewoon met elkaar heldere afspraken over maken en dan neem je de input van het bureau

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

op dat moment mee en u loopt nu wel wat voor

C. Wevers SP

met emotie, dat mag en die wordt ook in stemming gebracht. Maar nou dan tenslotte ja, ik hoor de wethouder nu zeggen als ik het goed begrijp en dan hoop ik dat u, als, als ik het niet goed zeg, dan hoor ik het heel graag van u, want anders dan blijven we inderdaad hier eindeloos over praten. En ik heb het ook graag helder. Ik hoor de wethouder zeggen dat de oude huurovereenkomst met de BVO geldt. Dat betekent dat de BVO 250000 euro per jaar betaalt aan huur. Maar volgens mij betekent het ook als de oude overeenkomst geldt, dat ze dus wel alle exploitatie gelden, het afgelopen jaar en het komende jaar nog gaan krijgen. En en wethouder, ja, dat, dat wil dan zeggen toch dat het zou kunnen dat die exploitatie gelden, waar die binnenvloeien bij RODA dat die hoger zijn dan het bedrag dat ze aan huur betalen. En dat zou kunnen betekenen dat we in de situatie zitten dat wij RODA 2,85 miljoen hebben kwijtgescholden dat ze nu nog 250000 schijntje van de huur die we oorspronkelijk zouden krijgen, betalen en dat ze met de exploitatie euro's binnenhalen

A. Gramsma Burgerbelangen

die ze dan in hun eigen zak kunnen steken doordat ze het stadion goedkoop kunnen huren. Als dat klopt, dan zou ik toch heel graag erop aandringen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

bij de wethouder dat die één januari, zodra het voor jou om de tafel gaat zitten

A. Gramsma Burgerbelangen

ja, dat kort sluit hoe dat zit en dat dat niet kan. Er is weer een interruptie. En meneer, en nu vraag ik u met klem: laten diens rust en anders. Stel het op, u bent filosoof, u bent heel knap in het schrijven van boeken, maakt er gewoon een vraag van. Stuur hem naar het college en laat hem ook schriftelijk beantwoorden. We vallen hier constant in een herhaling, constant weer en wordt er een woordje verdraaid, of de wethouder zegt een zinnetje andersom en dan krijgen we weer vervolgvragen erop, voorzitter, dat gaat, ben ik het gewoon zat over dit onderwerp, vragen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

richting de wethouder.

A. Gramsma Burgerbelangen

Ik wil u verzoeken voor hier een eind aan te maken, nu dat mevrouw versleten doorgaat met haar betoog over die andere dingen,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

maar dit laat rusten. Mevrouw wevers is klaar en de wethouder kan de vraag schriftelijk beantwoorden. Of niet? Ja, wel, ik bedoel nee, nee, dat bedoel ik natuurlijk niet.

J.H. Schlangen wethouder

Voorzitter. Ik ben ook keer ter plekke.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Nee, u bent nog helemaal niet.

M.A.K.J. Laumann SP

Nou, zoiets. Mevrouw Lauman heeft zich ook nog gemeld, want in de tweede moment hoor meerdere fractie mevrouw Laman gaat zeggen: ik heb nog een paar opmerkingen want natuurlijk wethouder Roland, die het had over die loonsverhoging. Ja, wij vinden echt wat we ook in ons betoog zeiden. Ik herhaal het nog even, wij vinden pleisters plakken blijft als je mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een baan biedt, waardoor ze de toeslagen missen. Ze komen daardoor niet uit de armoede. En dan zegt de wethouder: wij vinden loonsverhoging het belangrijkst en zegt de wethouder: loonsverhoging, ja, dat is slecht voor de ondernemers, want die moeten dat betalen. Maar u kent toch het kapitaal. Het kapitaal zegt dat wanneer de prijzen stijgen, de lonen ook moeten stijgen, want anders kunnen mensen geen producten kopen en gaan ondernemers valt.

Je kunt toch niet alleen de prijzen verhogen en niet de lonen verhogen. Dus het is wel een contradictie wat hier hier zegt, dat wil ik toch echt aangeven. Dan had ik nog een antwoord. Nou, meneer gorissen van De van de, ik begreep het een beetje niet goed, want u zei ja, de SP vindt het ondemocratisch als het niet hun zin is en dan dient een motie opnieuw in. Volgens mij heeft dat toch niks met democratie te, maar oké, maar gewoon met wat wij vinden, wat belangrijk is. Of u dat Democratisch vindt, ja, dat, dat snap ik niet zo goed, want een motie indienen heeft niks met democratie te maken,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
heeft met een mening te maken. Maar ik ben nog niet klaar dan zeg maar hij mag interrumperen wat betreft maar dat dat meer. Bepaald prima, zo niet, maar je mag het allemaal

S. Gorissen PvdA
voor anderen, in het reglement van de. Maar voor nu geldt nog, meneer Corine. Ja, voorzitter, ik wil de SP dan herinneren aan het betoog nou voor de eerste termijn, waarin de meerderheid bepaalt en dat zou ondemocratisch zijn, terwijl heel vaak meer dan alleen de coalitiemeerderheid is. Ik vraag me af wat er ondemocratisch en is en dan zie ik van moties op de agenda staan die ook de vorige keer op de agenda stonden. En dan zeg ik dat ik de eerste keer de meerdere niet krijg. Probeer ik nog een keer en misschien de volgende maand weer die in de motie, totdat we ooit een keer een meerderheid krijgen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Dat is wat ik bedoel en niet meer in die meer dan inderdaad.

M.A.K.J. Laumann SP
Goed, mevrouw louman u gaat verder. Nou, daar heb ik wel een antwoord op, want ik denk niet dat dat met een meerderheid te maken heeft als je een motie nog eens indien. Wij hebben motie nog eens ingediend omdat gedachte dat het niet goed begreep

N.M. Heijltjes Burgerbelangen
en wellicht is dat ook zo, want we krijgen meer steun voor die motie, nadenken en het gaat

M.A.K.J. Laumann SP
weer precies dezelfde kant op. We worden weer met zijn allen een van het niet begrijpen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
van dingen heb ik belang genoemd. Ja. Ja, ja. Ja, volgens mij ook met twee zitten grijpen appel aan mevrouw loman OM-niet,

M.A.K.J. Laumann SP
de rest van de raad weg te zetten alsof ze het niet begrepen hebben. Ik kan me niet herinneren die ik hier genoemd heb, mevrouw, ik heb het op de punt gebracht, u gaat verder dan wel, dus daarom hebben wij dat gedaan en dan wil ik even terugkomen op de opmerking dat wil ik toch echt benoemen van de chronisch zieken, want u zegt letterlijk: u wilt weer daarom in zak geld uitgeven zonder aan te geven waar u vandaan komt. Nou, we hebben die zakgeld afgepakt van de zwakste van de samenleving. Dus en toen hebben we ook niet gezegd: oh, sorry mensen, we hebben die afgepakt en nooit meer teruggegeven dus ik denk niet dat ik een zak wil, geld wil uitgeven en niet wil aangeven waar die vandaan komt, want het is gewoon geld wat ie van de overheid krijgt voor de chronisch zieken.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
En daar komt dat geld vandaan, terwijl ik echt gezegd heb,

S. Gorissen PvdA
meneer Gorissen.

M.A.K.J. Laumann SP
Dan vraag ik heel simpel: voeg een dekkingsvoorstel toe, dan kunnen we er inhoudelijk over oordelen. Ja, voorzitter, ik heb het net uitgelegd. We hoeven geen dekkingsvoorstellen want het is van de Gronings ziekte, maar u heeft afgepakt en een andere bestemming gegeven en dat is heel wat anders.

S. Gorissen PvdA
Heeft geld afgepakt en het niet aangegeven in de begroting.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Wij niet goed. Ik hoor dat we voordat we nu het jij-bakken daar ben ik niet zo van.

S. Gorissen PvdA
Dus wilt u nog een opmerking maken met de gorissen of moet het echt? Ik weet niet of u daar heel blij van wordt, voorzitter, maar ik zou dat toch op willen reageren. Ik vraag me af als het college hier zo'n voorstel doet en er wordt geen dekking.

M.A.K.J. Laumann SP
Hè, we krijgen geen begroting en het college doet.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Maar wat is de wereld te klein en nu moet, hoeven mensen niet. Wanneer doet het college dan? Maar wat nou? Volgens mij, volgens mij kan dat niet. Volgens mij gaat deze uitwisseling niet tot een hoger niveau leiden.

M.A.K.J. Laumann SP
Dus, mevrouw, u bent klaar met uw betoog.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Ik had nog één vraag, want ik weet niet of op alle moties heb ik gereageerd het staat me niet meer goed voor. Moet iemand zich even melden, maar we gaan straks gewoon rustig stemmen en dan kunt u prima wat, want ik heb het ook niet bijgehouden moet kijken

M.A.K.J. Laumann SP
of ik alles heb gehad voordat ik de microfoon uitzet voorzitter,

L.H.J.F. Schlenter Ouderenpartij Kerkrade
nee, goed, zo, dan gaan we naar de ouderenpartij. Dank u wel, voorzitter, ik denk en hoop dat ik het allemaal begrijpen heb begrepen we hebben geen vragen meer, we hebben geen op of aanmerkingen meer

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
en we zijn akkoord met het voorliggende voorstel.

R.T.A.L. Hoofs CDA
Dank u wel. Dank u wel, en dan tot slot het CDA. Ja, dank u wel, voorzitter, volgens mij had de raad nog één ding van ons goed, namelijk de motie over de telescoop voel, als ik al aankomen een sympathieke motie. Toch zijn wij van mening dat we hiermee een verkeerd signaal afgeven. Het neigt naar kerktoren denken. Laten we gezamenlijk zorgen met een sterke lobby dat de eindscope überhaupt naar de EUREGIO komt in plaats van verdeeldheid uitstralen over waar het hoofdkwartier nu moet komen. Naar onze mening komt dat de positie van de regio als locatie voor de eind telescoop niet ten goede en daarom steunen we de motie niet.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
Als wij goed hebben meegeteld zal ons amendement

A. Gramsma Burgerbelangen
het vanavond niet gaan redden. Interruptie van meneer Gramsma. Even een vraagje regeren is vooruitzien en ik denk dat deze motie vooruitzien is. Dus op het moment dat de Einstein telescoop gerealiseerd wordt, daar hebben we daar wel al een optie op genomen. Ik zie daar echt niet verkeerd zijn.

R.T.A.L. Hoofs CDA
Ik denk ook niet dat we een verkeerd signaal afgeven. Nou, waarom dat ik dat zeg, is omdat het nu lijkt alsof we op-zuid immers schaalniveau gaan strijden, waar het hoofdkwartier van de telescoop terecht moet komen. Ik kan in zoverre met u meegaan dat het goed zou zijn om daarover na te denken om dan misschien ook een gesprek over te voeren, maar op dit moment op deze manier in de publieke opinie, zeg maar, met mekaar te strijden.

A. Gramsma Burgerbelangen
Van waar moet het terechtkomen lijkt me, lijkt ons gewoon

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester
geen goede zaak. Vandaar de opmerking, maar voorzitter, mag ik daar nog op reageren?

A. Gramsma Burgerbelangen

Zeker, we hebben hier ook ooit eens een keer een zaadje gepland voor Martin. Ik zie dit ook eigenlijk als een zaadje plant naar de toekomst toe, als we het hier kunnen krijgen. Ik denk niet dat dat een strijd gaat worden. We hebben signalen afgegeven hier zijn de mogelijkheden. Als het hierin kan komen, dan zijn we er heel blij mee. Ik ik, ik zie daar geen beren op de weg.

R.T.A.L. Hoofs CDA

Maar goed, zo is als wij erover denken, prima, helder, goed.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Zeker, heeft nog een interruptie op het CDA.

C. Wevers SP

Nou tegen meneer, niet tegen meneer meneer, mag dan daarover dat onderwerp? Ja, nee, ik ik ik. Ik had gehoopt dat het CDA dit argument eerder had, want we zijn het daar eigen wel volledig mee eens, omdat het wel de suggestie wekt dat we en daar dat meneer Gramsma daar gaat het denk ik over niet over het planten van het zaadje maar over dat we niet als Limburgse gemeentes tegen elkaar moeten gaan lopen strijden. Maar dit eerst is gezamenlijk oppakken en nu lijkt het alsof we elkaar, ja, daarop gaan bevechten en dat vind ik ook dat we dat moeten voorkomen met z'n allen. En vandaar dat ik dat ik daarin mee zou ben met het CDA,

R.T.A.L. Hoofs CDA

waarvan akte te kunnen straks per handopsteken nog kenbaar maken. Meneer, hoofd, komt u, vervolgt uw betoog zolang. Ja, ik ga ook afronden. Als we goed hebben meegeteld dan gaat ons amendement het vanavond niet redden voor de aanpassing van de begroting

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en ik kijk even kan op of dat inderdaad correct is. En de tel kwijt. Dus oké, wij gaan het dadelijk even voelen. Ik denk het niet inderdaad. Ik denk het ook niet, nou, ik loop daar dan toch wel even op vooruit,

R.T.A.L. Hoofs CDA

want dat betekent namelijk dat de begroting ongewijzigd voorligt daarin wordt ingezet op veel goede zaken die wij van harte steunen en andere zaken die we kritisch blijven volgen, zoals dat ook van ons verwacht

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

mag worden, en daarom kunnen we instemmen met de begroting 2024 dank u wel. Dank u wel. Dan ga ik ten allerlaatste nog een keer naar het college. Eigenlijk is er maar één vraag die nog openstaat en die gaat over twee zaken die ons na aan het hart liggen:

J.H. Schlangen wethouder

het RODA stadion en wmc wethouder, wilt u de vraag schriftelijk beantwoorden

J. Roland wethouder

of kunt u hem nu gewoon afdoen. Nee, ik even het volgende. Ik wil even reageren op de integriteit. U heeft mij blijkbaar verkeerd begrepen ik had opgesomd wat integriteit is en dat had ik toevallig niet het woordenboek, maar via wie pedia gedaan. Dat is ook een woordenboek dat ik wel sneller hoef je niet te zoeken. Wordt dat meer weergegeven? En wat ik ermee wil zeggen is dat iedereen dat wij kunnen met elkaar afspreken wat ze willen. Maar iedereen bepaalt zelf hoe integratie is en wat die wel doet en wat die niet doet. Ja, dat wilde ik daar alleen maar mee zeggen, in aansluiting op dat voor de rest verschillen van mening en is dat thema afgedaan dan kom ik even terug op de opmerking van u dat er een contradictie is over de opmerking die ik gemaakt had. Overeenkomen ja, dat is de vrijheid die wij hebben, u mag dat menen. Ik vind dat u partijpolitiek symboolpolitiek drijft. Ja, want je lost het probleem daar namelijk mee op. Maar dat is een discussie die we misschien eens een keer, op een ander moment moeten voeren. Ja, dat heeft gaat hier niet op dan, mevrouw wevers wil ik u geruststellen ik heb net mailtje gekregen, u krijgt morgen schriftelijk alle antwoorden die u wilt hebben over RODA en dan denk ik dat u ook weer goed kunt slapen. Maar ik wil een slotopmerking maken, voorzitter, en dat is mijn eigen mening. Hè wat ik nu zeg, we zijn hier nu al bijna tweeëneenhalf uur aan het praten over vrijkaartjes en over het verschil van huur bij RODA maar we hebben voor ons liggen een begroting van 225 miljoen, en daar vind ik heel weinig discussie over en dat was het.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dank u wel voor de aandacht. Nou, we zijn al vanaf twee uur bezig. Met de hele begroting zijn nieuwe algemene beschouwingen uitgesproken en ik heb in ieder geval van een aantal fracties ook al instemming op de begroting. U zou het ook als compliment kunnen zien dat heel veel partijen zeggen: er zit een aantal goede

dingen in de begroting en dat deze vergadering, dat we daar ook wellicht een keer een ander formaat voor kunnen bedenken, dat we meer inhoudelijke discussie krijgen. Dat is denk ik, een zoektocht die we allemaal na vanavond zeker nog eens met hernieuwde energie gaan oppakken, want het is inderdaad waar, er ligt een dijk van een financieel verhaal voor en de grote strategische lijn. Dat is natuurlijk onze uitdaging. Desalniettemin kijk ik u aan, heeft u allemaal voldoende kunnen inbrengen zijn al uw vragen voor nu beantwoord, of die komen? Morgen vroeg nog. Kunt u stemmen of ontbeert u nog iets aan informatie om uw stem uit te brengen? Dat is niet het geval. Dan ga ik over tot besluitvorming naar aanleiding van de begroting en de moties en amendementen zijn ook, zoals we ze genoemd hebben, in stand komen, allemaal aan bod. We beginnen met het amendement dat was ingediend door het CDA. Hè, was er nog iemand bijgekomen bij de indiening dat stond mij niet meer helder. De VVD had dat amendement mee-ingediend hè, om een begroting 2000. SP wilde dat amendement ook mee-indienen ingediend door het CDA, de VVD en de SP, om in de begroting 2024 investering te doen van 250000 euro voor vie experimenten, programmering ter dekking, een onttrekking te doen aan de reserve evenementen van 50000 euro ter dekking, een onttrekking te doen van 200000 euro uit het budget evenement en onderzoek te doen naar de samenwerkingsmogelijkheden met bedrijven en organisaties die geïnteresseerd zijn in het bevorderen van de gezondheid en bewegen in de stad; en een oproep aan het college dat kritisch kijkt of er meer dekking gevonden kan worden en meer geïnvesteerd kan worden in het programma. Wie is voor dit evenement? Is fractie van de SP-fractie van lokaal. Ik zei, zei ik iets anders, daar is geen geld meer voor evenementen. De fractie van de SP, lokaal alternatief, CDA en VVD zijn voor het amendement amendement. Wie is tegen het amendement? Dat is de fractie van BurgerBelangen ons Kerkrade, ouderenpartij PvdA en hart voor vrijheid. Heb geteld griffie dan is het amendement verworpen. Heb je ook de testen stemmen geteld. Het werd echt site 28, 28, dan hebben we dat ook vastgelegd. Het amendement is dus verworpen. Dan hebben we het ontwerpbesluit de raad besluit vanavond de begroting 2024 inclusief de hierin opgenomen meerjarenraming 2025 en 2026 en de eerste formele bijstelling 2023 vast te stellen. Wie is voor dat ontwerpbesluit dat zijn alle fracties

M.A.K.J. Laumann SP

behalve de fractie van de SP. U bent tegen, sorry ik had het vergeten te zeggen in de tweede termijn, maar wij zijn tegen. Onze vragen zijn onvoldoende beantwoord, vind ik.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

En ja, helaas, daardoor kunnen wij niet instaan dat is een nuancering want ik heb van tevoren toen ik overging tot de stemming, gevraagd of alle vragen voldoende beantwoord wordt. Maar u bent het dus inhoudelijk niet eens en u stemt tegen de begroting. Dat is wat anders dan dat uw vragen niet beantwoord zijn.

M.A.K.J. Laumann SP

U bent het politiek niet eens. We zijn, we zijn het niet en we zijn het inhoudelijk niet eens

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

omdat onze vragen niet genoeg beantwoord zijn. Goed dan, dan had ik dat liever van tevoren gehoord, want ik had ik heb dat expliciet gevraagd. Maar goed, er zijn twee tegenstemmen de rest van de rades voor, dus de begroting is aangenomen dan heb ik motie één, de lobby voor het hoofdkwartier van de Einstein telescoop wie is voor deze motie? Fractie van hart voor vrijheid, VVD-PVDA lokaal attentie, ons Kerkrade BurgerBelangen en de ouderpartij wie is tegen deze motie? De fractie van het CDA en de SP, en is dus met vier tegen 24 verworpen?

R.L.K. Vinken Burgerbelangen

Motie twee: aangepast gevel en dak, vergroening die is wat aangepast.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Wie is? Dat is aangenomen voorzitter. Ja, zei ik verworpen. Jullie moeten nu echt heel erg gaan opletten wat er hier gebeurt de komende vijf minuten. Dit is echt een commissie. Mijn excuses. Motie één, lobby, hoofdkwartier Einstein telescoop is met 24 stemmen voor en vier tegen aangenomen dan ben ik bij motie twee aangepast. Gevel en dak, vergroening wie is voor deze motie?

S. Gorissen PvdA

Dat bent u allemaal correct.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dan is de motie Unaniem aangenomen. Voorzitter, wel even één toevoeging. Die hadden wij mee-ingediend. Ik heb dat niet meer gevraagd. Inderdaad, excuses, ingediend door het CDA en de Partij van de Arbeid. Wilt u dat ik dat bij iedere motie nog ga zeggen? Het komt sowieso in de eindversie de VVD hebben ook mee-ingediend maar dat komt allemaal goed in de annalen motie, drie schoolzwemmen ingediend door het CDA en en de SP en de PvdA en de oudere partij. Wie is voor deze motie? De motie is de VVD niet. Wie is tegen deze motie? De VVD? Wat zit je nou te doen? Ik reuze. Was dat nou voor of tegen? De motie is dus met één stem tegen. En hoeveel is dat dan anders? 27 tot 28. Goeiemorgen Petra, de motie is aangenomen motie vier, verhuis, wensen is aangehouden, dus daar komen we er nog wel een keer op terug. Motie vijf, toeristisch OV ingediend door het CDA,

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

als ik mij goed herinner en de VVD en BurgerBelangen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

lijkt zo'n mooie zwaan kleef aan hier. Wie is voor deze motie? Dat is iedereen. De motie is Unaniem aangenomen klopt dat, mevrouw Wever stak u ook uw hand op. Ja, u moet opletten, ik moet ook opletten, maar gelukkig helpt de griffie de motie is dus met 28, nul aangenomen motie. Mijn schade melden. Een motie ingediend door de SP, met wie nog meer niemand, ingediend door de SP en lokaal alternatief. Wie is voor de motie? Mijn schade melden? Dat is de fractie van hart voor vrijheid, CDA, BurgerBelangen ja, je moet zou je moeten zeggen van wat is het nou? Lokaal attentie SP bij tellen? Ik moet even even even, ik vraag het even anders: wie is tegen deze motie? Dat is de VVD en de oudere partij. Dat zijn er drie. En dan zijn er dus 25 voor. En die motie is dus aangenomen motie zeven, mijn sluiting, 50 jaar ingediend door de fractie van de SP en het CDA. Ja, dat is correct. Wie is tegen deze motie? Tegen tegen VVD, lokaal alternatief? Dat zijn er vier. Wie is voor 24 anderen? De motie is aangenomen motie acht: geen huurpenning wmc gebruik ingediend door de SP. Wie is voor deze motie? De fractie van de SP? Dat zijn er twee. En dan zijn er dus 26 tegen deze motie. Laat dat even zien. Ja, de rest van de raad is tegen. De motie is verworpen. Motie negen: geen vrijkaarten voor raads en collegeleden ingediend door de SP. Wie is voor deze motie? De fractie van de SP en de VVD en het CDA? Dat zijn er twee, vier, vijf. Zeg ik dat correct? Ja, wie is tegen deze motie? Dat zijn er natuurlijk 23. De motie is verworpen. Motie tien: tegemoetkoming chronisch zieken. Wie is voor deze motie? Zijn er drie? De fractie van de SP en meneer Krasovec zijn er drie en tegen deze motie zijn de overige 25 raadsleden en dan is deze motie verworpen. En motie elf is een inventarisatie van het studiejaar en die is aangehouden. En dan is het hoe laat? Is het 21 uur 28 en dan kom ik tot een sluiting

5 Sluiting

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

van deze raadsvergadering die we dan toch wel met elkaar weer tot een redelijk goed einde hebben gebracht. Ik dank u allen voor uw inbreng. De raad vergadert in deze setting niet meer in deze raadzaal er is nog wel een keer een commissievergadering dus neem even afscheid van uw plek, mevrouw wevers ik heb de vergadering nog niet gesloten. Ik snap dat u de begroting zat bent en dat u hier neerlegt maar ik wens u. Ik nodig u uit om ook een borrel met elkaar te drinken op deze begroting en zoals iemand al zei, we wensen elkaar veel succes, maar ook sterker toe om deze ambities allemaal waar te maken en voor straks wel te rusten, en wel thuis. En u mag het college feliciteren.